

กลวิธีการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น :
กรณีศึกษาโรงเรียนต้นแบบโรงเรียนในฝัน อำเภอพานะชัย จังหวัดยโสธร

พัฒนา แก้วยนต์ประเสริฐ

สารนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (ภาษาและวัฒนธรรมเพื่อการสื่อสารและการพัฒนา)
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล

พ.ศ. 2558

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยมหิดล

สารนิพนธ์

เรื่อง

กลวิธีการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น :
กรณีศึกษาโรงเรียนต้นแบบโรงเรียนในฝัน อำเภอมหาชนะชัย จังหวัดยโสธร

นางสาวพัฒนา แก้วยนต์ประเสริฐ
ผู้วิจัย

ผู้ช่วยศาสตราจารย์สิงหนาท น้อมเนียน,
Ed.D. (TESOL & Applied Linguistics)
อาจารย์ที่ปรึกษานิพนธ์หลัก

อาจารย์สุมิตรา สุวรรณ์เดชา,
Ph.D. (Linguistics)
อาจารย์ที่ปรึกษานิพนธ์ร่วม

ศาสตราจารย์พัชรีย์ เลิศฤทธิ์,
พ.บ., Ph.D. (Biochemistry)
คณบดี
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล

อาจารย์ชนบทร วงศ์กาฬสินธุ์,
Ph.D. (Creativity Psychology)
ประธานหลักสูตร
ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษา
และวัฒนธรรมเพื่อการสื่อสารและการพัฒนา
สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเอเซีย
มหาวิทยาลัยมหิดล

สารนิพนธ์

เรื่อง

กลวิธีการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น :
กรณีศึกษาโรงเรียนต้นแบบโรงเรียนในฝัน อำเภอพานะชัย จังหวัดยโสธร

ได้รับการพิจารณาให้นับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (ภาษาและวัฒนธรรมเพื่อการสื่อสารและการพัฒนา)
วันที่ 3 มิถุนายน พ.ศ. 2558

นางสาวพนิดา แก้วยนต์ประเสริฐ
ผู้วิจัย

รองศาสตราจารย์รัตนา วัฒนแพทย์,
Ed.S. (English)
ประธานกรรมการสอบสารนิพนธ์

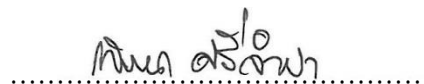
ผู้ช่วยศาสตราจารย์สิงหนาท น้อมเนียน,
Ed.D. (TESOL & Applied Linguistics)
กรรมการสอบสารนิพนธ์

อาจารย์สุมิตรา สุรัตน์เดช,
Ph.D. (Linguistics)
กรรมการสอบสารนิพนธ์

ศาสตราจารย์พัชรีย์ เลิศฤทธิ์,
พ.บ., Ph.D. (Biochemistry)
คณบดี
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล

รองศาสตราจารย์โสภณา ศรีจำปา,
Ph.D. (Linguistics)
ผู้อำนวยการ
สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเอเชีย
มหาวิทยาลัยมหิดล

กิตติกรรมประกาศ

สารนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี เนื่องจากได้รับความกรุณาอย่างสูงจากอาจารย์ทุกท่านที่ให้ความรู้ต่อผู้วิจัย โดยเฉพาะอย่างยิ่งอาจารย์ที่ปรึกษาคือ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สิงหนาท น้อมเนียน อาจารย์ ดร.สุมิตรา สุวรรณ์เดชา และ รองศาสตราจารย์ รัตนา วัฒนแพทย์ ประธานกรรมการสอบสารนิพนธ์ ที่กรุณาให้คำแนะนำตลอดจนปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ ด้วยความเอาใจใส่อย่างยิ่ง ผู้วิจัยตระหนักถึงความตั้งใจจริงและความทุ่มเทของอาจารย์ และขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ขอขอบคุณผู้อำนวยการสมัย สังฆะพันธ์ ที่ให้ความกรุณาผู้วิจัยมีโอกาสได้ศึกษาต่อเพื่อพัฒนาศักยภาพของตนเอง และขอบคุณคณะครู นักเรียน โรงเรียนบ้านคุ้มที่ให้ความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ในการทำสารนิพนธ์ฉบับนี้

คุณงามความดีและประโยชน์อันพึงเกิดขึ้นจากสารนิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอบแต่บิดามารดา ญาติพี่น้อง คณาจารย์ ตลอดจนผู้ที่เกี่ยวข้องทุกท่านที่สนับสนุน ช่วยเหลือจนประสบความสำเร็จ ขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

พนัสนิศา แก้วยนต์ประเสริฐ

กลวิธีการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น : กรณีศึกษา
โรงเรียนต้นแบบโรงเรียนในฝัน อำเภอพานะชัย จังหวัดยโสธร

VOCABULARY LEARNING STRATEGIES USED BY LOWER-SECONDARY STUDENTS:
A CASE STUDY OF LAB SCHOOL PROJECT IN MAHACHANACHAI DISTRICT,
YASOTHON PROVINCE

พัฒนิตา แก้วยนต์ประเสริฐ 5537182 LCCD/M

ศศ.ม. (ภาษาและวัฒนธรรมเพื่อการสื่อสารและการพัฒนา)

คณะกรรมการที่ปรึกษาสารนิพนธ์: สิงหนาท น้อมเนียน, Ed.D., สุมิตรา สุวรรณ์เดชา, Ph.D.

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีจุดประสงค์เพื่อศึกษากลวิธีการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนบ้านคุ้ม จำนวน 52 คน กลุ่มตัวอย่างได้มาจากการสุ่มแบบเฉพาะเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลได้แก่ การสัมภาษณ์แบบสนทนากลุ่ม และแบบสอบถามการใช้กลวิธีการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษซึ่งได้มีการออกแบบโดยยึดตามกรอบของ Schmitt (1997) ซึ่งกลวิธีการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษแบ่งเป็น 5 ด้านคือ กลวิธีการเรียนรู้ด้วยตนเอง กลวิธีเชิงสังคม กลวิธีการจดจำ กลวิธีเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจ และกลวิธีอภิปัญญา ข้อมูลที่ได้นำมาวิเคราะห์หาค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนมีการใช้ทั้ง 5 กลวิธีหลักอยู่ในระดับใช้บ่อยและปานกลาง กลวิธีที่พบว่าถูกใช้บ่อยที่สุดคือ กลวิธีการเรียนรู้ด้วยตนเอง โดยการใช้พจนานุกรมอังกฤษ-ไทย และกลวิธีเชิงสังคม โดยการใช้การถามความหมายคำศัพท์จากเพื่อน กลวิธีที่ถูกใช้ปานกลางได้แก่ กลวิธีการจดจำ กลวิธีเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจ และกลวิธีอภิปัญญา ซึ่งกลวิธีที่ถูกพบใช้น้อยที่สุดใน 5 กลวิธีหลักคือกลวิธีการจดจำ

คำสำคัญ: การเรียนรู้คำศัพท์ / กลวิธีการเรียนรู้คำศัพท์ / โรงเรียนต้นแบบโรงเรียนในฝัน

VOCABULARY LEARNING STRATEGIES USED BY LOWER-SECONDARY STUDENTS: A CASE STUDY OF LAB SCHOOL PROJECT IN MAHACHANACHAI DISTRICT, YASOTHON PROVINCE

PHANNITA KAEYONPRASERT 5537182 LCCD/M

M.A. (LANGUAGE AND CULTURE FOR COMMUNICATION AND DEVELOPMENT)

THEMATIC PAPER ADVISORY COMMITTEE: SINGHANAT NOMNIAN, Ed.D., SUMITTRA SURARATDECHA, Ph.D.

ABSTRACT

The purpose of this study was to investigate English vocabulary learning strategies used by lower-secondary students of Ban Khoom School. The participants were 52 students selected by purposive sampling. Focus group interview and questionnaires adapted from Schmitt's taxonomy for vocabulary learning strategies (VLS) were employed. The VLS consist of 5 categories: determination strategies, social strategies, memory strategies, cognitive strategies and metacognitive strategies. The data was analyzed by using percentages, means, standard deviation and content analysis.

The results showed that the students used vocabulary learning strategies in five categories at a moderate level and frequently. The most frequently employed vocabulary learning strategies were using English-Thai dictionary in determination strategies and asking friends for meaning in social strategies. Memory strategies, cognitive strategies and metacognitive strategies were moderately used by students. However, memory strategy was found to be employed less than the others.

KEY WORDS: VOCABULARY LEARNING / VOCABULARY LEARNING STRATEGIES / LAB SCHOOL PROJECT

82 pages

สารบัญ

	หน้า
กิตติกรรมประกาศ	ค
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
สารบัญตาราง	ช
สารบัญแผนภูมิ	ฌ
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 ที่มาและความสำคัญ	1
1.2 วัตถุประสงค์ในการวิจัย	3
1.3 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	3
1.4 ขอบเขตในการวิจัย	4
1.5 นิยามศัพท์เฉพาะ	4
บทที่ 2 ทบทวนวรรณกรรม	5
2.1 ความสำคัญของคำศัพท์ในการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ	5
2.2 กลวิธีในการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษ	
(Vocabulary Learning Strategies : VLS)	8
2.3 โรงเรียนต้นแบบโรงเรียนในฝัน	13
2.4 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	14
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	18
3.1 วิธีการวิจัยแบบกรณีศึกษา	18
3.2 ผู้เข้าร่วมในการวิจัย	19
3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล	19
3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล	21
3.5 จริยธรรมการวิจัยในคน	23

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 4 ผลการวิจัย	25
4.1 ข้อมูลทั่วไปของนักเรียน	25
4.2 กลวิธีในการเรียนรู้คำศัพท์	26
บทที่ 5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	36
5.1 สรุปผลและอภิปรายผล	38
5.2 ข้อเสนอแนะ	42
5.3 ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป	43
บทสรุปแบบสมบูรณ์ภาษาไทย	45
แบบสรุปแบบสมบูรณ์ภาษาอังกฤษ	56
บรรณานุกรม	66
ภาคผนวก	72
ภาคผนวก ก แบบสอบถามเกี่ยวกับกลวิธีการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษ	73
ภาคผนวก ข คำถามในการสัมภาษณ์	78
ภาคผนวก ค ข้อมูลโรงเรียนต้นแบบโรงเรียนในฝันในงานวิจัย	79
ภาคผนวก ง เอกสารรับรองจากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในคน	81
ประวัติผู้วิจัย	82

สารบัญตาราง

ตาราง	หน้า
1.1 ผลคะแนน O-NET ในปี 2554-2556 ของนักเรียนชั้น ป.6, ม.3, ม.6	2
2.1 การจัดหมวดหมู่การใช้กลวิธีการเรียนรู้คำศัพท์ของ Schmitt (1997)	9
4.1 ข้อมูลทั่วไปของนักเรียน	25
4.2 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับการใช้กลวิธีการเรียนรู้คำศัพท์	26
4.3 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับการใช้กลวิธีการเรียนรู้ด้วยตนเอง	27
4.4 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับการใช้กลวิธีเชิงสังคม	29
4.5 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับการใช้กลวิธีการจดจำ	30
4.6 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับการใช้กลวิธีเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจ	32
4.7 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับการใช้กลวิธีอภิปัญญา	34

สารบัญแผนภูมิ

แผนภูมิ	หน้า
1.1 ผลคะแนน O-NET วิชาภาษาอังกฤษ ในปี 2554-2556 ของนักเรียนชั้น ป.6, ม.3, ม.6	2
4.1 แสดงถึงความถี่ในการใช้ของแต่ละกลวิธีในการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษ	26

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ที่มาและความสำคัญ

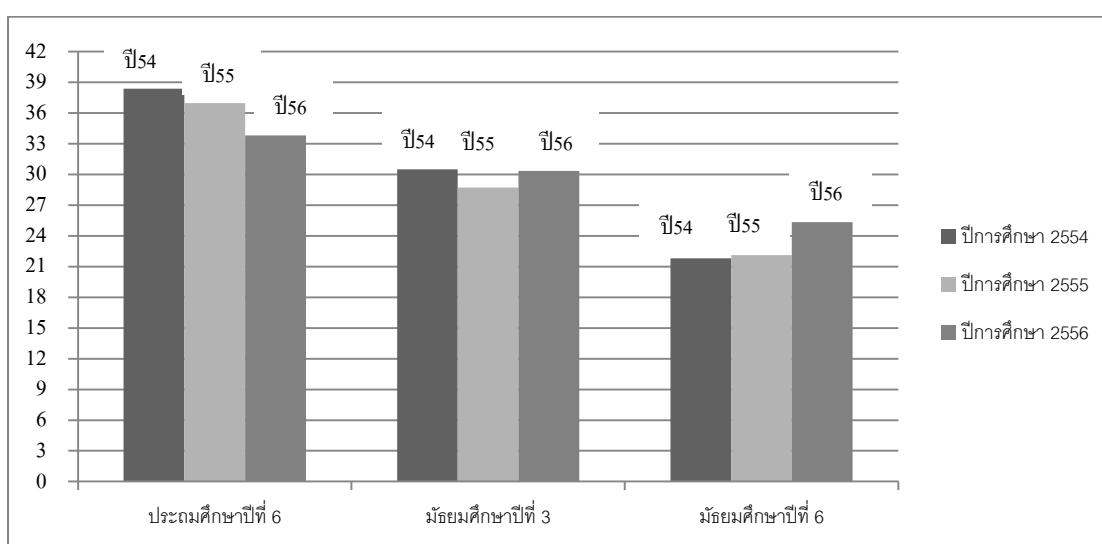
คำศัพท์มีความสำคัญในการเรียนภาษาที่สอง แต่ในการเรียนการสอนในปัจจุบัน ผู้สอนหลายคนยังมีความเชื่อว่าไวยากรณ์มีความสำคัญที่สุด จนทำให้ละเลยการสอนคำศัพท์ไป ผู้วิจัยหลายท่านได้อธิบายถึงปัญหาที่สำคัญในการเรียนภาษาอังกฤษที่เกิดขึ้นกับผู้เรียนคือ ปัญหาทางด้านคำศัพท์ การขาดความรู้ในด้านคำศัพท์ และไม่มีคลังคำศัพท์ที่มากพอ ทำให้เกิดปัญหาต่อทักษะภาษาอังกฤษทั้ง 4 ด้าน เนื่องจากคำศัพท์มีบทบาทสำคัญต่อทักษะการฟัง พูด อ่าน และเขียน (Kuhasuwan, 2006 ; Marttinen, 2008) Dickinson (1920) กล่าวว่า ถ้าผู้เรียนขาดแคลนคำศัพท์และขาดวิธีการที่มีประสิทธิภาพในการเพิ่มพูนคำศัพท์แล้วนั้นการเรียนก็จะเกิดความล้มเหลว Dellar and Hocking (อ้างถึงใน Thornbury, 2002, p.13) กล่าวว่า “ถ้าเวลาทั้งหมดถูกใช้ในการเรียนไวยากรณ์ ภาษาอังกฤษก็ไม่ได้ดีขึ้นมากเท่าไรหรอก แต่ถ้าความรู้ด้านคำศัพท์มีมากเท่าไร พัฒนาการทางภาษา ก็จะพัฒนามากที่สุด ไวยากรณ์ช่วยในการพูดได้น้อยเมื่อเปรียบเทียบกับความรู้ทางด้านคำศัพท์ที่จะทำให้พูดทุกสิ่งทุกอย่างพูดได้ทั้งหมด”

จากข้อมูลข้างต้นแสดงให้เห็นว่าการเรียนรู้คำศัพท์มีความสำคัญอย่างยิ่งสำหรับผู้เรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศ ผู้เรียนควรจะให้ความสนใจในการศึกษาค้นคว้าหากลวิธีสำหรับการเรียนรู้คำศัพท์อย่างจริงจัง เพื่อที่จะพัฒนาความรู้ด้านคำศัพท์เหล่านั้นให้เพียงพอสำหรับการสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ (บุญยาพร สุวันโน และคณะ, 2547) กลวิธีในการเรียนรู้คำศัพท์ว่าเป็นกลวิธีในการเรียนรู้รูปแบบหนึ่ง ซึ่งครูจะต้องเป็นผู้ช่วยเหลือ ส่งเสริมและสนับสนุนให้ผู้เรียนได้ฝึกอย่างหลากหลายวิธี (กระทรวงศึกษาธิการ, 2544) พร้อมทั้งช่วยให้ผู้เรียนเลือกใช้กลวิธีที่เหมาะสมกับตัวเองในการเรียนรู้คำศัพท์ ช่วยพัฒนาประสิทธิภาพในการเรียนภาษาอังกฤษ และนอกเหนือจากนั้นยังช่วยให้ครูผู้สอนสามารถจัดการการเรียนการสอนได้เหมาะสมกับความต้องการของผู้เรียนอีกด้วย (Yao, 2011) นอกจากนี้ กลวิธีในการเรียนรู้ภาษาเป็นเครื่องมือที่มีความสำคัญมากในการพัฒนาความสามารถในการสื่อสาร เพราะในการเรียนรู้คำศัพท์นั้น ไม่ใช่เรื่องง่ายสำหรับผู้เรียนทั่วไปที่จะสามารถเรียนรู้ถึงความหมายของคำใหม่ๆ และนำคำเหล่านั้นไปใช้ในสถานการณ์ที่เหมาะสม (O'Malley & Chamot , 1990 ; Tarone, 1983) ดังนั้นผู้เรียนจึงต้องได้รับ

การสอนหรือการแนะนำการใช้กลวิธีในการเรียนรู้คำศัพท์ที่หลากหลายเพื่อค้นหากลวิธีที่เหมาะสมกับตัวเอง

จากสภาพของปัญหาการเรียนการสอนภาษาอังกฤษดังกล่าวจะเห็นได้จากการรายงานต่างๆที่แสดงให้เห็นว่าผู้เรียนชาวไทยกำลังประสบปัญหาในการเรียนภาษาอังกฤษ สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (สทศ.) ได้สรุปผลวิเคราะห์ความสามารถของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มัธยมศึกษาปีที่ 3 และมัธยมศึกษาปีที่ 6 จากคะแนน O-NET วิชาภาษาอังกฤษ ปีการศึกษา 2554-2556 ผลปรากฏดังนี้

ปีการศึกษา	ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6
2554	38.37	30.49	21.80
2555	36.98	28.71	22.13
2556	33.82	30.35	25.35

แผนภูมิที่ 1.1 ผลคะแนน O-NET วิชาภาษาอังกฤษ ในปี 2554-2556 ของนักเรียนชั้น ป.6, ม.3, ม.6 ที่มา : ปรับมาจาก สถาบันพัฒนาคุณภาพวิชาการ (2558: 6)

จากผลข้างต้นสะท้อนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนให้เห็นว่า คะแนนสอบวิชาภาษาอังกฤษในแต่ละปีอยู่ในระดับต่ำ แสดงให้เห็นว่านักเรียนไทยมีปัญหาในการเรียนที่ต้องการพัฒนาอย่างเร่งด่วน นอกจากคะแนน O-NET จะชี้ให้เห็นถึงปัญหาการเรียนภาษาอังกฤษของเด็กไทยแล้วนั้น นิวออร์กโทมส์ยังได้รายงานผลการวิจัยของบริษัท เอดูเคชั่น เฟิร์สท์ ที่จัดอันดับความสามารถการใช้ภาษาอังกฤษในกลุ่มประเทศที่ไม่ได้ใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาแม่จำนวน 54 ชาติ โดยการวิจัยดังกล่าวสุ่มตัวอย่างประชากรประมาณ 1.7 ล้านคนทั่วโลก ผลสรุปพบว่า กลุ่ม

ประเทศ 5 อันดับที่ใช้ภาษาอังกฤษต่ำที่สุดได้แก่ โคลัมเบีย ปานามา ซาอุดีอาระเบีย ไทย และลิเบีย (มติชนออนไลน์, 2555) นอกจากนี้การจัด World Economic Forum (WEF) ปี 2014-2015 เป็นการเปรียบเทียบการคุณภาพการศึกษาไทยของประเทศสมาชิกทั้งหมด 144 ประเทศทั่วโลก จากรายงานของ Global Competitiveness โดยสรุปขีดความสามารถในการแข่งขันของไทยอยู่เป็นลำดับที่ 31 ของโลก และอันดับที่ 3 ของอาเซียน โดยคุณภาพของระดับอุดมศึกษาของไทยอยู่ลำดับที่ 8 ของอาเซียนและอันดับที่ 87 ของโลก (The Nation, 2014)

เนื่องจากประเทศไทยจะก้าวเข้าสู่ประชาคมอาเซียนอย่างเต็มรูปแบบในปี พ.ศ. 2558 นี้ การพัฒนาความสามารถด้านภาษาอังกฤษของผู้เรียนในขั้นพื้นฐานจึงเป็นสิ่งที่จำเป็นมาก ดังนั้นเพื่อที่จะแก้ปัญหาค่าศัพท์ภาษาอังกฤษนั้น ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษากลวิธีการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนบ้านคุ้ม อำเภอมหาชนะชัย จังหวัดยโสธร ซึ่งเป็นโรงเรียนต้นแบบโรงเรียนในฝัน เนื่องจากโรงเรียนต้นแบบโรงเรียนในฝันเป็นโรงเรียนที่ได้รับการพัฒนาให้ไ้ระดับมาตรฐาน มีสื่อและเทคโนโลยีที่ทันสมัยและมีจำนวนเพียงพอต่อนักเรียน โดยเน้นการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและภาษาอังกฤษเป็นเครื่องมือในการสืบค้นข้อมูลเพื่อให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของโลกในอนาคต โรงเรียนต้นแบบโรงเรียนในฝันเป็นโรงเรียนในชนบทที่คนในชุมชนที่มีรายได้น้อยได้ส่งลูกหลานของพวกเขาได้เข้าเรียนเพื่อให้มีการศึกษาที่ดี มีคุณภาพชีวิตที่ดี (ฉันทนันท ป้อมวัน, 2550) กระทรวงศึกษาธิการ (2546) ได้กำหนดลักษณะของโรงเรียนต้นแบบโรงเรียนในฝันไว้ว่า เป็นโรงเรียนที่มีมาตรฐานสามารถเทียบเคียงโรงเรียนชั้นนำ มีครู ผู้บริหารและบุคลากรที่เป็นมืออาชีพ มีแหล่งเรียนรู้และสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนทำให้ผู้เรียนได้เรียนอย่างมีความสุข

ดังนั้นการวิจัยครั้งนี้จะทำให้ทราบถึงกลวิธีการเรียนรู้คำศัพท์ของเด็กระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นในโรงเรียนต้นแบบโรงเรียนในฝันและสามารถนำผลมาปรับใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน และเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดในการเรียนภาษาอังกฤษ

1.2 วัตถุประสงค์ในการวิจัย

1.2.1 เพื่อศึกษากลวิธีการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนบ้านคุ้ม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายโสธร เขต 1 อำเภอมหาชนะชัย จังหวัดยโสธร

1.3 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

จากปัญหาข้างต้นของการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษ งานวิจัยชิ้นนี้จะมีส่วนช่วยทั้งผู้เรียนและผู้สอนแก้ปัญหาเบื้องต้นในการเรียนการสอนคำศัพท์ภาษาอังกฤษดังนี้

1.3.1 ทำให้ครูผู้สอนได้ตระหนักถึงรูปแบบการเรียนรู้ที่แตกต่าง และนำวิธีการสอนประเภทต่างๆมาประยุกต์ให้เข้ากับผู้เรียนของตนเองเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด

1.3.2 เป็นแนวทางให้ครูผู้สอนได้คิดหากิจกรรมทางเลือกที่เหมาะสมกับผู้เรียนทำให้เกิดประสิทธิภาพในการเรียนการสอนคำศัพท์ภาษาอังกฤษ

1.3.3 เป็นข้อมูลสำหรับครูผู้สอนเพื่อปรับปรุงวิธีการสอนคำศัพท์ภาษาอังกฤษและพิจารณาวางแผนปรับกิจกรรมการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับรูปแบบการสอนที่เหมาะสม

1.3.4 กลวิธีในการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษที่มีประสิทธิภาพจะช่วยให้นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นปรับปรุงทักษะทางภาษาอังกฤษให้มีประสิทธิภาพเพื่อที่จะสามารถไปใช้ในการเรียนในระดับชั้นที่สูงขึ้น

1.4 ขอบเขตในการวิจัย

ขอบเขตในการวิจัยครั้งนี้คือ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนบ้านคุ้ม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายโสธร เขต 1 อำเภอมหาชนะชัย จังหวัดยโสธร ซึ่งได้รับการประเมินเป็นโรงเรียนต้นแบบโรงเรียนในฝันในรุ่นที่ 2 เมื่อวันที่ 18 มีนาคม พ.ศ. 2553 ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้จะดำเนินการในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2557

1.5 นิยามศัพท์เฉพาะ

1.5.1 โรงเรียนต้นแบบโรงเรียนในฝัน หมายถึง โรงเรียนบ้านคุ้ม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายโสธร เขต 1 อำเภอมหาชนะชัย จังหวัดยโสธร

1.5.2 กลวิธีการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษ (Vocabulary learning strategies) หมายถึง กลวิธีการเรียนรู้คำศัพท์ของ Schmitt (1997) ซึ่งแบ่งออกเป็น 5 หมวดหมู่ย่อย ได้แก่ กลวิธีในการหาความหมายของศัพท์ใหม่ กลวิธีเชิงสังคม กลวิธีการจดจำ กลวิธีเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจ และกลวิธีอภิปัญญา

บทที่ 2

ทบทวนวรรณกรรม

จุดมุ่งหมายของการวิจัยในครั้งนี้เพื่อค้นหาวิธีการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนบ้านคุ้ม ซึ่งเป็นโรงเรียนต้นแบบโรงเรียนในฝัน ในบทนี้ ผู้วิจัยจะทบทวนงานวิจัยต่างๆที่เกี่ยวข้องกับกลวิธีการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษ โดยจะกล่าวสรุปดังหัวข้อต่อไปนี้

- 2.1 ความสำคัญของคำศัพท์ในการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ
- 2.2 กลวิธีในการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษ
- 2.3 โรงเรียนต้นแบบโรงเรียนในฝัน
- 2.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 ความสำคัญของคำศัพท์ในการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ

คำศัพท์มีความสำคัญมากในการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ เพราะคำศัพท์เป็นสิ่งสำคัญที่จะสร้างประโยคเพื่อสื่อสารกับคนอื่นๆ มีคำจำกัดความเกี่ยวกับคำศัพท์ต่างๆดังนี้

McCarthy (1992) ได้ให้ความหมายของคำศัพท์ไว้ว่า คำศัพท์คือ คำทั้งหมดทั้งมวลที่ปรากฏอยู่ในภาษา ไม่ว่าจะเป็น คำโดด คำผสม หรือแม้แต่สำนวนต่างๆ

Schmitt (2000) ยังกล่าวถึงคำศัพท์ว่าเป็น คำ คำพูด หรือถ้อยคำ Nation (2001) กล่าวว่าคำศัพท์จะปรากฏอยู่ทั้งในรูปแบบของการพูดและการเขียน

ราชบัณฑิตยสถาน (2546) ให้ความหมายของคำศัพท์ไว้ว่า คำศัพท์หมายถึงเสียงพูดหรือลายลักษณ์อักษรที่เป็นหน่วยที่เล็กที่สุดที่เขียนหรือพิมพ์ออกมาเพื่อแสดงความคิด

พรสวรรค์ สิปโป (2550) ได้ให้ความหมายของคำศัพท์ว่า คำศัพท์คือหน่วยเสียงหลายๆหน่วยเสียง หรือคำที่นำมารวมกันเป็นข้อมูล ที่มีการรวบรวมความหมายและการออกเสียงของคำที่ใช้ในการสื่อสาร

อรสา ยิ่งยง (2551) ได้กล่าวสรุปถึงความหมายของคำศัพท์ไว้ว่า คำศัพท์คือ เสียง เสียงพูด หรือกลุ่มเสียงที่มีความหมายในภาษาพูดและภาษาเขียน ที่ใช้สื่อความหมายให้เป็นที่เข้าใจ ระหว่างผู้รับสารและผู้ส่งสาร

จากความหมายของคำศัพท์ข้างต้นสามารถสรุปได้ว่า คำศัพท์คือหน่วยเสียงที่รวมกัน เป็นข้อมูลมีความหมายในตัวใช้ในการสื่อสารเพื่อแสดงความคิดระหว่างผู้รับสารและผู้ส่งสาร

ในการเรียนภาษาอังกฤษนั้น คำศัพท์เป็นส่วนประกอบที่สำคัญอย่างยิ่งในการเรียนรู้ ภาษา (Folse, 2004) เพราะคำศัพท์เป็นส่วนย่อยที่สำคัญไม่ว่าจะอยู่ในส่วนของประโยค บทความ และเนื้อหาในบทเรียน ถ้าปราศจากความรู้ด้านคำศัพท์แล้ว ผู้เรียนจะไม่สามารถฟัง พูด อ่าน หรือ เขียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ นักวิจัยหลายท่านได้กล่าวถึงความสำคัญของคำศัพท์ ไว้ดังนี้

Wilkins (1972) กล่าวถึงความสำคัญของคำศัพท์และไวยากรณ์ว่า ถ้าไม่รู้ไวยากรณ์เรา จะสามารถถ่ายทอดได้น้อยมาก แต่จะไม่มีอะไรที่สามารถถ่ายทอดออกมาได้เลยถ้าไม่รู้คำศัพท์

Finocchiaro (1974) ในการสื่อสารนั้นมีคำศัพท์เป็นองค์ประกอบที่สำคัญ ผู้เรียน ภาษาที่มีปัญหาในเรื่องคำศัพท์จะมีปัญหาในการสื่อสารด้วย

McCarthy (1990) ก็ได้นิยามถึงความสำคัญของคำศัพท์ไว้ว่า ไม่ว่าผู้เรียนจะเรียนรู้ ไวยากรณ์ได้ดีแค่ไหน ไม่ว่าผู้เรียนจะออกเสียงภาษาที่สองได้ใกล้เคียงเจ้าของภาษาอย่างไร ถ้า ปราศจากความรู้คำศัพท์ที่จะใช้ การสื่อสารในภาษาที่สองก็จะไม่เกิดขึ้นไม่ว่าทางใดก็ตาม

Laufer (1997) ได้กล่าวไว้ว่าคำศัพท์เป็นปัจจัยพื้นฐานที่สำคัญที่ก่อให้เกิดความเข้าใจ ในการสื่อสาร และ เป็นสิ่งที่แสดงให้เห็นถึงความสามารถทางภาษาของผู้ เรียน แต่การเรียนรู้ ภาษาต่างประเทศไม่ใช่เรื่องง่าย ผู้เรียนที่เรียนภาษาต้องมีความรู้ความสามารถเฉพาะตัว เพราะใน การเรียนภาษาอังกฤษระหว่างเจ้าของภาษาและผู้เรียนที่ไม่ใช่เจ้าของภาษามีความแตกต่างกัน

Flower (2000) กล่าวถึงความสำคัญของคำศัพท์ว่า ทั้งไวยากรณ์และคำศัพท์ต่างก็มี ความสำคัญต่อผู้เรียนเหมือนกัน แต่เมื่อเปรียบเทียบระหว่างคำศัพท์และไวยากรณ์แล้ว คำศัพท์ควร ได้รับความสำคัญมากกว่าไวยากรณ์

Guilloteau (2010) กล่าวว่า ในการเรียนภาษาที่สองนั้น คำศัพท์ถือว่าเป็น ส่วนประกอบที่มีความสำคัญอย่างยิ่งที่จะทำให้ผู้เรียนประสบความสำเร็จในการสื่อสารเช่นเดียวกัน กับความสำคัญของไวยากรณ์ การขาดความรู้ด้านคำศัพท์จะส่งผลให้เกิดการล้มเหลวในการ ถ่ายทอด

Shoebottom (2011) กล่าวว่า การมีคลังคำศัพท์ที่มากพอจะทำให้สามารถประสบความสำเร็จ ในการสื่อสารกับคนอื่น ๆ ได้ เพราะคำศัพท์เป็นกุญแจสำคัญที่ทำให้ผู้เรียนมีความเข้าใจ ในสิ่งที่ได้ยินและได้อ่าน คำศัพท์เกี่ยวข้องกับทุกทักษะในการเรียนรู้ การที่เราจะพูดคุยกับบุคคล

อื่นได้นั้นถึงแม้ไวยากรณ์จะเป็นสิ่งสำคัญในการสร้างประโยคให้ถูกต้อง แต่ถ้าเราไม่มีคลังคำศัพท์เพียงพอ เราก็ไม่สามารถที่จะนำเอาคำมาสร้างเป็นประโยคให้ถูกต้องได้

Lee (2012) กล่าวถึงความสำคัญของคำศัพท์ไว้ว่า คำศัพท์เป็นสิ่งที่ได้รับการยอมรับว่ามีความสำคัญมากในการใช้ภาษา ถ้าผู้เรียนมีความรู้ในด้านคำศัพท์ไม่เพียงพอก็จะนำไปสู่ปัญหาในการเรียนภาษาที่สอง

กระทรวงศึกษาธิการ (2551) ให้ความสำคัญของการเรียนคำศัพท์ภาษาอังกฤษ โดยมีการแบ่งกลุ่มคำศัพท์สำหรับผู้เรียนไว้ในคุณภาพของผู้เรียน ดังนี้ ผู้เรียนที่จบชั้นมัธยมศึกษาปีที่3 (เน้นการฟัง พูด อ่าน เขียน) สามารถสื่อสารภายในวงคำศัพท์ 3,600 – 3,750 คำตามหัวข้อเรื่องเกี่ยวกับตัวเอง ครอบครัว โรงเรียน สิ่งแวดล้อมใกล้ตัว อาหารเครื่องดื่ม เวลาว่างและนันทนาการ สุขภาพและสวัสดิการ การซื้อขาย ลมฟ้าอากาศ การศึกษาและอาชีพ การเดินทางท่องเที่ยว การบริการ สถานที่ ภาษา วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

จากคำนิยามของนักวิจัยข้างต้นจะเห็นได้ว่า นักวิจัยหลายท่านกล่าวถึงความสำคัญของคำศัพท์ว่ามีความสำคัญไม่น้อยไปกว่าไวยากรณ์ ถ้าผู้เรียนขาดความรู้และไม่มีคลังคำศัพท์ที่มากพอ ก็จะทำให้ผู้เรียนไม่สามารถสร้างประโยคได้ถูกต้องตามไวยากรณ์และไม่สามารถสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพเพียงพอหรือใช้ในทักษะที่สำคัญอื่นๆ ดังนั้นสามารถสรุปได้ว่า คำศัพท์มีความสำคัญอย่างมากในการเรียนรู้ภาษา ไม่ว่าจะเป็นการเรียนในห้องเรียน หรือแม้แต่ในชีวิตประจำวัน ผู้เรียนที่มีความรู้ด้านคำศัพท์มากจะได้เปรียบผู้เรียนที่มีความรู้ด้านคำศัพท์น้อย การที่มีความรู้ด้านคำศัพท์ที่มากพอ สามารถทำให้ผู้เรียนแสดงออกถึงความคิดและความรู้สึกได้อย่างเต็มที่ ทำให้การสื่อสารเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

ในลำดับต่อไปจะกล่าวถึงความหมายของกลวิธีในการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษและการจัดหมวดหมู่ของการใช้กลวิธีในการเรียนรู้คำศัพท์ของ Schmitt (1997) ซึ่งถูกใช้เป็นกรอบในงานวิจัยชิ้นนี้

2.2 กลวิธีในการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษ (Vocabulary Learning Strategies : VLS)

กลวิธีการเรียนรู้คำศัพท์เป็นส่วนหนึ่งของกลวิธีการเรียนรู้ภาษา (Learning Strategies) ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของกลยุทธ์การเรียนรู้ทั่วไป (Nation, 2001) ด้วยเหตุนี้ความหมายของกลวิธีเรียนรู้คำศัพท์จึงมาจากกลวิธีการเรียนรู้ภาษา

Oxford (1990) ให้ความหมายของกลวิธีการเรียนรู้ภาษาว่า หมายถึง การกระทำหรือพฤติกรรมเฉพาะตัวที่ผู้เรียนนำมาใช้ เพื่อให้การเรียนรู้ภาษา มีความรวดเร็ว และง่ายขึ้น อีกทั้งยัง

สามารถถ่ายโอนไปใช้กับสถานการณ์ใหม่ๆได้ Stern (1992) กล่าวว่าแนวคิดของกลวิธีการเรียนรู้ภาษามีพื้นฐานอยู่บนสมมติฐานที่ว่าผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมเพื่อให้บรรลุเป้าหมายบางอย่างที่พวกเขาออกแบบและลงมือทำ Schmitt (2000) ได้นิยามความหมายของกลวิธีการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษไว้ว่า เป็นวิธีการที่ก่อให้เกิดกระบวนการการเรียนรู้คำศัพท์ นอกจากนี้การจัดการเรียนรู้เพื่อการสื่อสารนั้นมีความสำคัญต่อผู้เรียนภาษา และผู้เรียนภาษาที่ดียังมีการใช้กลวิธีการเรียนรู้ที่หลากหลาย Cameron (2001) ให้ความหมายของกลวิธีการเรียนรู้คำศัพท์ว่าเป็นการดำเนินการที่ผู้เรียนใช้เพื่อช่วยให้ตัวเองเข้าใจและจดจำคำศัพท์ Catalán (2003) และ O'Malley and Chamot (1990) ได้ให้ความหมายกลวิธีการเรียนภาษาหมายถึง การที่ผู้เรียนแต่ละคนมีความคิดหรือพฤติกรรมเฉพาะตัวที่ใช้ในการเรียนรู้ภาษา เพื่อที่จะช่วยให้เกิดความเข้าใจ ในการเรียนรู้ และสามารถเก็บรักษาข้อมูลใหม่ไว้ได้ และ Intaraprasert (2005) ได้กำหนดกลวิธีการเรียนรู้คำศัพท์ไว้ว่าเป็นชุดของเทคนิคหรือพฤติกรรมการเรียนรู้ที่นักเรียนใช้เพื่อที่จะค้นหาความหมายของคำใหม่เพื่อจดจำคำศัพท์ใหม่ และเพื่อขยายวงความรู้ของคำศัพท์

ดังนั้นสรุปได้ว่ากลวิธีการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษเป็นกระบวนการที่ผู้เรียนใช้เพื่อค้นหาความหมายของคำศัพท์ใหม่ เพื่อทำความเข้าใจและสามารถจดจำคำศัพท์นั้นๆ ก่อให้เกิดประสิทธิภาพในการเรียนภาษาอังกฤษมากยิ่งขึ้น ในการวิจัยครั้งนี้ได้ใช้กลวิธีการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษโดยยึดตามกรอบของ Schmitt (1997) ที่จะอธิบายรายละเอียดในหัวข้อถัดไป

2.2.1 การจัดหมวดหมู่ของการใช้กลวิธีการเรียนรู้คำศัพท์ของ Schmitt (1997)

Schmitt (1997) ได้พัฒนาการจัดหมวดหมู่ของการเรียนรู้คำศัพท์ โดยมีพื้นฐานจากกลวิธีการเรียนรู้ภาษาของ Oxford (1990) ซึ่ง Schmitt (1997) ได้แบ่งหมวดหมู่ของการใช้กลวิธีการเรียนรู้คำศัพท์ดังที่แสดงในตารางต่อไปนี้

ตาราง 2.1 การจัดหมวดหมู่การใช้กลวิธีการเรียนรู้คำศัพท์ของ Schmitt (1997)

หมวดหมู่	กลวิธี
1. กลวิธีในการค้นหาความหมายของคำศัพท์ใหม่	
กลวิธีการเรียนรู้ด้วยตนเอง (Determination strategies)	➢ วิเคราะห์ชนิดของคำ ➢ วิเคราะห์ส่วนเพิ่มเติมและรากศัพท์ของคำ ➢ ตรวจสอบจากรากศัพท์ของคำ จากภาษาที่ 1 ➢ วิเคราะห์จากรูปภาพและการแสดงกิริยาท่าทาง ➢ เดาความหมายจากบริบท ➢ ใช้พจนานุกรมสองภาษา ➢ ใช้พจนานุกรมภาษาเดียว ➢ รายการคำศัพท์ ➢ บัตรคำ
กลวิธีเชิงสังคม (Social strategies)	➢ ถามครูผู้สอนถึงคำพ้องความหมายหรือถอดความของคำใหม่ ➢ ถามครูผู้สอนถึงประโยคที่มีคำใหม่อยู่ในประโยค ➢ ถามครูผู้สอนเพื่อให้ได้มาซึ่งความหมายของคำ ในภาษาที่ 1 ➢ ถามเพื่อนร่วมชั้นถึงความหมายของคำ ➢ ค้นพบความหมายใหม่ผ่านกิจกรรมการทำงานเป็นกลุ่ม
2. กลวิธีเพื่อรวบรวมคำศัพท์ใหม่ที่ได้ค้นพบ	
กลวิธีเชิงสังคม (Social strategies)	➢ ฝึกฝนและเรียนคำศัพท์ภายในกลุ่ม ➢ ให้ครูเป็นผู้ตรวจความหมายของคำศัพท์ที่นักเรียนจดไว้ในรายการคำศัพท์หรือบัตรคำ ➢ ปฏิสัมพันธ์กับเจ้าของภาษา

ตาราง 2.1 การจัดหมวดหมู่การใช้กลวิธีการเรียนรู้คำศัพท์ของ Schmitt (1997) (ต่อ)

หมวดหมู่	กลวิธี
2. กลวิธีเพื่อรวบรวมคำศัพท์ใหม่ที่ได้ค้นพบ	
กลวิธีการจดจำ (Memory strategies)	➢ เรียนรู้คำศัพท์จากการใช้สื่อรูปภาพแทนความหมายของคำ ➢ มโนภาพเกี่ยวกับความหมายของคำ ➢ เชื่อมโยงคำกับประสบการณ์ส่วนบุคคล ➢ เชื่อมโยงคำศัพท์กับกลุ่มคำชนิดเดียวกัน ➢ เชื่อมคำศัพท์กับคำที่มีความหมายเหมือนและต่างกัน ➢ ใช้แผนผังความคิดรวบยอด ➢ ใช้เครื่องมือวัดเพื่อจัดระดับประเภทของคำ ➢ วิธีการจำแนกคำ ➢ วิธีการจัดสถานะคำ ➢ จัดกลุ่มประเภทของคำเพื่อการเรียนรู้ ➢ จัดกลุ่มประเภทของคำในกระดาษ ➢ ใช้คำใหม่ในประโยค ➢ จัดกลุ่มคำเพื่อการเชื่อมโยงเข้าสู่เรื่องราว ➢ ศึกษาการสะกดคำ ➢ ศึกษาการออกเสียงคำ ➢ พุดออกเสียงคำใหม่ๆ ในขณะที่เรียน ➢ มโนภาพรูปแบบของคำ ➢ จิตเส้นได้พยานะตัวต้นของคำ ➢ รูปแบบโครงสร้างของคำ ➢ ใช้วิธีการถอดรหัสคำ ➢ ใช้ส่วนเพิ่มเติมและรากศัพท์ ➢ หน้าทีของคำ ➢ แปลความหมายของคำ ➢ ใช้รากศัพท์ในการเรียนรู้คำ ➢ เรียนรู้คำศัพท์จากการเรียนสำนวน

ตาราง 2.1 การจัดหมวดหมู่การใช้กลวิธีการเรียนรู้คำศัพท์ของ Schmitt (1997) (ต่อ)

หมวดหมู่	กลวิธี
กลวิธีการจดจำ (ต่อ)	➢ ใช้การทำทางในการเรียนรู้คำ ➢ ใช้แบบแสดงตารางแผนผังคำ
กลวิธีเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจ (Cognitive strategies)	➢ กล่าวคำนั้นซ้ำ ๆ ➢ เขียนคำซ้ำ ๆ ➢ รายการคำศัพท์ ➢ บัตรคำศัพท์ ➢ จดบันทึกในขณะที่เรียน ➢ ใช้การจัดแบ่งหมวดหมู่คำศัพท์ในสมุดจด ➢ พังรายการคำศัพท์จากแถบบันทึกเสียง ➢ คิดป้ายคำลงบนวัตถุ ➢ จดคำศัพท์ลงในสมุด
กลวิธีอภิปัญญา (Metacognitive strategies)	➢ ใช้สื่อการเรียนรู้ทางภาษา เช่น เพลง ภาพยนตร์ ข่าว เป็นต้น ➢ ทำแบบทดสอบคำศัพท์เพื่อทดสอบตนเอง ➢ ใช้การฝึกการเติมคำในช่องว่าง ➢ ข้ามคำศัพท์ใหม่ที่ไม่วู้ ➢ เรียนรู้คำศัพท์อย่างต่อเนื่อง

ที่มา: Schmitt's (1997) Vocabulary learning strategies p.207-208

จากตาราง 2.1 Schmitt (1997) ผู้วิจัยสามารถสรุปกลวิธีการเรียนรู้คำศัพท์ได้ดังต่อไปนี้

1. กลวิธีในการค้นหาความหมายของคำศัพท์ใหม่ ประกอบไปด้วย กลวิธีการเรียนรู้ด้วยตนเองและกลวิธีเชิงสังคม ซึ่งกลวิธีการเรียนรู้ด้วยตนเองนั้นเป็นกลวิธีที่ผู้เรียนจะใช้ในการค้นหาความหมายของคำศัพท์ภาษาอังกฤษด้วยตนเองโดยที่ไม่ขอความช่วยเหลือจากผู้อื่น โดยผู้เรียนจะใช้เวลาคำศัพท์จากรากศัพท์ จากบทความและจากพจนานุกรม การเดาความหมายจากบริบท การวิเคราะห์หน้าที่ของคำ การใช้รายการคำศัพท์ และการใช้บัตรคำศัพท์

ส่วนกลวิธีเชิงสังคมนั้น เป็นกลวิธีที่ใช้ในการเรียนรู้ความหมายของคำ โดยผู้เรียนจะใช้กลวิธีในการถามความหมายจากผู้อื่น เช่น ถามครู ถามเพื่อนร่วมชั้น และการค้นหาความหมายคำศัพท์จากการทำกิจกรรมในกลุ่มเพื่อน

2. กลวิธีเพื่อรวบรวมคำศัพท์ใหม่ที่ได้ค้นพบ เป็นกลวิธีในการเรียนรู้คำศัพท์ที่เคยเจอมาก่อน หรือเคยเรียนรู้มาแล้วเพื่อจะนำความรู้นั้นไปใช้ในอนาคต ผู้เรียนจะใช้กลยุทธ์การเรียนรู้หลาย ชนิด ไม่ว่าจะเป็นกลวิธีเชิงสังคม กลวิธีการจดจำ กลวิธีเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจ และกลวิธีอภิปัญญา

จะเห็นได้ว่ากลวิธีทางสังคมจะอยู่ทั้งในหมวดกลวิธีในการค้นหาความหมายของคำศัพท์ใหม่และกลวิธีเพื่อรวบรวมคำศัพท์ใหม่ที่ได้ค้นพบ เพราะกลวิธีเชิงสังคมนี้สามารถใช้ตอบจุดประสงค์ได้ทั้งสองหมวดหมู่ กลวิธีเชิงสังคมในหมวดหมู่เพื่อรวบรวมคำศัพท์ใหม่ที่ได้ค้นพบนั้นจะสอดคล้องต่อเนื่องจากกลวิธีเชิงสังคมในหมวดหมู่แรก เพราะหลังจากที่ผู้เรียนได้ค้นหาความหมายของคำศัพท์ใหม่โดยการถามครูผู้สอน การถามเพื่อนแล้ว ผู้เรียนก็จะนำคำที่พบนั้นมาใช้ เช่น สนทนากับเจ้าของภาษา หรือสนทนากับเพื่อนในกลุ่มในระหว่างการทำกิจกรรม

กลวิธีการจดจำ เป็นกลวิธีที่ผู้เรียนใช้หลังจากรู้ความหมายของคำศัพท์ใหม่แล้ว เพื่อที่จะช่วยให้ตัวเองจดจำความหมายได้ ผู้เรียนจะเลือกวิธีการจดจำคำศัพท์จากการท่องจำ การจินตนาการถึงความหมาย การใช้แผนผังความคิด การใช้ท่าทางในการเรียนรู้ เชื่อมคำศัพท์กับคำที่มีความหมายเหมือนและต่างกัน วิธีการจำแนกคำ วิธีจัดกลุ่มคำเพื่อการเชื่อมโยงเข้าสู่เรื่องราว

กลวิธีเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจ โดยผู้เรียนที่ใช้กลวิธีนี้จะใช้วิธีการกล่าวคำนั้นซ้ำๆ เขียนคำซ้ำๆ มีการทำรายการคำศัพท์หรือบัตรคำศัพท์ มีการจดบันทึกในขณะที่เรียน ใช้การจัดแบ่งหมวดหมู่คำศัพท์ในสมุดจด พังรายการคำศัพท์จากแถบบันทึกเสียง ดัดป้ายคำศัพท์ลงบนวัตถุ และการจดคำศัพท์ลงในสมุด ซึ่งวิธีการเหล่านี้จะช่วยให้ผู้เรียนได้ทบทวนความรู้อยู่เสมอๆ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อผู้เรียนอย่างมากในการเรียนรู้คำศัพท์

กลวิธีอภิปัญญา ในกลวิธีนี้ผู้เรียนจะมีการวางแผนในการเรียนรู้และมีการตรวจสอบการเรียนรู้คำศัพท์ของตนเองเพื่อที่ตัวเองจะทดสอบว่าตนเองสามารถจดจำและมีความรู้ในด้านคำศัพท์ดีแค่ไหน กลวิธีที่ใช้เช่น ใช้สื่อการเรียนรู้ทางภาษา เช่น การฟังเพลง ดูภาพยนตร์ อ่านข่าว มีการทำแบบทดสอบคำศัพท์เพื่อทดสอบตนเอง และมีการเรียนรู้คำศัพท์ใหม่ๆอย่างต่อเนื่อง

กล่าวโดยสรุปแล้วกลวิธีการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษ มีความสำคัญต่อการเรียนรู้ภาษาของผู้เรียน ซึ่งผู้เรียนสามารถใช้กลวิธีเหล่านี้ในการค้นหาความหมายของคำศัพท์ใหม่และ

รวบรวมคำศัพท์ใหม่ที่ได้ค้นพบ โดยในงานวิจัยชิ้นนี้ได้ออกแบบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย โดยยึดตามกรอบของ Schmitt (1997) ซึ่งถูกออกแบบมาสำหรับวัตถุประสงค์ของการวิจัยนี้โดยเฉพาะ

2.3 โรงเรียนต้นแบบโรงเรียนในฝัน

โครงการหนึ่งอำเภอ หนึ่งโรงเรียนในฝัน เป็นกระบวนการพัฒนาโรงเรียนให้เป็นโรงเรียนในฝันของคนในสังคมที่ต้องการให้เด็กและเยาวชนได้เข้าเรียนในโรงเรียนที่มีคุณภาพและในขณะเดียวกันโครงการนี้จะช่วยให้ความฝันของคนในสังคมเป็นจริงได้ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546) ผดุง พรหมมูล (2546) ได้สรุปถึงลักษณะการจัดการศึกษาของโรงเรียนในฝันดังนี้

1. จัดการศึกษาได้คุณภาพมาตรฐาน ปฏิรูปการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่นแข่งขันได้ในระดับสากล ผู้เรียนมีคุณภาพมาตรฐานระดับชาติ สามารถพัฒนาสู่มาตรฐานสากล บนพื้นฐานของความเป็นไทย จัดบรรยากาศการเรียนรู้เอื้อต่อการพัฒนาผู้เรียนและมีความเป็นประชาธิปไตย

2. เป็นตัวอย่างในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีคุณภาพ สามารถเทียบเคียงกับโรงเรียนชั้นนำในอำเภอ จังหวัดได้ โดยเป็นที่ยอมรับศรัทธาของนักเรียน ผู้ปกครอง ชุมชนโดยเน้นการมีส่วนร่วมของบุคคลหลายฝ่าย

3. โรงเรียนมีการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ เน้นการบริหารคุณภาพทั้งระบบมีความคล่องตัว รวดเร็ว ทันสมัย

4. มีผู้บริหาร ครู และ บุคลากรทางการศึกษาที่เป็นมืออาชีพและมีจำนวนเพียงพอ

5. มีความเข้มแข็งทางวิชาการ สามารถเป็นต้นแบบเป็นแหล่งเรียนรู้ ตลอดจนช่วยเหลือพัฒนาชุมชนและช่วยเหลือซึ่งกันและกันภายในโรงเรียนและหรือโรงเรียนอื่น ๆ

6. โรงเรียนมีผู้ปกครอง กรรมการสถานศึกษา และชุมชนเข้มแข็งมีเครือข่ายการสนับสนุน มีกระบวนการวิจัยและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง เป็นแหล่งทดลองสาธิตและฝึกอบรมครูของสถาบันการศึกษาในระดับอุดมศึกษาและการมีส่วนร่วมของภาคเอกชน

7. มีสื่อและเทคโนโลยีทันสมัยเพียงพอ เป็นระบบเครือข่ายและเอื้อต่อการเรียนรู้ร่วมกัน

8. เป็นต้นแบบให้กับโรงเรียนอื่น ๆ นำนวัตกรรมทางการศึกษาที่ทันสมัยไปพัฒนาให้มีคุณภาพมาตรฐานลักษณะทางกายภาพของโรงเรียนได้มาตรฐานและเหมาะสมต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิต

กล่าวโดยสรุป โรงเรียนในฝันคือ โรงเรียนที่มุ่งจัดการศึกษาให้มีคุณภาพได้ตามมาตรฐานทางการศึกษาของชาติ สอดคล้องกับความต้องการของชุมชนเป็นที่ยอมรับของนักเรียน ผู้ปกครองและบุคคลในชุมชน มีการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ โดยผู้บริหารที่มีวิสัยทัศน์และมีความเชี่ยวชาญ เป็นโรงเรียนต้นแบบในด้านการพัฒนาให้กับโรงเรียนอื่นได้ โรงเรียนในฝันจะใช้การบริหารจัดการแนวใหม่ที่มีพัฒนาโรงเรียนทุก ๆ ด้าน ทั้งทางด้านวิชาการ กระบวนการเรียนรู้ สภาพแวดล้อมของโรงเรียน และการนำเครือข่ายเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารมาใช้ในการเพิ่มประสิทธิภาพการเรียนรู้และการบริหารจัดการ โดยมุ่งหวังให้เด็กไทยเป็นคนดี มีคุณภาพและมีอนาคตที่สดใส สามารถอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข ซึ่งโรงเรียนในฝันสามารถพัฒนาหลักสูตร และจัดการเรียนรู้ได้อย่างหลากหลายและไร้ขีดจำกัด โดยอาศัยความร่วมมือและการสนับสนุน ร่วมกันระหว่างผู้ปกครอง โรงเรียนและชุมชน

2.4 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

นักวิจัยหลายท่านได้ทำการศึกษาค้นคว้าถึงกลวิธีในการเรียนรู้ภาษา ซึ่งนักวิจัยแต่ละท่านก็เสนอผลการวิจัยที่แตกต่างกัน ดังนั้นในงานวิจัยชิ้นนี้ผู้วิจัยจะนำเสนอถึงผลงานวิจัยอื่นๆที่ผ่านมา โดยสรุปถึงวิธีการและผลของการวิจัย

2.4.1 งานวิจัยในประเทศ

งานวิจัยของ Mingsakoon (2003) มีงานวิจัยนี้มีจุดประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบ กลวิธีในการเรียนรู้คำศัพท์ ภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ระหว่างแผนการเรียน วิทยาศาสตร์และ ศิลปะ โรงเรียนหันทพิทยาคม อำเภอหันท จังหวัดชัยนาท ปีการศึกษา 2544 ประชากรของการศึกษานี้เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ทั้งสิ้น 129 คน การศึกษานี้ได้แบ่ง นักเรียนแต่ละ แผนการเรียนออกเป็น 3 กลุ่ม คือ เก่ง, กลาง และอ่อน จากผลคะแนนการสอบใน Vocabulary Test และ Quick Placement Test งานวิจัยนี้ใช้แบบสอบถาม, การสัมภาษณ์ และการ ทดลองโดยวิธี Think-aloud Protocols เพื่อเก็บข้อมูล ผลการตอบแบบสอบถามและการสัมภาษณ์ พบว่านักเรียนแผนวิทยาศาสตร์ใช้กลวิธีการหาความหมายคำศัพท์จากพจนานุกรมอังกฤษ-ไทย, การถามเพื่อนและแปลศัพท์เป็นภาษาไทยและเรียนรู้คำศัพท์จากเกมคอมพิวเตอร์หรือประกาศ โฆษณา ส่วนนักเรียนแผนศิลปะใช้กลวิธีการถามความหมายของคำศัพท์จากเพื่อน ทำงานเป็นกลุ่ม และฟังเพลงภาษาอังกฤษเพื่อเรียนรู้คำศัพท์ใน Think- aloud Protocols พบว่านักเรียนแผน

วิทยาศาสตร์กลุ่มเก่งใช้ความรู้เดิมและปริบทเพื่อ เดาความหมาย ส่วนนักเรียนแผนศิลปะใช้กลวิธีหาความหมายจากพจนานุกรมอังกฤษ-ไทย ส่วนกลุ่มผู้เรียนที่อยู่กลุ่มอ่อนจะไม่สนใจคำศัพท์ที่ยาก

งานวิจัยเกี่ยวกับกลวิธีเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษในระดับชั้นมัธยมของ Yothasamutr (2006) ได้ศึกษาถึงกลวิธีการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบางกอกวิทยา ผลการวิจัยของ Yothasamutr (2006) พบว่า นักเรียนที่มีผลการเรียนสูงนิยมใช้กลวิธีเชิงสังคม มากกว่านักเรียนที่มีผลการเรียนต่ำ ส่วนนักเรียนที่มีผลการเรียนต่ำใช้กลวิธีการเรียนรู้ด้วยตนเอง มากกว่ากลวิธีอื่นๆ และนอกจากนี้ยังพบว่านักเรียนที่มีผลการเรียนสูงมีการใช้กลวิธีที่หลากหลายมากกว่าผู้เรียนที่มีผลการเรียนต่ำ ซึ่งความแตกต่างนี้อาจเกิดจากวัฒนธรรม ความเป็นอยู่ ลักษณะส่วนตัวและรูปแบบในการเรียนรู้ของแต่ละบุคคล

Riankamol (2008) ได้ทำการวิจัยกับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้เรียนที่มีความสามารถพิเศษทางภาษาอังกฤษของโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษา โดยใช้แบบสอบถามที่อิงมาจาก Schmitt (1997) ผลการวิจัยของ Riankamol (2008) พบว่า การใช้กลวิธีอภิปัญญาเป็นกลวิธีที่ใช้บ่อยที่สุด ผู้เรียนกล่าวว่าพวกเขาความสุขที่จะเรียนรู้ภาษาอังกฤษจากสถานการณ์จริงเช่น การฟังเพลงภาษาอังกฤษ การดูภาพยนตร์ต่างประเทศ มากกว่าที่จะเรียนในห้องเรียน และนอกจากนี้ยังพบว่า กลวิธีในการเรียนรู้คำศัพท์ที่ใช้น้อยที่สุดอยู่คือ การฟังคำศัพท์ภาษาอังกฤษจากซีดีซึ่งอยู่ในหมวดกลวิธีเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจ ซึ่งผู้เรียนให้เหตุผลว่า สื่อเหล่านั้นขาดความน่าสนใจ

การรายงานผลงานวิจัยของ Mongkol (2008) ได้ทำการวิจัยกับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักศึกษาชั้นปีที่ 1 และชั้นปีที่ 2 วัตถุประสงค์ในการวิจัยคือศึกษากลวิธีเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ แบบสอบถาม ซึ่งได้มีการปรับตามกรอบของ Schmitt (1997) แบบสัมภาษณ์ปลายเปิด และวิธีการถ่ายทอดความเห็นเป็นคำพูดจากการอ่านเนื้อเรื่องภาษาอังกฤษ ผลการวิจัยพบว่ากลวิธีที่นักศึกษาชั้นปีที่ 1 ใช้ในการค้นหาความหมายของคำศัพท์มากที่สุดคือการใช้พจนานุกรม ส่วนนักศึกษาชั้นปีที่ 2 จะใช้การวิเคราะห์ ส่วนเพิ่มเติมและรากศัพท์ของคำ ส่วนกลวิธีทางสังคมที่นักศึกษาปี 1 ใช้คือการถามเพื่อน ส่วนนักศึกษาปี2 จะใช้วิธีถามอาจารย์ กลวิธีในการจำคำศัพท์ของนักศึกษาปี1 ใช้วิธีจำจากการถอดความ ส่วนนักศึกษาปี2 ใช้วิธีวิเคราะห์ ส่วนเพิ่มเติมและรากศัพท์ของคำ ด้านกลวิธีที่ใช้ความรู้ความเข้าใจ ทั้งนักศึกษาปีที่ 1 และปีที่ 2 ตระหนักว่าการเรียนแบบทบทวนซ้ำมีประโยชน์ต่อการเรียนคำศัพท์ และสุดท้ายกลวิธีอภิปัญญา นักศึกษาชั้นปีที่ 1 และปีที่ 2 ใช้สื่อภาษาอังกฤษในการเรียนคำศัพท์ เช่น อินเทอร์เน็ต โทรทัศน์ ภาพยนตร์ และเพลง เป็นต้น

งานวิจัยของ Chinpakdee (2013) ได้ศึกษาความรู้ทางคำศัพท์และกลยุทธ์การเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษของนักศึกษาไทย หลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต จำนวน 165 คน เครื่องมือที่ใช้

ในการวิจัยได้แก่ แบบทดสอบวัดระดับคำศัพท์ภาษาอังกฤษ แบบสอบถามกลยุทธ์การเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษทั้งหมด 40 ข้อ โดยยึดตามกรอบของ Schmitt (1997) และมีการสัมภาษณ์แบบสนทนากลุ่ม ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้ นักศึกษาส่วนใหญ่มีระดับความรู้ทางคำศัพท์ต่ำกว่า 2,000 คำ ส่วนกลยุทธ์ในการเรียนรู้คำศัพท์พบว่า นักศึกษามีการใช้กลยุทธ์การเรียนรู้ด้วยตนเองมากที่สุด ส่วนกลยุทธ์ที่ถูกใช้ปานกลางได้แก่ กลยุทธ์ทางสังคม กลยุทธ์การจดจำ กลยุทธ์ความรู้ความเข้าใจและกลยุทธ์อภิปัญญา

2.4.2 งานวิจัยในต่างประเทศ

รายงานการวิจัยของ Schmitt (1997) ซึ่งได้ทำการวิจัยกับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นชาวญี่ปุ่นทั้งหมด 600 คน ซึ่งแบ่งกลุ่มออกเป็น 4 ประเภทคือ กลุ่มตัวอย่างที่เป็น นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย นักศึกษามหาวิทยาลัย และกลุ่มตัวอย่างที่เป็นวัยทำงาน ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างมากกว่า 95% ใช้กลวิธี ใช้พจนานุกรมสองภาษาในการเรียนรู้คำศัพท์ และกลุ่มตัวอย่างยังเชื่ออีกว่ากลวิธีนี้มีประโยชน์อย่างมากต่อพวกเขา นอกจากกลวิธีการใช้พจนานุกรมสองภาษาแล้ว ยังพบอีกว่า มีการใช้กลวิธีอื่นๆ เช่น การเขียนซ้ำๆ พูดซ้ำๆ และพูดคำศัพท์ใหม่ต่างๆ ศึกษาการสะกดคำและการจดบันทึกในชั้นเรียน

งานวิจัยของ Kudo (1999) ได้ศึกษากับกลุ่มตัวอย่างชาวญี่ปุ่นซึ่งเป็นนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายเช่นเดียวกับ Schmitt (1997) เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามซึ่งมีทั้งหมด 56 กลวิธี ผลการวิจัยพบว่ากลุ่มตัวอย่างนิยมใช้กลวิธี พูดซ้ำๆ ในหมวดหมู่ความรู้ความเข้าใจมากที่สุด ซึ่งผลการวิจัยของ Kudo (1999) สนับสนุนข้อค้นพบของ Schmitt (1997) ซึ่งแนะนำว่า นักเรียนส่วนมากใช้กลวิธีธรรมชาติมากกว่ากลวิธีที่ซับซ้อนเนื่องจากสามารถทำความเข้าใจได้ง่ายกว่าวิธีที่ต้องมีการคิดหลายขั้นตอน

งานวิจัยของ Gu & Johnson (1996) ได้ศึกษากลวิธีการเรียนรู้คำศัพท์กับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักศึกษาในระดับมหาวิทยาลัยปักกิ่งในประเทศจีน ที่ไม่ได้เรียนภาษาอังกฤษเป็นวิชาเอก จำนวน 850 คน ตอบแบบสอบถามกลวิธีการเรียนรู้คำศัพท์ ซึ่งผลการวิจัยพบว่า นักศึกษามีการใช้กลวิธีการเรียนรู้คำศัพท์ที่หลากหลาย เช่น การใช้พจนานุกรม การจดบันทึก การเดาคำศัพท์ เป็นต้น

Asgari and Mustapha (2012) ได้ศึกษากลวิธีเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษกับกลุ่มนักศึกษาวมาเลเซียที่เรียนวิชาเอกการสอนภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สองในมหาวิทยาลัย พูตรา มาเลเซีย (University Putra Malaysia) เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าคือการสัมภาษณ์แบบปลายเปิด ผลการศึกษาพบว่ากลวิธีอภิปัญญาได้รับความนิยมมากที่สุดสำหรับนักศึกษาในการ

เรียนรู้ภาษาอังกฤษ นอกจากนี้การใช้พจนานุกรมภาษาเดียว และการใช้สื่อมัลติมีเดียต่างๆ การอ่านหนังสือ และการฝึกพูดภาษาอังกฤษทุกวันก็มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจดจำอีกด้วย

Al-Khasawneh (2012) ได้ทำการศึกษาเพื่อหาความถี่ของการใช้กลวิธีเรียนรู้คำศัพท์สำหรับผู้เรียนที่เรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศในจอร์แดน ในการศึกษาครั้งนี้มีการใช้แบบสอบถามทั้งหมด 59 ข้อ โดยยึดตามกรอบของ Schmitt (1997) ผลการศึกษาปรากฏว่ากลวิธีในการหาความหมายของศัพท์ใหม่ถูกใช้ในกลวิธีการเรียนรู้คำศัพท์มากที่สุด ในทางตรงกันข้ามในการศึกษาพบว่ากลวิธีหรือปัญหาถูกพบว่ามีการใช้ที่น้อยที่สุด

จากการทบทวนวรรณกรรมทั้งภายในประเทศและต่างประเทศพบว่า กลวิธีการเรียนรู้คำศัพท์นั้นมีความสำคัญต่อการเรียนภาษาเป็นอย่างมาก ซึ่งผู้วิจัยจึงมีความประสงค์จะศึกษากลวิธีในการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษในโรงเรียนในฝันเพื่อเป็นพื้นฐานในการพัฒนาการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษ โดยในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำการจัดหมวดหมู่ของการใช้กลวิธีการเรียนรู้คำศัพท์ของ Schmitt (1997) มาใช้เป็นกรอบในการพัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ซึ่งถูกออกแบบมาให้เหมาะสมกับธรรมชาติของผู้เรียน (Mongkol, 2008) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วยแบบสอบถามและการสัมภาษณ์แบบสนทนากลุ่มซึ่งจะนำเสนอในบทต่อไป

บทที่ 3

ระเบียบวิธีวิจัย

ในบทนี้จะอธิบายถึงระเบียบวิธีวิจัย ซึ่งประกอบไปด้วยข้อมูลเกี่ยวกับผู้เข้าร่วมในการวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล ซึ่งเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ได้แก่แบบสอบถามและวิธีการวิจัยจะถูกนำเสนอในบทนี้

3.1 วิธีการวิจัยแบบกรณีศึกษา

งานวิจัยชิ้นนี้ใช้วิธีวิจัยในเชิงกรณีศึกษา (case study research method) ซึ่งเป็นวิธีที่ใช้ในการตรวจสอบเพื่อหาความจริงในบริบทที่เฉพาะเจาะจง ดังที่ นงลักษณ์ ประเสริฐ และจรินทร์ วนทะไชย์ (2548) ได้ให้ความหมายของกรณีศึกษาว่า เป็นกระบวนการศึกษารายบุคคลหรือเหตุการณ์เฉพาะกรณีอย่างเป็นระบบ ละเอียด ลึกซึ้ง โดยมีการรวบรวมและวิเคราะห์ ข้อมูล วิเคราะห์ปัญหา แล้วดำเนินการช่วยเหลือ การวิจัยแบบกรณีศึกษา มีข้อดีคือ ทำให้ได้กระบวนการซึ่งมีข้อมูลที่มีคุณภาพและมีประโยชน์อย่างกว้างขวาง ทำให้เกิดการรู้จักและความเข้าใจในตัวบุคคลอย่างละเอียด ทำให้สามารถเข้าใจและมองเห็นแนวทางในการให้ความช่วยเหลือบุคคลได้อย่างถูกต้องเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ (ลักขณา สรวิวัฒน์, 2548) Duff (2012) ให้ความหมายของกรณีศึกษาว่า เป็นระเบียบวิธีวิจัยที่มุ่งเน้นรายละเอียดของผู้เข้าร่วมการวิจัยหรือในกรณีงานวิจัยนั้นๆ โดยเฉพาะ

นอกจากนี้นักวิจัยเชิงกรณีศึกษา Yin (2003, p.13) ได้จำกัดความของการวิจัยเชิงกรณีศึกษาว่า เป็นการค้นหาข้อเท็จจริงในเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นอย่างเฉพาะเจาะจงในบริบทของมัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อขอบเขตระหว่างปรากฏการณ์และบริบทของสภาพแวดล้อมยังไม่มีหลักฐานที่ปรากฏชัดเจน

จะเห็นได้ว่า การวิจัยแบบกรณีศึกษานั้นมีความสำคัญและเหมาะสม ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้นำการวิจัยแบบกรณีศึกษามาใช้เป็นวิธีในการศึกษาพฤติกรรมการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โดยมีการใช้เครื่องมือที่เป็นแบบสอบถามแล้วยังมีการใช้การสัมภาษณ์แบบสนทนากลุ่มเพื่อเพิ่มเติมข้อมูลให้ครบถ้วนและละเอียดมากขึ้น

3.2 ผู้เข้าร่วมในการวิจัย

ผู้เข้าร่วมในการวิจัยครั้งนี้ คือนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น (ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 – 3) จำนวน 52 คน ที่กำลังศึกษาอยู่ในโรงเรียนบ้านคุ้ม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชายโสธร เขต 1 อำเภอหาชะชัย จังหวัดยโสธร โดยได้มีการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive Sampling) เพราะ ตัวผู้วิจัยเข้าใจถึงบริบทและสิ่งแวดล้อมของกลุ่มตัวอย่างซึ่งจะทำให้การวิจัยเป็นไปอย่างเป็นขั้นเป็นตอนและการเข้าถึงกลุ่มตัวอย่างในการเก็บข้อมูลก็เป็นไปได้ง่ายและครบถ้วนตามจุดประสงค์ที่ตั้งไว้

3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการวิจัยครั้งนี้ได้แก่

3.3.1 แบบสอบถาม (Questionnaire)

กาญจนา อินทวง (2555) และเกียรติสุดา ศรีสุข (2552) ได้กล่าวเกี่ยวกับแบบสอบถามไว้ว่า แบบสอบถาม หมายถึง รูปแบบของชุดคำถามที่ได้ถูกรวบรวมไว้อย่างมีหลักเกณฑ์และเป็นระบบ เพื่อใช้วัดสิ่งที่ผู้วิจัยต้องการจะวัดจากกลุ่มตัวอย่างหรือประชากรเป้าหมาย เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อเท็จจริงทั้งในอดีต ปัจจุบันและการคาดการณ์ในอนาคต แบบสอบถามประกอบด้วยรายการคำถาม ที่ใช้รวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นหรือข้อเท็จจริง

งานวิจัยชิ้นนี้ ผู้วิจัยได้ใช้แบบสอบถามกลวิธีการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษแบ่งออกเป็น 3 ส่วนใหญ่คือ

- 1) ข้อมูลพื้นฐานของผู้เข้าร่วมการวิจัย ซึ่งประกอบไปด้วย เพศและระดับชั้น
- 2) คำอนุญาตการขอเก็บข้อมูลเพิ่มเติม
- 3) กลวิธีในการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษ

ซึ่งแบบสอบถามได้มีการออกแบบโดยยึดตามกรอบของ (Schmitt, 1997) ซึ่งถูกออกแบบมาเฉพาะสำหรับวัตถุประสงค์ของการวิจัยนี้ ในการจัดหมวดหมู่ของการใช้กลวิธีการเรียนรู้คำศัพท์ของ Schmitt (1997) ประกอบไปด้วย 2 หมวดหมู่หลักคือ กลวิธีในการค้นหาความหมายของคำศัพท์ใหม่และกลวิธีในการนำคำศัพท์ที่พบมาใช้ ซึ่งมีทั้งหมด 58 กลวิธี แต่ในงานวิจัยนี้จะใช้เพียง 32 กลวิธี ใน 5 หมวดหมู่ย่อย กลวิธีที่ไม่ได้ถูกเลือกมาใช้ในแบบสอบถาม

เนื่องจากบางข้อจำกัด และความเหมาะสม เช่น ในกลวิธี ปฏิสัมพันธ์กับเจ้าของภาษานั้น ผู้วิจัยทราบถึงสภาพแวดล้อมและบริบทของพื้นที่วิจัยซึ่งไม่มีเจ้าของภาษา ทำให้กลุ่มตัวอย่างไม่มีโอกาสในการปฏิสัมพันธ์กับเจ้าของภาษาโดยตรง ดังนั้น กลวิธีข้อนี้จึงถูกตัดออก เป็นต้น 32 กลวิธีการเรียนรู้คำศัพท์ ในงานวิจัยนี้ถูกแบ่งได้ดังนี้ ข้อ 1-6 เป็นกลวิธีในการหาความหมายของศัพท์ใหม่ ข้อ 7-11 เป็นกลวิธีเชิงสังคม ข้อ 12-21 เป็นกลวิธีการจดจำ ข้อ 22-28 เป็นกลวิธีเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจ และข้อ 29-32 เป็นกลวิธีอภิปัญญา (ตัวอย่างในภาคผนวก ก)

3.3.2 การสัมภาษณ์แบบสนทนากลุ่ม (Focus group interview)

การสนทนากลุ่ม (Focus Group) หมายถึง การร่วมพูดคุยกันระหว่างผู้นำการสนทนาและผู้ร่วมสนทนาอย่างสนิทสนม หรือระหว่างผู้วิจัยกับผู้ให้ข้อมูลสำคัญหรือผู้รู้ การสนทนากลุ่มควรมีสมาชิกในวงสนทนาประมาณ 7-8 คน เพื่อให้มีการโต้แย้งได้พอเหมาะ ผู้นำการสนทนาต้องกำหนดประเด็นคำถามเอาไว้ล่วงหน้า โดยที่มีคำถามหลักหรือประเด็นหลักของการศึกษา การเตรียมประเด็นคำถาม คำถามทุกข้อต้องประกอบด้วยตัวแปร นำตัวแปรมาสร้างคำถามที่สามารถตอบวัดอุปสรรคได้ชัดเจน คำถามแต่ละข้อต้องตั้งสมมุติฐานย่อยๆ ให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ เพื่อให้ได้คำตอบในเชิงเหตุผล (อรุณี อ่อนสวัสดิ์, 2551) Morgan (1988) กล่าวว่า การสนทนากลุ่มเป็นเทคนิคในการสัมภาษณ์เพื่อเก็บข้อมูล โดยเปิดโอกาสให้ผู้เข้าร่วมสัมภาษณ์ได้มีการปฏิสัมพันธ์กัน แสดงออกอย่างเปิดเผยถึงความคิดเห็นของตนเองและของผู้อื่น ทำให้ข้อมูลที่ได้มีความละเอียดในแง่มุมต่างๆ ของความคิดและประสบการณ์ของคนในกลุ่ม

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ใช้การสัมภาษณ์แบบสนทนากลุ่มเข้ามาเป็นเครื่องมือในการวิจัยร่วมกับแบบสอบถามกลวิธีการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษ ซึ่งผู้เข้าร่วมในการสัมภาษณ์แบบสนทนากลุ่มครั้งนี้ มีจำนวนทั้งหมด 18 คน จะถูกแบ่งออกเป็น 3 กลุ่มตามระดับชั้นที่ผู้เรียนกำลังศึกษา ซึ่งในแต่ละกลุ่มจะประกอบไปด้วยผู้เข้าร่วมสัมภาษณ์ประมาณ 6-7 คน ในการเก็บข้อมูลการสนทนาจะมีการใช้เทปบันทึกเสียงเป็นเครื่องมือช่วยในการบันทึก ซึ่งข้อคำถามในการสัมภาษณ์มีทั้งหมด 6 ข้อ ดังต่อไปนี้

1. นักเรียนชื่นชอบกลวิธีในการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษ กลวิธีไหนมากที่สุด
2. ทำไมนักเรียนถึงชื่นชอบกลวิธีนั้นๆ
3. นักเรียนใช้กลวิธีในการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษดังกล่าวเมื่อไร
4. นักเรียนใช้กลวิธีในการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษดังกล่าวที่ไหนบ้าง (เช่น บ้าน หรือ โรงเรียน)

5. นักเรียนมีกลวิธีหรือเทคนิคอื่นๆที่ใช้ในการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษหรือไม่
6. นักเรียนใช้สื่อการเรียนอื่นๆหรือแหล่งเรียนรู้ภายในห้องเรียนหรือในโรงเรียน เช่น คอมพิวเตอร์ ทีวี ห้องสมุด หรือ ห้องปฏิบัติการทางภาษาในการเรียนรู้คำศัพท์หรือไม่/อย่างไรบ้าง

3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

หลังจากตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามและคำตอบของการสัมภาษณ์ที่ได้แล้ว ผู้วิจัยได้นำข้อมูลที่ได้ไปทำการวิเคราะห์ คำนวณ แปลความหมาย จำแนกและจัดทำเป็นตาราง โดยใช้วิธีการคำนวณจากโปรแกรม SPSS (The Statistical Package for Social Sciences)

3.4.1 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ

กระบวนการทางสถิติที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้มีดังนี้

Likert Scale ใช้เพื่อวิเคราะห์ขอบเขตของการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษ มีค่าความถี่ดังต่อไปนี้

5	หมายถึง	ใช้บ่อยมาก
4	หมายถึง	ใช้บ่อย
3	หมายถึง	ใช้ปานกลาง
2	หมายถึง	ใช้น้อย
1	หมายถึง	ไม่เคยใช้เลย

คะแนนเฉลี่ยถูกแบ่งจากระดับนี้แล้วนำมาคำนวณและหาค่า โดยยึดตามเกณฑ์สัมบูรณ์ (Absolute Criteria) ดังต่อไปนี้ (Oxford, 1990)

4.51 - 5.00	หมายถึง	ใช้บ่อยมาก
3.51 - 4.50	หมายถึง	ใช้บ่อย
2.51 - 3.50	หมายถึง	ใช้ปานกลาง
1.51 - 2.50	หมายถึง	ใช้น้อย
1.00 - 1.50	หมายถึง	ไม่เคยใช้เลย

ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ยเลขคณิต (Arithmetic Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) เพื่อใช้ในการอธิบายคุณลักษณะของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ ระดับชั้น และอธิบายระดับความถี่ สำหรับแต่ละกลวิธีการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษในแบบสอบถาม การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณนี้จะนำเสนอโดยใช้ตารางประกอบการบรรยาย

3.4.2 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ

ในการวิจัยขั้นนี้ข้อมูลที่ได้จากการสนทนากลุ่ม (focus group interview) จะถูกนำมาวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) โดยจะทำการวิเคราะห์ข้อมูลร่วมกับวิธีอื่น ได้แก่ การใช้แบบสอบถาม เพื่อหาทวิวิธีในการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษที่นักเรียนในโรงเรียนบ้านคุ้มใช้

เอ็ดมุนด์ หลินเจริญ (2555 : 26-28) กล่าวถึงการวิเคราะห์เนื้อหาว่า โดยปกติแล้วการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) จะทำตามเนื้อหาที่ปรากฏ (Manifest content) ในเอกสารมากกว่ากระทำกับเนื้อหาที่ซ่อนอยู่ (Latent content) การวัดความถี่ของคำหรือข้อความในเอกสารก็หมายถึงคำหรือข้อความที่มีอยู่ ไม่ใช่คำหรือข้อความที่ผู้วิจัยตีความได้

สำหรับขั้นตอนในการวิเคราะห์เนื้อหา โดยทั่วไป มีการดำเนินการดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 กำหนดเกณฑ์คัดเลือกเอกสาร เป็นการกำหนดให้ชัดเจนว่าผู้วิจัยคัดเลือกเอกสารอะไร ประเภทใด มาทำการวิเคราะห์ ซึ่งผู้วิจัยจะต้องตั้งกฎเกณฑ์ขึ้น สำหรับการคัดเลือกเอกสารและหัวข้อที่จะทำการวิเคราะห์ ให้ชัดเจน โดยอาจใช้ช่วงระยะเวลาปีที่พิมพ์หรือบันทึกแหล่งเผยแพร่และลักษณะการเผยแพร่ เป็นต้น การกำหนดเกณฑ์คัดเลือกเอกสารที่ชัดเจนจะมีประโยชน์มากในกรณีที่มิบุคคลอื่นมาทำการวิเคราะห์ จะทำให้เลือกเอกสารได้ตรงกัน

ขั้นตอนที่ 2 วางเค้าโครงการวิเคราะห์เป็นการจัดระบบการจำแนกคำหรือข้อความในเนื้อหาสาระ ของเอกสารซึ่งผู้วิเคราะห์ควรจัดระบบการจำแนกให้ชัดเจนว่าจะจำแนกโดยใช้คำหรือข้อความใดบ้าง ระบบการจำแนกที่ชัดเจนนี้จะช่วยให้ผู้วิเคราะห์สามารถที่จะนำเนื้อหาใดมาวิเคราะห์และจะตัดเนื้อหาใดออกไป ทั้งนี้การกำหนดระบบการจำแนกควรจำแนกโดยการพิจารณาถึงหลักเกณฑ์ต่อไปนี้ คือ

1) การจำแนกควรสอดคล้องกับปัญหา วัตถุประสงค์ของตัวแปรในการวิจัย

2) การจำแนกควรมีความครอบคลุม คำหรือข้อความที่ผู้วิจัยนำมาใช้เป็นระบบในการจำแนกควรมีความครอบคลุมคำหรือข้อความอื่น ๆ ที่มีอยู่ในเอกสารเพื่อให้สามารถนำมาลงรหัสแก่นับได้ถูกต้องภายใต้คำหลักในการจำแนก

3) การจำแนกควรใช้หลักเกณฑ์เดียวกัน เช่น การจำแนกโดยใช้ฐานะทางเศรษฐกิจ อาชีพ เวลา และสถานภาพเป็นต้น ซึ่งการใช้หลักเกณฑ์เดียวกันในการจำแนกจะมีประโยชน์ ป้องกันการซ้ำซ้อนกันของคำหรือข้อความที่จะปรากฏเมื่อทำการแจกนับ

4) การจำแนกควรมีระบบที่เด่นชัด ไม่ควรมีคำซ้ำซ้อนกันระหว่างข้อความที่จะนำไปแจกนับภายใต้ ระบบการจำแนกแต่ละครั้ง

ขั้นตอนที่ 3 พิจารณาเงื่อนไขแวดล้อม (Context) ของข้อมูลเอกสารเป็นการพิจารณาเกี่ยวกับลักษณะ ต่าง ๆ ของข้อมูลเอกสารที่จะนำมาวิเคราะห์เพื่อให้การวิเคราะห์ข้อมูลเป็นไปอย่างถูกต้อง มีความครอบคลุมมากที่สุด โดยลักษณะของข้อมูลที่จะพิจารณาได้แก่ แหล่งที่มาของข้อมูล ช่วงเวลาของ การบันทึกข้อมูล ผู้รับข้อมูลหรือนุคคลที่ผู้บันทึกข้อมูลประสงค์จะส่งข้อมูลถึง และ แหล่งเผยแพร่ข้อมูล ลักษณะเหล่านี้ของข้อมูลจะช่วยให้ผู้วิเคราะห์ข้อมูลสามารถมาวิเคราะห์ เชื่อมโยงอธิบายข้อมูลในเอกสารได้ดีขึ้น

ขั้นตอนที่ 4 การวิเคราะห์ข้อมูล เป็นการนับความถี่ของคำหรือข้อความที่จำแนกไว้ ภายใต้ระบบ การจำแนกที่กำหนดไว้หลังจากนั้น ก็ทำการวิเคราะห์เชื่อมโยง สรุปบรรยายข้อมูลที่ จำแนกได้ อ้างอิงไปสู่ข้อมูล ทั้งหมดในเอกสารนั้น ๆ

3.5 จริยธรรมการวิจัยในคน

การวิจัยครั้งนี้ ได้ผ่านการรับรองการพิจารณาจากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยใน คน สาขาสังคมศาสตร์มหาวิทยาลัยมหิดล รหัสโครงการวิจัย MU-SSIRB: 2014/118 (B1) COA No. 2014/110.1704 ซึ่งอนุมัติให้ดำเนินการวิจัยได้ตั้งแต่วันที่ 17 เมษายน 2557 (ดูในภาคผนวก ค) ซึ่งผู้วิจัยดำเนินการในส่วนนี้กับ “ผู้เข้าร่วมการวิจัย” โดย

3.5.1 การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาเกี่ยวกับกลวิธีการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษของ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนต้นแบบโรงเรียนในฝัน ซึ่งมีผู้เข้าร่วมการวิจัยที่เป็น นักเรียนอายุไม่ถึง 18 ปีบริบูรณ์ ดังนั้นผู้วิจัยจำเป็นต้องจัดทำเอกสารชี้แจง และหนังสือยินยอมจาก ผู้ปกครองของเด็กนักเรียนที่เข้าร่วมการวิจัย

3.5.2 ผู้วิจัยแจ้งวัตถุประสงค์ของงานวิจัย และให้ข้อมูลเบื้องต้นเพื่อให้ผู้เข้าร่วมการ วิจัยได้ทราบ

3.5.3 ผู้วิจัยใช้ชื่อสมมติ แทนชื่อ-นามสกุลจริงของผู้เข้าร่วมการวิจัย เพื่อปกปิดข้อมูล และป้องกันผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นกับผู้เข้าร่วมการวิจัยในครั้งนี้

3.5.4 ไฟล์บันทึกเสียงของผู้เข้าร่วมการวิจัยทุกคนจะถูกทำลายโดยการลบทิ้งทั้งหมด เมื่อผู้วิจัยทำการถอดความและวิเคราะห์ข้อมูลเป็นที่เรียบร้อยแล้ว

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

บทนี้จะนำเสนอถึงผลของการวิเคราะห์ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการสำรวจการใช้กลวิธีการเรียนรู้คำศัพท์ทั้งในเชิงปริมาณและการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ โดยใช้การวิเคราะห์แบบสอบถามและการสัมภาษณ์แบบสนทนากลุ่ม

ผลลัพธ์ที่ได้จะแบ่งออกเป็นสองส่วน ส่วนแรกคือข้อมูลทั่วไปของนักเรียน ส่วนที่สองคือการใช้กลวิธีการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษ ผลของการวิเคราะห์ข้อมูลมีดังนี้

4.1 ข้อมูลทั่วไปของนักเรียน

ข้อมูลกลวิธีการเรียนรู้คำศัพท์จากกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 52 คน ซึ่งเป็นนักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 โดยแบ่งเป็นนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 22 คน นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 16 คน และนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 14 คน ซึ่งข้อมูลของนักเรียนแสดงผลดังตารางดังนี้

ตารางที่ 4.1 ข้อมูลทั่วไปของนักเรียน

เพศ	ระดับชั้น			จำนวน	ร้อยละ
	ม.1	ม.2	ม.3		
ชาย	9	9	7	25	48.08
หญิง	13	7	7	27	51.92
รวม	22	16	14	52	100

จากตารางที่ 1 แสดงให้เห็นถึง กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ซึ่งจากกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดสามารถจำแนกได้เป็นเพศชายที่ร้อยละ 48.08 และเพศหญิงร้อยละ 51.92

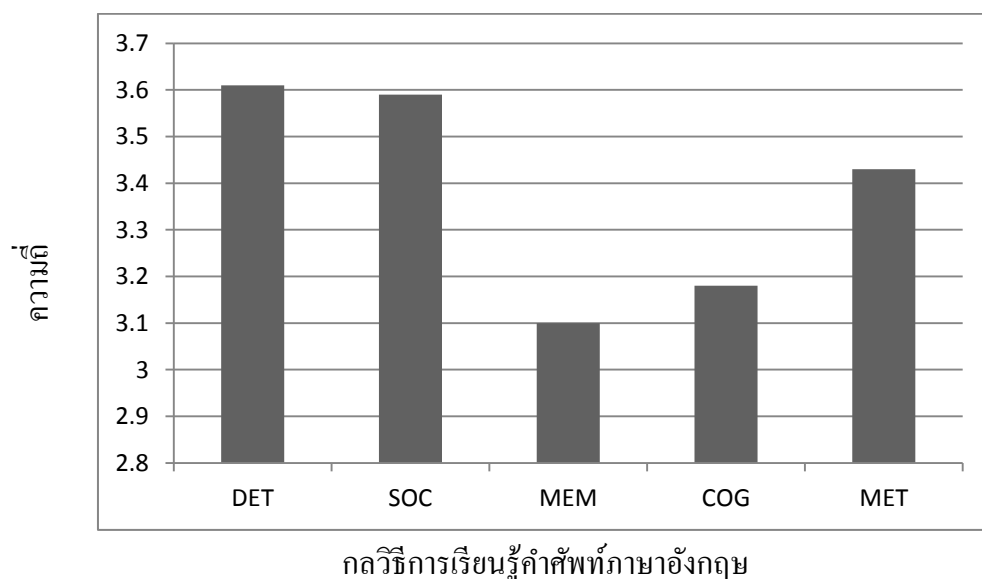
ซึ่งการใช้กลวิธีการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น จะถูกนำเสนอในหัวข้อต่อไป

4.2 กลวิธีในการเรียนรู้คำศัพท์

ในงานวิจัยชิ้นนี้ แบบสอบถามกลวิธีในการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษทั้งหมด 32 ข้อได้ถูกนำมาใช้กับกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งค่าความถี่ของการใช้แต่ละกลวิธีจะถูกนำเสนอโดยตาราง ดังนี้

ตารางที่ 4.2 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับการใช้กลวิธีการเรียนรู้คำศัพท์

กลวิธีการเรียนรู้คำศัพท์	($\bar{x}$)	S.D.	ระดับการใช้
กลวิธีการเรียนรู้ด้วยตนเอง (DET)	3.61	1.11	บ่อย
กลวิธีเชิงสังคม (SOC)	3.59	1.00	บ่อย
กลวิธีการจดจำ (MEM)	3.10	1.00	ปานกลาง
กลวิธีเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจ (COG)	3.18	0.96	ปานกลาง
กลวิธีอภิปัญญา (MET)	3.43	1.10	ปานกลาง

แผนภูมิที่ 4.1 แสดงถึงความถี่ในการใช้ของแต่ละกลวิธีในการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษ

จากตารางที่ 4.2 กลวิธีการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษที่ถูกใช้มากที่สุดคือ กลวิธีการเรียนรู้ด้วยตนเอง ($\bar{x} = 3.61$) ลำดับถัดมาเป็นกลวิธีเชิงสังคม ($\bar{x} = 3.59$) กลวิธีอธิบาย ($\bar{x} = 3.43$) กลวิธีเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจ ($\bar{x} = 3.18$) และกลวิธีที่ถูกใช้น้อยที่สุดคือ กลวิธีการจดจำ ($\bar{x} = 3.10$)

ซึ่งรายละเอียดที่จะนำเสนอต่อไปนี้เป็นหมวดหมู่ย่อยของกลวิธีการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษที่ถูกใช้โดยนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น

4.2.1 กลวิธีการเรียนรู้ด้วยตนเอง

กลวิธีการเรียนรู้ด้วยตนเองนั้นเป็นกลวิธีที่ผู้เรียนจะใช้ในการค้นหาความหมายของคำศัพท์ภาษาอังกฤษด้วยตนเองโดยที่ไม่ขอความช่วยเหลือจากผู้อื่น โดยผู้เรียนจะใช้การเดาคำศัพท์จากรากศัพท์ จากบทความและจากพจนานุกรม การเดาความหมายจากบริบท การวิเคราะห์หน้าที่ของคำ การใช้รายการคำศัพท์ และการใช้บัตรคำศัพท์

ตาราง 4.3 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับการใช้กลวิธีการเรียนรู้ด้วยตนเอง

ข้อ	กลวิธีการเรียนรู้ด้วยตนเอง	$\bar{x}$	S.D.	ระดับการใช้
1	วิเคราะห์ความหมายของคำศัพท์จากรูปภาพที่พบในเนื้อหา	3.57	1.14	ใช้บ่อย
2	เดาความหมายของคำศัพท์จากบริบทแวดล้อมในประโยค	3.77	0.91	ใช้บ่อย
3	หาความหมายคำศัพท์จากพจนานุกรมอังกฤษ-ไทย	4.34	0.78	ใช้บ่อย
4	หาความหมายคำศัพท์จากพจนานุกรมไทย-อังกฤษ	3.49	1.12	ใช้ปานกลาง
5	หาความหมายคำศัพท์จากพจนานุกรมอังกฤษ-อังกฤษ	2.85	1.35	ใช้ปานกลาง
6	หาความหมายคำศัพท์จากพจนานุกรมออนไลน์ในอินเทอร์เน็ต	3.66	1.39	ใช้บ่อย
รวมเฉลี่ย		3.61	1.11	ใช้บ่อย

ดังตารางที่ 4.3 แสดงระดับการใช้กลวิธีการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษ ด้านกลวิธีการเรียนรู้ด้วยตนเอง โดยภาพรวมพบว่าการใช้กลวิธีการเรียนรู้ด้วยตนเองอยู่ในระดับใช้บ่อย ($\bar{x} = 3.61$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า นักเรียนมีการใช้กลวิธีการเรียนรู้ด้วยตนเองที่มีระดับการใช้บ่อยอยู่ 3 ข้อ คือ หาความหมายคำศัพท์จากพจนานุกรมอังกฤษ-ไทย ($\bar{x} = 4.34$) เดาความหมายของคำศัพท์จากบริบทแวดล้อมในประโยค ($\bar{x} = 3.77$) และวิเคราะห์ความหมายของคำศัพท์จากรูปภาพที่พบในเนื้อหา ($\bar{x} = 3.57$)

ข้อมูลจากการสัมภาษณ์แบบสนทนากลุ่มพบว่านักเรียนใช้กลวิธีการเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างหลากหลาย แต่ที่พบว่าถูกใช้มากที่สุดคือ การใช้พจนานุกรม อังกฤษ-ไทย

บทสัมภาษณ์ 1

“ชั้นชอบวิธีที่ต้องเรียนรู้ด้วยตนเอง โดยการใช้พจนานุกรมอังกฤษ-ไทย เพราะช่วยในการหาความหมายของคำศัพท์ได้เร็วที่สุด”

(นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 คนที่ 1)

“ชอบวิธีการใช้พจนานุกรม อังกฤษ-ไทย สาเหตุที่ชอบเพราะสามารถเปิดหาความหมายได้รวดเร็ว และเข้าใจความหมายได้ง่ายเพราะมีคำอธิบายเป็นภาษาไทย”

(นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 คนที่ 4)

“ชอบวิธีการใช้พจนานุกรมอังกฤษ-ไทย เพราะสามารถหาความหมายของคำได้รวดเร็วและเข้าใจง่าย”

(นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 คนที่ 6)

ข้อมูลจากการสัมภาษณ์จะเห็นได้ว่ากลวิธีการใช้พจนานุกรมอังกฤษ-ไทยนั้น มีความสำคัญในการหาความหมายของคำศัพท์ เพราะสามารถหาความหมายของคำศัพท์ได้อย่างรวดเร็วและยังสามารถเข้าใจคำอธิบายความหมายได้ง่าย เพราะเป็นภาษาไทย

4.2.2 กลวิธีเชิงสังคม

กลวิธีเชิงสังคมนั้น เป็นกลวิธีที่ใช้ในการเรียนรู้ความหมายของคำ โดยผู้เรียนจะใช้กลวิธีในการถามความหมายจากผู้อื่น เช่น ถามครู ถามเพื่อนร่วมชั้น และการค้นหาความหมายคำศัพท์จากการทำกิจกรรมในกลุ่มเพื่อน

ตาราง 4.4 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับการใช้กลวิธีเชิงสังคม

ข้อ	กลวิธีการเรียนรู้เชิงสังคม	$\bar{x}$	S.D.	ระดับการใช้
1	ถามความหมายคำศัพท์ที่ไม่เข้าใจจากครู โดยให้ครูช่วยแปลความหมายเป็นภาษาไทย	3.42	1.18	ใช้ปานกลาง
2	ถามความหมายของคำศัพท์ที่ไม่เข้าใจจากครู โดยให้ครูบอกคำภาษาอังกฤษที่มีความหมายเหมือนกับคำนั้น	3.25	0.94	ใช้ปานกลาง
3	ถามเพื่อนเมื่อไม่รู้ความหมายของคำศัพท์	4.34	0.85	ใช้บ่อย
4	หาความหมายของคำศัพท์โดยการจับกลุ่มกับเพื่อนทำกิจกรรมหรือพูดคุยกัน	3.60	0.99	ใช้บ่อย
5	ศึกษาและฝึกฝนการใช้คำศัพท์ในกลุ่มเพื่อนๆ	3.36	1.04	ใช้ปานกลาง
รวมเฉลี่ย		3.59	1.00	ใช้บ่อย

จากข้อมูลในตารางที่ 4.4 แสดงให้เห็นถึงระดับการใช้กลวิธีการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษ ด้านกลวิธีเชิงสังคม โดยภาพรวมพบว่าการใช้กลวิธีเชิงสังคมอยู่ในระดับใช้บ่อย ($\bar{x} = 3.59$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า นักเรียนมีการใช้กลวิธีเชิงสังคมที่มีระดับการใช้บ่อยอยู่ 2 ข้อ คือ ถามเพื่อนเมื่อไม่รู้ความหมายของคำศัพท์ ($\bar{x} = 4.34$) หาความหมายของคำศัพท์โดยการจับกลุ่มกับเพื่อนทำกิจกรรมหรือพูดคุยกัน ($\bar{x} = 3.60$) ส่วน 3 ข้อที่เหลือมีระดับการใช้ปานกลาง เช่น ถามความหมายคำศัพท์ที่ไม่เข้าใจจากครู โดยให้ครูช่วยแปลความหมายเป็นภาษาไทย ($\bar{x} = 3.42$) เป็นต้น

จากการวิเคราะห์ข้อมูลจากการสนทนากลุ่มพบว่ากลวิธีเชิงสังคมที่นักเรียนใช้เรียนรู้คำศัพท์นั้นมีความหลากหลาย แต่ที่นักเรียนส่วนใหญ่ใช้คือการ ถามเพื่อนเมื่อไม่รู้ความหมายของคำศัพท์

บทสัมภาษณ์ 2

“ชอบกลวิธีการถามความหมายจากเพื่อน เพราะใกล้ตัวเราสามารถหาความหมายได้เร็ว”

(นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 คนที่ 3)

“ขอใช้กลวิธีถามเพื่อน เพราะทำให้รู้ความหมายของคำศัพท์ได้อย่างรวดเร็วไม่ต้องเสียเวลาเปิดพจนานุกรม”

(นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 คนที่ 3)

จากข้อมูลข้างต้นจะเห็นได้ว่านักเรียนมักจะถามความหมายคำศัพท์จากเพื่อน ด้วยเหตุผลว่าสามารถได้ความหมายรวดเร็วกว่าวิธีอื่น

4.2.3 กลวิธีการจดจำ

กลวิธีการจดจำ เป็นกลวิธีที่ผู้เรียนใช้หลังจากรู้ความหมายของคำศัพท์ใหม่แล้ว เพื่อที่จะช่วยให้ตัวเองจดจำความหมายได้ ผู้เรียนจะเลือกวิธีการจดจำคำศัพท์จากการท่องจำ การจินตนาการถึงความหมาย การใช้แผนผังความคิด การใช้ทำท่างในการเรียนรู้ เชื่อมคำศัพท์กับคำที่มีความหมายเหมือนและต่างกัน วิธีการจำแนกคำ วิธีจัดกลุ่มคำเพื่อการเชื่อมโยงเข้าสู่เรื่องราว

ตาราง 4.5 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับการใช้กลวิธีการจดจำ

ข้อ	กลวิธีการจดจำ	$\bar{x}$	S.D.	ระดับการใช้
1	จดจำความหมายของคำศัพท์จากรูปภาพ	3.34	0.90	ใช้ปานกลาง
2	จินตนาการถึงความหมายของคำศัพท์ เช่น คำว่า white ก็จะนึกถึงตัวการ์ตูน Snow White ที่มีผิวสีขาว	2.94	0.89	ใช้ปานกลาง
3	เชื่อมโยงคำศัพท์ที่มีความหมายคล้ายกันและคำศัพท์ที่มีความหมายตรงกันข้าม เช่นคำว่า good ก็เชื่อมโยงกับคำที่มีความหมายคล้ายกันคือ well ขณะเดียวกันก็เชื่อมโยงกับคำที่มีความหมายตรงกันข้าม เช่น bad	3.04	1.11	ใช้ปานกลาง
4	ใช้แผนผังความคิดช่วยในการจดจำคำศัพท์	2.92	1.00	ใช้ปานกลาง
5	จัดกลุ่มคำศัพท์เป็นหมวดหมู่ตามคำประเภทเดียวกัน เช่น ส่วนต่างๆของร่างกาย	3.64	0.92	ใช้บ่อย
6	อ่านออกเสียงคำศัพท์นั้นดัง ๆ เพื่อให้จำได้	3.11	1.01	ใช้ปานกลาง
7	จดจำความหมายของคำศัพท์โดยใช้วิธีขีดเส้นใต้ที่ตัวอักษรแรกของคำศัพท์	3.15	1.12	ใช้ปานกลาง

ตาราง 4.5 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับการใช้กลวิธีการจดจำ

ข้อ	กลวิธีการจดจำ	$\bar{x}$	S.D.	ระดับการใช้
8	จำรากศัพท์ (root) ในการเรียนคำศัพท์ เช่น ในการจำรากศัพท์ คำว่า micro จะมี ความหมายว่า small ตัวอย่างเช่น microscope ซึ่งหมายถึงกล้องจุลทรรศน์	2.98	0.99	ใช้ปานกลาง
9	คำอุปสรรค/คำปัจจัย (prefix/suffix) ในการ เรียนคำศัพท์ เช่น คำว่า unable มีคำว่า un เป็นคำอุปสรรค ซึ่งแปลว่าไม่ และคำว่า able แปลว่าสามารถ ดังนั้น unable จึงแปลว่าไม่ สามารถ	2.83	1.03	ใช้ปานกลาง
10	จำคำศัพท์โดยการแสดงท่าทางประกอบไป ด้วย เช่น นักเรียนจะจำคำว่า cry นักเรียนก็ ทำท่าร้องไห้ไปด้วยท่องไปด้วย	3.00	1.02	ใช้ปานกลาง
รวมเฉลี่ย		3.10	1.00	ใช้ปานกลาง

จากตารางที่ 4.5 แสดงให้เห็นถึงระดับการใช้กลวิธีการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษ ด้านกลวิธีการจดจำ โดยภาพรวมพบว่ามีการใช้กลวิธีการจดจำ อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.10$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า นักเรียนมีการใช้กลวิธีการจดจำที่มีระดับการใช้บ่อยอยู่ 1 ข้อ คือ จัดกลุ่มคำศัพท์เป็นหมวดหมู่ตามคำประเภทเดียวกัน เช่น ส่วนต่างๆของร่างกาย ($\bar{x} = 3.64$) ส่วน 9 ข้อที่เหลือมีระดับการใช้ปานกลาง เช่น จดจำความหมายของคำศัพท์จากรูปภาพ ($\bar{x} = 3.34$) จดจำ ความหมายของคำศัพท์โดยใช้วิธีขีดเส้นใต้ที่ตัวอักษรแรกของคำศัพท์ ($\bar{x} = 3.15$) อ่านออกเสียง คำศัพท์นั้นๆ เพื่อให้จำได้ ($\bar{x} = 3.11$) เป็นต้น

จากการวิเคราะห์ข้อมูลจากการสนทนากลุ่มพบว่ากลวิธีการจดจำที่นักเรียนใช้มีหลาย วิธี ทั้งการจัดกลุ่มคำศัพท์เป็นหมวดหมู่ตามคำประเภทเดียวกัน การจดจำความหมายของคำศัพท์ จากรูปภาพ

บทสัมภาษณ์ 3

“ชอบกลวิธีการจัดกลุ่มคำศัพท์เป็นหมวดหมู่ตามประเภทของคำ เพราะช่วยให้จำง่าย เพราะคำศัพท์ จะถูกจัดเป็นหมวดหมู่มีความเป็นระเบียบ”

(นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 คนที่ 1)

กลวิธีการจดจำโดยการจัดกลุ่มคำศัพท์เป็นหมวดหมู่ตามประเภทของคำนั้น ทำให้คำศัพท์ที่มีความเป็นระเบียบทำให้เกิดความสะดวกในการจดจำ

“ชอบกลวิธีการจำความหมายคำศัพท์จากรูปภาพ เพราะเราสามารถจดจำรูปภาพได้ คิดว่า ทำใ้นี้นี้ออกง่าย”

(นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 คนที่ 1)

จะเห็นได้ว่านักเรียนที่ชื่นชอบกลวิธีการจดจำโดยการจัดกลุ่มคำศัพท์เป็นหมวดหมู่ตามประเภทของคำแล้วยังชื่นชอบการจำความหมายคำศัพท์จากรูปภาพอีกด้วย แสดงให้เห็นว่ากลวิธีการจดจำสามารถทำให้นักเรียนเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษได้ง่ายขึ้น

4.2.4 กลวิธีเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจ

กลวิธีเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจ โดยผู้เรียนที่ใช้กลวิธีนี้จะใช้วิธีการกล่าวคำนั้นซ้ำๆ เขียนคำซ้ำๆ มีการทำรายการคำศัพท์หรือบัตรคำศัพท์ มีการจดบันทึกในขณะที่เรียน ใช้การจัดแบ่งหมวดหมู่คำศัพท์ในสมุดจด ฟังรายการคำศัพท์จากแถบบันทึกเสียง ดัดป้ายคำศัพท์ลงบนวัตถุ และการจดคำศัพท์ลงในสมุด ซึ่งวิธีการเหล่านี้จะช่วยให้ผู้เรียนได้ทบทวนความรู้อยู่เสมอๆ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อผู้เรียนอย่างมากในการเรียนรู้คำศัพท์

ตาราง 4.6 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับการใช้กลวิธีเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจ

ข้อ	กลวิธีเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจ	$\bar{x}$	S.D.	ระดับการใช้
1	ฝึกพูดคำศัพท์นั้นซ้ำๆ	3.57	0.84	ใช้บ่อย
2	ฝึกเขียนคำศัพท์นั้นซ้ำๆ	3.42	0.95	ใช้ปานกลาง
3	จดบันทึกคำศัพท์ที่ได้เรียนขณะที่เรียนในห้องเรียน	3.32	1.03	ใช้ปานกลาง
4	เขียนคำศัพท์ไว้บนกระดานเล็กๆแล้วนำไปติดในสิ่งของที่มีความหมายเดียวกันเช่น คำว่า book ติดไว้บนหนังสือ	2.92	0.85	ใช้ปานกลาง

ตาราง 4.6 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับการใช้กลวิธีเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจ (ต่อ)

ข้อ	กลวิธีเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจ	$\bar{x}$	S.D.	ระดับการใช้
5	เขียนคำศัพท์ไว้บนกระดานเล็กๆแล้วนำไป ติดไว้ในส่วนต่างๆของบ้าน เช่น ประตู กระจก เป็นต้น	2.72	0.97	ใช้ปานกลาง
6	บันทึกคำศัพท์ลงในสมุดพก แล้วนำติดตัวไว้ เพื่อทบทวน	3.06	0.97	ใช้ปานกลาง
7	เขียนคำจำกัดความของคำศัพท์ลงในหนังสือ ในส่วนที่พบคำศัพท์นั้น	3.26	1.09	ใช้ปานกลาง
รวมเฉลี่ย		3.18	0.96	ใช้ปานกลาง

จากตารางที่ 4.6 แสดงให้เห็นถึงระดับการใช้กลวิธีการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษ ด้านกลวิธีเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจ โดยภาพรวมพบว่าการใช้กลวิธีเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจ อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.18$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า นักเรียนมีการใช้กลวิธีเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจ ที่มีระดับการใช้บ่อยอยู่ 1 ข้อ คือ ฝึกพูดคำศัพท์นั้นซ้ำๆ ($\bar{x} = 3.57$) ส่วน 6 ข้อที่เหลือมีระดับการใช้ปานกลาง ได้แก่ ฝึกเขียนคำศัพท์นั้นซ้ำๆ ($\bar{x} = 3.42$) จดบันทึกคำศัพท์ที่ได้เรียน ขณะที่เรียนในห้องเรียน ($\bar{x} = 3.32$) เขียนคำจำกัดความของคำศัพท์ลงในหนังสือในส่วนที่พบคำศัพท์นั้น ($\bar{x} = 3.26$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ เขียนคำศัพท์ไว้บนกระดานเล็กๆแล้วนำไปติดไว้ในส่วนต่างๆของบ้าน เช่น ประตู กระจก ($\bar{x} = 2.72$) เป็นต้น

จากการสัมภาษณ์นักเรียนเพื่อหาข้อมูลการใช้กลวิธีการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษ ด้านกลวิธีเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจนั้น การฝึกพูดคำศัพท์นั้นซ้ำๆ และการฝึกเขียนคำศัพท์นั้นซ้ำๆ ถูกนำมาใช้มากที่สุด

บทสัมภาษณ์ 4

“การพูดคำนั้นซ้ำๆเพราะการท่องจำโดยพูดบ่อยๆนั้น ทำให้เราจำได้ดี เมื่อพูดซ้ำกันบ่อยๆเข้าก็สามารถจำคำศัพท์ได้”

(นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 คนที่ 6)

จะเห็นได้ว่าการพูดคำศัพท์ซ้ำๆ นั้นมีประโยชน์ต่อผู้เรียนอย่างมากในการเรียนรู้คำศัพท์ ซึ่งกลวิธีนี้สามารถใช้ได้ทั้งในตอนเรียนวิชาภาษาอังกฤษ และใช้ในการอ่านบททวนหนังสือ นอกจากการฝึกพูดคำศัพท์นั้นซ้ำๆ แล้ว นักเรียนยังใช้กลวิธีฝึกเขียนคำศัพท์นั้นซ้ำๆ เพื่อที่จะช่วยในการจดจำและสามารถเขียนคำศัพท์ได้อย่างถูกต้อง

4.2.5 กลวิธีอภิปัญญา

กลวิธีอภิปัญญา ในกลวิธีนี้ผู้เรียนจะมีการวางแผนในการเรียนรู้และมีการตรวจสอบการเรียนรู้คำศัพท์ของตนเองเพื่อที่ความต้องการจะทดสอบว่าตนเองสามารถจดจำและมีความรู้ในด้านคำศัพท์ดีแค่ไหน กลวิธีที่ใช้เช่น ใช้สื่อการเรียนรู้ทางภาษา เช่น การฟังเพลง ดูภาพยนตร์ อ่านข่าว มีการทำแบบทดสอบคำศัพท์เพื่อทดสอบตนเอง และมีการเรียนรู้คำศัพท์ใหม่ๆ อย่างต่อเนื่อง

ตาราง 4.7 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับการใช้กลวิธีอภิปัญญา

ข้อ	กลวิธีอภิปัญญา	$\bar{x}$	S.D.	ระดับการใช้
1	เรียนรู้คำศัพท์จากสื่อภาษาอังกฤษต่างๆ เช่น เพลง, ภาพยนตร์, ข่าว	3.47	1.19	ใช้ปานกลาง
2	เล่นเกมต่างๆ ที่เกี่ยวกับคำศัพท์ภาษาอังกฤษ เช่น crossword, scrabble ฯลฯ	3.49	1.12	ใช้ปานกลาง
3	ฝึกทำแบบทดสอบเพื่อทดสอบความรู้ด้านคำศัพท์ของตนเอง	3.36	1.00	ใช้ปานกลาง
4	ข้ามคำศัพท์ใหม่ที่ไม่สามารถเดาความหมายได้	3.40	1.08	ใช้ปานกลาง
รวมเฉลี่ย		3.43	1.10	ใช้ปานกลาง

จากตารางที่ 4.7 แสดงให้เห็นถึงระดับการใช้กลวิธีการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษด้านกลวิธีอภิปัญญา โดยภาพรวมพบว่าการใช้กลวิธีอภิปัญญา อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.43$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า นักเรียนมีการใช้กลวิธีอภิปัญญา ที่มีระดับการใช้ปานกลางทั้ง 4 ข้อ ซึ่งทุกข้อมีระดับค่าเฉลี่ยที่ใกล้เคียงกัน

ข้อมูลจากการสัมภาษณ์พบว่า การฟังเพลง ดูภาพยนตร์หรือการเล่นเกมต่างๆ ที่เกี่ยวกับคำศัพท์ภาษาอังกฤษจะมีส่วนสำคัญที่ช่วยในกระบวนการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษ นักเรียนจะใช้เวลาในช่วงเวลาว่างจากการเรียน ช่วงพักกลางวันหรือหลังเลิกเรียนในการเล่น

บทสัมภาษณ์ 5

“ชอบเล่นเกมที่เกี่ยวกับคำศัพท์ภาษาอังกฤษ เพราะเป็นการฝึกการคิดคำศัพท์อย่างรวดเร็ว และช่วยให้สมองเรามีการฝึกฝนและจดจำคำศัพท์ได้ดีขึ้น และคำศัพท์ที่เราเคยเรียนรู้มา เราก็สามารถนำออกมาใช้ในการเล่นเกมได้”

(นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 คนที่ 6)

“นอกจากเกมจะทำให้เราสนุกสนานแล้ว ยังทำให้มีการจดจำคำศัพท์โดยอัตโนมัติ”

(นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 คนที่ 5)

ข้อมูลข้างต้นสามารถสรุปได้ว่าการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษ โดยการเล่นเกมหรือการใช้สื่อบันเทิงต่างๆ เป็นประโยชน์ต่อการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษ ซึ่งนอกจากเกมและสื่อต่างๆ จะให้ความเพลิดเพลินแล้ว ยังทำให้เกิดการเรียนรู้คำศัพท์อัตโนมัติอีกด้วย

กล่าวโดยสรุป ผลการวิเคราะห์ข้อมูลกลวิธีการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ที่ได้เก็บรวบรวมทั้งข้อมูลเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ โดยในเชิงปริมาณผลการวิเคราะห์ข้อมูลได้มาจากการแจกแบบสอบถามแก่นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 ส่วนข้อมูลในเชิงคุณภาพนั้นได้ทำการเก็บข้อมูลและวิเคราะห์โดยวิธีการสัมภาษณ์แบบสนทนากลุ่ม ซึ่งผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้มาข้างต้นนั้น จะถูกนำมาสรุปผล อภิปราย และเสนอแนะในบทต่อไป

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษากลวิธีในการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนบ้านคุ้ม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายโสธร เขต 1 อำเภอมหาชนะชัย จังหวัดยโสธร ผู้วิจัยได้สรุปผลและนำเสนอตามลำดับต่อไปนี้

ความมุ่งหมายของการวิจัย

เพื่อศึกษากลวิธีในการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนบ้านคุ้ม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายโสธร เขต 1 อำเภอมหาชนะชัย จังหวัดยโสธร

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ผู้เข้าร่วมในการวิจัย

ผู้เข้าร่วมในการวิจัยครั้งนี้ คือนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น (ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 – 3) จำนวน 52 คน ที่กำลังศึกษาอยู่ในโรงเรียนบ้านคุ้ม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายโสธร เขต 1 อำเภอมหาชนะชัย จังหวัดยโสธร โดยแบ่งออกเป็น

นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 22 คน

นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 16 คน

นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 14 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการวิจัยครั้งนี้ มีดังต่อไปนี้

2.1 แบบสอบถาม

แบบสอบถามกลวิธีการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษแบ่งออกเป็น 3 ส่วน

ใหญ่คือ

1) ข้อมูลพื้นฐานของผู้เข้าร่วมการวิจัย ซึ่งประกอบไปด้วย
เพศและระดับชั้น

2) คำอนุญาตการขอเก็บข้อมูลเพิ่มเติม

3) กลวิธีในการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษ ได้มีการ
ออกแบบโดยยึดตามกรอบของ Schmitt (1997) ซึ่งถูกออกแบบมาเฉพาะสำหรับวัตถุประสงค์ของ
การวิจัย

2.2 การสัมภาษณ์แบบสนทนากลุ่ม

ข้อคำถามในการสัมภาษณ์มีทั้งหมด 6 ข้อ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินเก็บรวบรวมข้อมูลในช่วงภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2557 โดยมีการ
ดำเนินการดังนี้

1. ติดต่อประสานงานกับผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านคุ้ม เพื่อยื่นหนังสือขอความ
อนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูลกับกลุ่มเป้าหมาย

2. ติดต่อประสานงานกับครูที่ปรึกษาในส่วนในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 เพื่อ
ขออนุญาตเก็บข้อมูล

3. ชี้แจงวัตถุประสงค์ ขั้นตอน และวิธีการทำแบบสอบถามและการสัมภาษณ์

4. ดำเนินการเก็บข้อมูลโดยการแจกแบบสอบถามกับผู้เข้าร่วมการวิจัย ซึ่งก็คือ
นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 ที่กำลังศึกษาอยู่ในโรงเรียนบ้านคุ้ม อำเภอพานะชัย จังหวัด
ยโสธร โดยก่อนทำแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้อธิบายถึงรายละเอียดและเปิดโอกาสให้ผู้เข้าร่วมการวิจัย
ได้ซักถามก่อนแล้วจึงดำเนินการทำแบบสอบถาม

5. หลังจากทำแบบสอบถามเสร็จแล้ว ผู้วิจัยนัดหมายผู้เข้าร่วมการวิจัยที่ยินยอมให้
การสัมภาษณ์ โดยการสัมภาษณ์จะถูกบันทึกโดยการจดบันทึกและการใช้เครื่องบันทึกเสียง

6. หลังจากตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามและคำตอบของการสัมภาษณ์
ที่ได้แล้ว ผู้วิจัยได้นำข้อมูลที่ได้ไปทำการวิเคราะห์ ถูกล้าง และแปลความหมาย

5.1 สรุปผล

จากการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามและการสัมภาษณ์แบบสนทนากลุ่ม การศึกษากลวิธีในการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น พบว่า นักเรียนมีการใช้ทั้ง 5 กลวิธีหลักในการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษ คือ กลวิธีการเรียนรู้ด้วยตนเอง กลวิธีเชิงสังคม กลวิธีการจดจำ กลวิธีเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจ กลวิธีอภิปราย ส่วนกลวิธีที่พบว่าถูกใช้บ่อยที่สุดคือ กลวิธีการเรียนรู้ด้วยตนเอง ซึ่งประกอบด้วยกลวิธีย่อย ได้แก่ วิเคราะห์ ความหมายของคำศัพท์จากรูปภาพที่พบในเนื้อหา เดาความหมายของคำศัพท์จากบริบทแวดล้อม ในประโยค หาความหมายคำศัพท์จากพจนานุกรมอังกฤษ-ไทย หาความหมายคำศัพท์จาก พจนานุกรมไทย-อังกฤษ หาความหมายคำศัพท์จากพจนานุกรมออนไลน์ในอินเทอร์เน็ต เป็นต้น ซึ่งกลวิธีย่อยที่ถูกใช้มากที่สุดคือ หาความหมายคำศัพท์จากพจนานุกรมอังกฤษ-ไทย

ส่วนกลวิธีที่นักเรียนใช้น้อยที่สุดคือ กลวิธีการจดจำ ซึ่งประกอบด้วยกลวิธีย่อย ได้แก่ จดจำความหมายของคำศัพท์จากรูปภาพ จินตนาการถึงความหมายของคำศัพท์ เชื่อมโยงคำศัพท์ที่มีความหมายคล้ายกันและคำศัพท์ที่มีความหมายตรงกันข้าม ใช้แผนผังความคิดช่วยในการจดจำ คำศัพท์ อ่านออกเสียงคำศัพท์นั้นๆ เพื่อให้จำได้ เป็นต้น

ซึ่งข้อค้นพบนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ Schmitt (1997) ที่ได้ศึกษากลวิธีในการเรียนรู้คำศัพท์กับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักเรียนชั้นมัธยม พบว่า ในการใช้กลวิธีค้นหาความหมายของ คำศัพท์ใหม่ การใช้พจนานุกรมสองภาษา (Bilingual Dictionary) และกลวิธีการถามเพื่อนมากเป็น อันดับหนึ่งในการเรียนรู้คำศัพท์ใหม่ สำหรับกลวิธีที่พวกเขาคิดว่าเป็นประโยชน์มากที่สุดใน การเรียนรู้คำศัพท์ คือการถามครูเพื่อให้ครูอธิบายความหมายหรือบอกคำที่มีความหมายเหมือนกับ คำศัพท์นั้นซึ่งถูกนักเรียนใช้และเป็นประโยชน์ในการเรียนรู้คำศัพท์มากที่สุด

5.2 อภิปรายผล

กลวิธีการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษทั้ง กลวิธีในการค้นหาความหมายของคำศัพท์ ใหม่ และกลวิธีเพื่อรวบรวมคำศัพท์ใหม่ที่ได้ค้นพบ พบว่ามีการใช้แต่ละกลวิธีมากน้อยแตกต่างกัน ไป ผู้วิจัยจะอภิปรายถึงผลการวิจัยในแต่ละกลวิธีการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษ ดังต่อไปนี้

5.2.1 กลวิธีการเรียนรู้ด้วยตนเอง

จากการวิเคราะห์ข้อมูลแสดงให้เห็นว่ากลวิธีการเรียนรู้ด้วยตนเองเป็นกลวิธีที่นักเรียน นิยมใช้บ่อยที่สุดเมื่อเปรียบเทียบกับกลวิธีอื่นๆ ($\bar{x}=3.61$) และกลวิธีย่อยที่นักเรียนใช้บ่อยในกลวิธี

นี่คือ การใช้พจนานุกรมอังกฤษ-ไทย ในการหาความหมายของคำศัพท์ใหม่ จากการสัมภาษณ์นักเรียนให้เหตุผลในการเลือกใช้กลวิธีนี้ เพราะสามารถเข้าถึงความหมายของคำศัพท์ได้ง่ายและเข้าใจคำอธิบายความหมายได้ดีเพราะเป็นภาษาไทย และนอกจากนี้ในการเรียนวิชาภาษาอังกฤษนักเรียนจะมีพจนานุกรม อังกฤษ-ไทย ส่วนตัว เพื่อใช้ในการค้นหาความหมายคำศัพท์ในระหว่างชั่วโมงเรียน นอกจากนี้กลวิธีย่อยที่พบว่าถูกใช้น้อยที่สุดในกลวิธีการเรียนรู้ด้วยตนเองคือ การใช้พจนานุกรม อังกฤษ-อังกฤษ ซึ่งจากการสัมภาษณ์ นักเรียนให้เหตุผลว่า พวกเขาไม่เข้าใจคำอธิบายที่เป็นภาษาอังกฤษ และไม่สามารถสรุปใจความ หรือความหมายที่ให้ได้ ไม่เหมือนกับพจนานุกรม อังกฤษ-ไทย ที่จะบอกความหมายตรงตัวมาให้ ทำให้สะดวกและรวดเร็วในการได้ความหมายของคำศัพท์ ส่วนกลวิธีอื่นๆที่นักเรียนเลือกใช้อยู่ในระดับใช้บ่อย ได้แก่กลวิธีเดาความหมายของคำศัพท์จากบริบทแวดล้อมในประโยค การหาความหมายคำศัพท์จากพจนานุกรมออนไลน์ในอินเทอร์เน็ต และวิเคราะห์ความหมายของคำศัพท์จากรูปภาพที่พบในเนื้อหา

จากการอภิปรายผลข้างต้นแสดงให้เห็นว่านักเรียนให้ความสำคัญในการหาความหมายคำศัพท์ใหม่โดยการใช้พจนานุกรมอังกฤษ-ไทยมากที่สุด และมีการใช้พจนานุกรมอังกฤษ-อังกฤษน้อยที่สุด ในการจัดการเรียนการสอนโดยใช้พจนานุกรมนั้น ครูผู้สอนควรให้ความสำคัญในการสอนการใช้พจนานุกรมที่ถูกวิธี เพราะพจนานุกรมมีส่วนประกอบหลายส่วน เช่น ชนิดของคำ คำที่ออกเสียงเหมือนกัน คำอุปสรรค ส่วนที่เขียนเหมือนกันแต่ความหมายแตกต่างกัน คำศัพท์ที่เป็นเอกพจน์และพหูพจน์ วิธีเน้นเสียงหนักเบา ความหมายของคำ เป็นต้น (Hornby, 1999) โดยเฉพาะความหมายของคำศัพท์ เพราะคำศัพท์หนึ่งคำ ให้ความหมายหลายความหมายที่แตกต่างกัน และในการเลือกใช้ความหมายของคำควรเลือกใช้ให้เหมาะสมกับบริบท ผู้ใช้ต้องใช้ความคิดและความรู้ว่คำนั้นเป็นคำอะไรในประโยค เช่น คำนาม คำคุณศัพท์ คำกริยา หรือคำสรรพนาม (ศิริพร ขุนจร, 2546) Nation (1998) ได้กล่าวถึงประโยชน์ในการสอนใช้พจนานุกรมว่าความหมายของคำศัพท์เป็นสิ่งที่สำคัญเพราะฉะนั้นการเลือกความหมายให้ถูกต้องกับบริบทจึงเป็นสิ่งจำเป็นที่นักเรียนต้องได้รับการฝึกฝนการใช้อย่างถูกต้องและชำนาญ การใช้พจนานุกรมบ่อยๆสามารถช่วยพัฒนาทักษะด้านภาษาได้ดียิ่งขึ้น

5.2.2 กลวิธีเชิงสังคม

กลวิธีเชิงสังคมเป็นอีกกลวิธีหนึ่งที่มีการใช้อยู่ในระดับใช้บ่อย ($\bar{x}=3.59$) และกลวิธีย่อยที่นักเรียนใช้ในการหาความหมายของคำศัพท์ใหม่นี้คือ ถามเพื่อนเมื่อไม่รู้ความหมายของคำศัพท์ ซึ่งจากข้อมูลในแบบสอบถามและการสัมภาษณ์นั้นนักเรียนได้ให้เหตุผลว่าสามารถได้

ความหมายรวดเร็วกว่าการใช้วิธีอื่น อาจเป็นไปได้ว่านักเรียนสามารถรู้ความหมายของคำศัพท์นั้น ได้ดีจากการอธิบายของเพื่อน และมีความสะดวกและรวดเร็วมากกว่าวิธีอื่นๆ

อย่างไรก็ตามในการใช้กลวิธีการถามเพื่อนนั้น เพื่อให้ได้ความหมายของคำศัพท์ที่ถูกต้อง นักเรียนควรเลือกถามเพื่อนที่มีพื้นฐานความรู้ทางภาษาอังกฤษที่ดี ที่สามารถให้ความหมาย คำศัพท์และการนำไปใช้ได้ถูกต้อง นอกจากนี้แล้วกลวิธีทางสังคมที่นักเรียนใช้บ่อยรองลงมาก็คือ หาความหมายของคำศัพท์โดยการจับกลุ่มกับเพื่อนทำกิจกรรมหรือพูดคุยกัน ซึ่งจากการวิเคราะห์ กลวิธีย่อยที่นักเรียนใช้สามารถอนุมานได้ว่านักเรียนมักจะทำงานร่วมกันเป็นกลุ่มเพื่อที่จะปรึกษาหารือกัน ดังนั้นเมื่อนักเรียนคนใดคนหนึ่งพบคำศัพท์ใหม่ที่ไม่รู้ความหมายก็จะมีการจับกลุ่มพูดคุยซักถาม เพื่อให้ได้ความหมายของคำศัพท์นั้น

5.2.3 กลวิธีการจดจำ

กลวิธีการจดจำมีการใช้อยู่ในระดับปานกลาง แต่เป็นกลวิธีที่ถูกพบว่าใช้น้อยที่สุดจาก 5 กลวิธีหลัก ($\bar{x}=3.10$) และเมื่อพิจารณาถึงกลวิธีย่อยพบว่า นักเรียนใช้กลวิธีจัดกลุ่มคำศัพท์เป็นหมวดหมู่ตามคำประเภทเดียวกันมากที่สุด เช่น ส่วนต่างๆของร่างกายมากที่สุด เพื่อที่จะจำคำศัพท์นั้นๆ ส่วนกลวิธีย่อยที่ถูกใช้น้อยที่สุดคือ คำอุปสรรค-คำปัจจัย (prefix/suffix) ในการเรียนคำศัพท์ จากการวิเคราะห์พบว่าเหตุผลที่นักเรียนเลือกใช้กลวิธีการจดจำเพราะว่า มีการจัดคำศัพท์เป็นหมวดหมู่อย่างเป็นระเบียบ ทำให้คำศัพท์เกิดความเชื่อมโยงกัน เกิดความง่ายและสะดวกต่อการจดจำ

Nation (2001) กล่าวว่า การจดจำ การท่องจำ สามารถช่วยให้เราเก็บข้อมูลของคำศัพท์ไว้ได้ในระยะยาว Takač (2008) กล่าวว่า การจดจำมีความสำคัญมากสำหรับผู้เรียนในการเรียนรู้คำศัพท์ เมื่อพิจารณาจากข้อมูลที่พบว่านักเรียนใช้กลวิธีการจดจำกลวิธีย่อยคือ การจัดกลุ่มคำศัพท์เป็นหมวดหมู่ตามคำประเภทเดียวกัน และการจดจำความหมายคำศัพท์จากรูปภาพ ในการเรียนการสอน ครูผู้สอนควรมีเทคนิคการสอนที่ทำให้ให้นักเรียนได้ใช้กลวิธีการจดจำ เชื่อมโยงกับความสามารถส่วนตัวของนักเรียน จะเห็นได้ว่านักเรียนได้เลือกใช้รูปภาพเข้ามาเป็นส่วนเกี่ยวข้องในการจดจำความหมายคำศัพท์ เพราะฉะนั้นครูผู้สอนควรจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการเข้ากับกลุ่มสาระศิลปะ เพื่อทำให้นักเรียนสามารถจำคำศัพท์ได้ง่ายขึ้นรวมทั้งเป็นการได้ใช้สมองทั้ง 2 ซีกพร้อมๆกัน

5.2.4 กลวิธีเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจ

กลวิธีเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจ เป็นกลวิธีที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการทางสมอง โดยที่ผู้เรียนจะกำหนดและลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง เพื่อให้มีส่วนร่วมในการใช้ภาษา (Oxford, 1990) ในงานวิจัยชิ้นนี้ กลวิธีเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจเป็นกลวิธีที่ถูกใช้อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x}=3.18$) นักเรียนมีการใช้กลวิธีย่อย ได้แก่ ฝึกพูดคำศัพท์นั้นซ้ำๆ ฝึกเขียนคำศัพท์นั้นซ้ำๆ จดบันทึกคำศัพท์ที่ได้เรียนขณะที่เรียนในห้องเรียน เขียนคำจำกัดความของคำศัพท์ลงในหนังสือในส่วนที่พบคำศัพท์นั้น และเขียนคำศัพท์ไว้บนกระดานเล็กๆ แล้วนำไปติดไว้ในส่วนต่างๆ ของบ้าน

การฝึกพูดคำนั้นซ้ำๆ เป็นกลวิธีย่อยที่ถูกใช้บ่อยที่สุดในกลวิธีเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจ โดยนักเรียนให้เหตุผลว่า การพูดคำนั้นซ้ำๆ เพราะการท่องจำโดยพูดบ่อยๆ นั้น ทำให้จำได้ดี เมื่อพูดซ้ำกันบ่อยๆ เข้าก็สามารถจำคำศัพท์ได้ นอกจากการฝึกพูดคำนั้นซ้ำๆ แล้ว นักเรียนยังใช้วิธีเขียนคำซ้ำๆ เพื่อที่จะช่วยในการจดจำและสามารถเขียนคำศัพท์ได้อย่างถูกต้อง จะเห็นได้ว่านักเรียนใช้กลวิธีเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจ โดยการพูดและเขียนคำศัพท์ซ้ำๆ โดยพวกเขาเชื่อว่าการที่ทำอะไรโดยการซ้ำๆ ไปเรื่อยๆ จะทำให้เกิดการคุ้นชิน เช่น การพูดซ้ำๆ จะทำให้จำได้ดีปากการเขียนซ้ำๆ จะทำให้ติดตา เป็นต้น

ในการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษตั้งแต่อดีตถึงปัจจุบัน มักจะเป็นแบบการท่องจำเป็นส่วนใหญ่ โดยที่นักเรียนจะมีการจดคำศัพท์ลงบนสมุดแล้วนำไปท่องซ้ำๆ ซึ่งส่วนมากนักเรียนมักจะทำในช่วงเวลาสั้นๆ ช่วงใดช่วงหนึ่ง เช่น มีการสอบท่องคำศัพท์ หรือสอบเขียนคำศัพท์ เพราะฉะนั้นในการเรียนการสอน ครูผู้สอนควรให้นักเรียนได้ทบทวนคำศัพท์ที่อยู่เป็นประจำ เพื่อที่จะทำให้สามารถจำความหมายได้ในระยะยาว

5.2.5 กลวิธีอภิปัญญา

กลวิธีอภิปัญญาเป็นกลวิธีที่ถูกใช้อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x}=3.18$) ในกลวิธีนี้ นักเรียนจะมีการวางแผนในการเรียนรู้และมีการตรวจสอบการเรียนรู้คำศัพท์ของตนเองเพื่อที่ความต้องการจะทดสอบว่าตนเองสามารถจดจำและมีความรู้ในด้านคำศัพท์ดีแค่ไหน จากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่านักเรียนมีการใช้แต่ละกลวิธีย่อยในระดับใกล้เคียงกัน เช่น การใช้สื่อภาษาอังกฤษต่างๆ ได้แก่ การฟังเพลง, ภาพยนตร์และดูข่าว การเล่นเกมต่างๆ เช่น crossword, scrabble และการฝึกทำแบบทดสอบคำศัพท์ เหตุผลที่นักเรียนเลือกการเล่นเกมหรือการใช้สื่อบันเทิงต่างๆ ในการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษ เพราะเกมและสื่อต่างๆ จะทำให้เกิดความเพลิดเพลิน ทั้งยังทำให้เกิดการเรียนรู้คำศัพท์โดยอัตโนมัติ นักเรียนสามารถใช้สื่อภาษาอังกฤษต่างๆ ได้ในเวลาว่างจากการเรียน โดยที่นักเรียนสามารถเลือกสื่อหรือกลวิธีได้ตามใจชอบและยังสามารถชวนเพื่อนร่วมกิจกรรมเล่น

เกมภาษาอังกฤษ หรือดูภาพยนตร์ร่วมกัน ทำให้นักเรียนรู้สึกผ่อนคลาย และเกิดการเรียนรู้ได้ดีกว่า การท่องจำจากหนังสือเรียน

กลวิธีอภิปราย เป็นกลวิธีที่ผู้เรียนใช้ในการวางแผนการเรียน เพื่อใช้กระบวนการเรียนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น นอกจากนี้ยังหมายถึงกลวิธีผู้เรียนใช้ในการประเมินผล และตรวจสอบข้อผิดพลาดในการเรียนด้วย (Oxford, 1990) ซึ่งจากการข้อมูลข้างต้นจะเห็นได้ว่า นักเรียนมีการใช้ เกม เข้ามาช่วยในการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษ สุคนธ์ สินธพานนท์ (2553) ได้ให้ความหมายของเกม ไว้ว่า เป็นกิจกรรมที่สร้างความสนุกสนานแก่ผู้เรียน มีกฎเกณฑ์ กติกาที่ทำให้ผู้เรียนเกิดความสนใจในการเรียนรู้ สามารถเข้าใจและจดจำบทเรียนได้ง่าย มีการพัฒนาทักษะต่างๆอย่างรวดเร็ว อีกทั้งยังทำให้ผู้เรียนได้ทำงานร่วมกันอย่างเป็นระบบ ดังนั้นในการเรียนการสอน ครูผู้สอนควรเลือกใช้เกมที่เหมาะสม เข้ามาเป็นกิจกรรมในการเรียนภาษาอังกฤษ นอกจากจะทำให้บรรยากาศในการเรียนสนุกสนาน นักเรียนเกิดความรู้สึกผ่อนคลาย ส่งเสริมให้นักเรียนมีความสามัคคีเคารพกฎ กติกาแล้ว ยังช่วยฝึกทักษะทางภาษาและทบทวนเนื้อหาวิชาที่เรียนมาได้อีกด้วย

โดยสรุป นักเรียนมีการใช้กลวิธีหลากหลายในการเรียนรู้ และเลือกวิธีที่เหมาะสมกับตัวเอง นอกจากนั้นนักเรียนควรได้รับการแนะนำการใช้กลวิธีต่างๆในการเรียนรู้คำศัพท์ทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน อีกทั้งการมีส่วนร่วมของครอบครัวและคนในชุมชนที่จะมีส่วนช่วยในการเรียนรู้ของผู้เรียน เนื่องจากโรงเรียนต้นแบบโรงเรียนในฝันเป็นโรงเรียนดีประจำตำบลที่ทุกคนในชุมชนจะมีส่วนร่วมในการพัฒนาการเรียนการสอนภายนอกห้องเรียน เช่นการมีครูอาสาที่เป็นบุคคลในชุมชนสอนภาษาอังกฤษให้กับนักเรียนโดยไม่มีค่าใช้จ่าย ซึ่งการร่วมมือแลกเปลี่ยนเรียนรู้นี้จะทำให้เกิดการเรียนรู้ที่ต่อเนื่องและยั่งยืน

5.3 ข้อเสนอแนะ

จากผลการศึกษางานวิจัยนี้ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์แก่โรงเรียนในฝัน ทั้งผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการสอนคำศัพท์ภาษาอังกฤษ ดังนี้

5.3.1 ข้อเสนอแนะแก่ทางโรงเรียน

โรงเรียนในฝัน เป็นโรงเรียนที่มีสื่อและเทคโนโลยีที่ทันสมัย มีห้องคอมพิวเตอร์ ห้องปฏิบัติการทางภาษาที่เอื้อต่อการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษ ดังนั้นครูผู้สอนควรดูแลรักษาอุปกรณ์ให้ใช้งานได้อยู่เสมอ ด้านสื่อการเรียนควรมีความทันสมัย เพื่อกระตุ้นการเรียนรู้ของผู้เรียน

ในการเรียนรู้สิ่งใหม่ๆ รวมทั้งมีการอบรมและแนะนำการใช้งาน วิธีดูแลรักษาอุปกรณ์ต่างๆแก่นักเรียนเพื่อให้อุปกรณ์มีอายุการใช้งานที่ยาวนานขึ้น

5.3.2 ข้อเสนอแนะแก่บุคลากร

ครูผู้สอนควรเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ใช้สื่อต่างๆอย่างเต็มที่และมีการแนะนำวิธีการใช้ที่ถูกต้อง ซึ่งในการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษ นักเรียนมีการใช้กลวิธีการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษที่หลากหลายและแตกต่างกันไปตามความชอบและความถนัดของแต่ละบุคคล ดังนั้นครูผู้สอนควรศึกษากลวิธีการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษให้เข้าใจและสามารถอธิบายถึงหลักการและวิธีการใช้ให้นักเรียนเข้าใจว่าแต่ละกลวิธีมีประโยชน์อย่างไรต่อการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษ

นอกจากนั้นแล้วครูผู้สอนควรมีเทคนิคที่จะสามารถดึงความสามารถของผู้เรียนออกมาให้มีการใช้สื่อสังคมออนไลน์ ที่กำลังได้รับความนิยมในปัจจุบันเพื่อกระตุ้นความสนใจให้การเรียนรู้มีประสิทธิภาพและประสบความสำเร็จในการเรียนคำศัพท์ภาษาอังกฤษต่อไป

5.4 ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนบ้านคุ้มซึ่งเป็นโรงเรียนต้นแบบโรงเรียนในฝัน ซึ่งจุดประสงค์ของการวิจัยเพื่อศึกษากลวิธีในการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษ ในการวิจัยครั้งต่อไปควรมีผู้เข้าร่วมการวิจัยที่เป็นกลุ่มนักเรียนโรงเรียนต้นแบบโรงเรียนในฝันในเขตพื้นที่เดียวกันจำนวนมากกว่านี้ เพื่อผลในการวิจัยจะสามารถอ้างอิงไปยังกลุ่มประชากรทั้งหมดได้

งานวิจัยครั้งต่อไปควรมีการศึกษาเพิ่มเติมเรื่องผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนที่เกิดจากการใช้กลวิธีในการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษ เพื่อให้ทราบว่ากลวิธีในการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษกลวิธีใดบ้างที่มีส่วนช่วยให้นักเรียนมีผลการเรียนที่ดีขึ้น

ผลการวิจัยครั้งนี้แสดงให้เห็นว่า กลวิธีการใช้พจนานุกรม อังกฤษ-ไทย ถูกใช้มากที่สุดในการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษ ดังนั้นในการวิจัยครั้งต่อไปควรมีการศึกษาถึงการใชพจนานุกรมภาษาเดียว (Monolingual dictionary) และพจนานุกรมสองภาษา (Bilingual dictionary)

วิธีสอนโดยใช้การแสดงบทบาทสมมติ (Role Play) เป็นเทคนิคหนึ่งที่มีประสิทธิภาพในการเรียนการสอนและการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษ ช่วยกระตุ้นความสนใจของผู้เรียนและทำให้การเรียนรู้ภาษาคำศัพท์มีความน่าประทับใจ

นอกจากนี้ควรมีการใช้เครื่องมือในการวิจัยเพิ่มเติม เช่น การสังเกตการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (Classroom observation) เพราะผลจากการสังเกตจะทำให้เห็นสภาพปัญหาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และพฤติกรรมของนักเรียนแต่ละคนในการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษ

กลวิธีการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น : กรณีศึกษา
โรงเรียนต้นแบบโรงเรียนในฝัน อำเภอพานะชัย จังหวัดยโสธร

VOCABULARY LEARNING STRATEGIES USED BY LOWER-SECONDARY STUDENTS :
A CASE STUDY OF LAB SCHOOL PROJECT IN MAHACHANACHAI DISTRICT,
YASOTHON PROVINCE

พัฒนิตา แก้วยนต์ประเสริฐ 5537182 LCCD/M

ศศ.ม. (ภาษาและวัฒนธรรมเพื่อการสื่อสารและการพัฒนา)

คณะกรรมการที่ปรึกษาสารนิพนธ์: สิงหนาท น้อมเนียน, Ed.D., สุมิตรา สุวรรณ์เดชา, Ph.D.

บทสรุปแบบสมบูรณ์

1. ที่มาและความสำคัญ

คำศัพท์มีความสำคัญในการเรียนภาษาที่สอง แต่ในการเรียนการสอนในปัจจุบัน ผู้สอนหลายคนยังมีความเชื่อว่าไวยากรณ์มีความสำคัญที่สุด จนทำให้ละเลยการสอนคำศัพท์ไป ผู้วิจัยหลายท่านได้อธิบายถึงปัญหาที่สำคัญในการเรียนภาษาอังกฤษที่เกิดกับผู้เรียนคือ ปัญหาทางด้านคำศัพท์ การขาดความรู้ในด้านคำศัพท์ และไม่มีคลังคำศัพท์ที่มากพอ ทำให้เกิดปัญหาต่อทักษะภาษาอังกฤษทั้ง 4 ด้าน เนื่องจากคำศัพท์มีบทบาทสำคัญต่อทักษะการฟัง พูด อ่าน และเขียน (Kuhasuwan, 2006 ; Marttinen, 2008) Dickinson (1920) กล่าวว่า ถ้าผู้เรียนขาดแคลนคำศัพท์และขาดวิธีการที่มีประสิทธิภาพในการเพิ่มพูนคำศัพท์แล้วนั้นการเรียนก็จะเกิดความล้มเหลว Dellar and Hocking (อ้างถึงใน Thornbury, 2002, p.13) กล่าวว่า “ถ้าเวลาทั้งหมดถูกใช้ในการเรียนไวยากรณ์ ภาษาอังกฤษก็ไม่ได้ดีขึ้นมากเท่าไรนัก แต่ถ้าความรู้ด้านคำศัพท์มีมากเท่าไร พัฒนาการทางภาษา ก็จะพัฒนามากที่สุด ไวยากรณ์ช่วยในการพูดได้น้อยเมื่อเปรียบเทียบกับความรู้ทางด้านคำศัพท์ที่จะทำให้พูดทุกสิ่งทุกอย่างพูดได้ทั้งหมด”

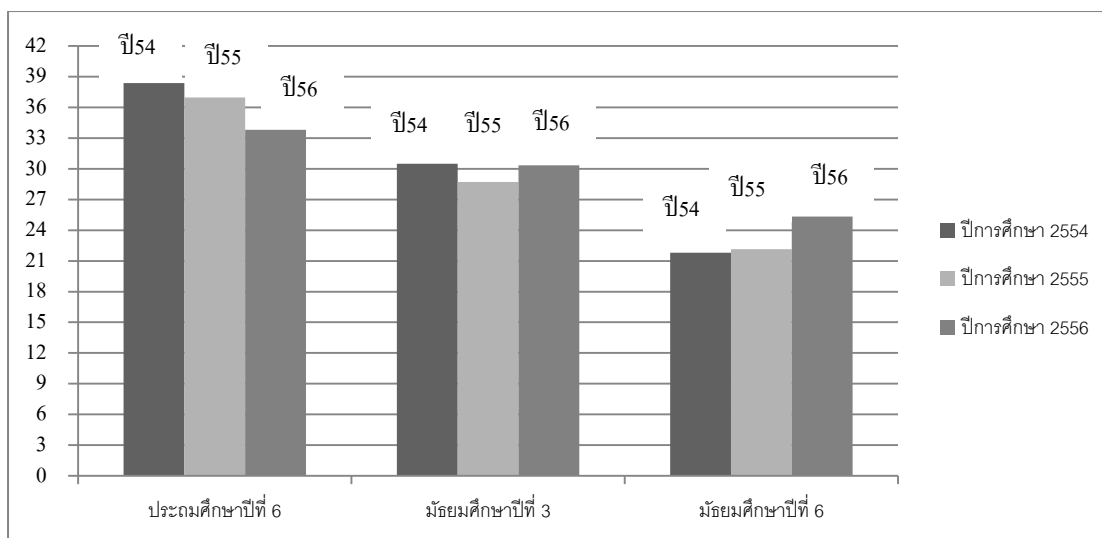
จากข้อมูลข้างต้นแสดงให้เห็นว่าการเรียนรู้คำศัพท์มีความสำคัญอย่างยิ่งสำหรับผู้เรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศ ผู้เรียนควรจะให้ความสนใจในการศึกษาค้นคว้าหาวิธีสำหรับ

การเรียนรู้คำศัพท์อย่างจริงจัง เพื่อที่จะพัฒนาความรู้ด้านคำศัพท์เหล่านั้นให้เพียงพอสำหรับการสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ (บุญยาพร สุวันโน และคณะ, 2547) กลวิธีในการเรียนรู้คำศัพท์ว่าเป็นกลวิธีในการเรียนรู้รูปแบบหนึ่ง ซึ่งครูจะต้องเป็นผู้ช่วยเหลือ ส่งเสริมและสนับสนุนให้ผู้เรียนได้ฝึกอย่างหลากหลายวิธี (กระทรวงศึกษาธิการ, 2544) พร้อมทั้งช่วยให้ผู้เรียนเลือกใช้กลวิธีที่เหมาะสมกับตัวเองในการเรียนรู้คำศัพท์ ช่วยพัฒนาประสิทธิภาพในการเรียนภาษาอังกฤษ และนอกเหนือจากนั้นยังช่วยให้ครูผู้สอนสามารถจัดการการเรียนการสอนได้เหมาะสมกับความต้องการของผู้เรียนอีกด้วย (Yao, 2011) นอกจากนี้ กลวิธีในการเรียนรู้ภาษาเป็นเครื่องมือที่มีความสำคัญมากในการพัฒนาความสามารถในการสื่อสาร เพราะในการเรียนรู้คำศัพท์นั้นไม่ใช่เรื่องง่ายสำหรับผู้เรียนทั่วไปที่จะสามารถเรียนรู้ถึงความหมายของคำใหม่ๆ และนำคำเหล่านั้นไปใช้ในสถานการณ์ที่เหมาะสม (O'Malley & Chamot, 1990 ; Tarone, 1983) ดังนั้นผู้เรียนจึงต้องได้รับการสอนหรือการแนะนำการใช้กลวิธีในการเรียนรู้คำศัพท์ที่หลากหลายเพื่อค้นหากลวิธีที่เหมาะสมกับตัวเอง

จากสภาพของปัญหาการเรียนการสอนภาษาอังกฤษดังกล่าวจะเห็นได้จากการรายงานต่างๆ ที่แสดงให้เห็นว่าผู้เรียนชาวไทยกำลังประสบปัญหาในการเรียนภาษาอังกฤษ สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (สทศ.) ได้สรุปผลวิเคราะห์ความสามารถของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มัธยมศึกษาปีที่ 3 และมัธยมศึกษาปีที่ 6 จากคะแนน O-NET วิชาภาษาอังกฤษ ปีการศึกษา 2554-2556 ผลปรากฏดังนี้

ตารางที่ 1.1 แสดงผลคะแนน O-NET วิชาภาษาอังกฤษ ในปี 2554-2556 ของนักเรียนชั้น ป.6, ม.3, ม.6

ปีการศึกษา	ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6
2554	38.37	30.49	21.80
2555	36.98	28.71	22.13
2556	33.82	30.35	25.35

แผนภูมิ 1.1 ผลคะแนน O-NET วิชาภาษาอังกฤษ ในปี 2554-2556 ของนักเรียนชั้น ป.6, ม.3, ม.6

ที่มา : ปรับมาจาก สถาบันพัฒนาคุณภาพวิชาการ (2558: 6)

จากผลข้างต้นสะท้อนให้เห็นผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนว่า คะแนนสอบวิชาภาษาอังกฤษในแต่ละปีอยู่ในระดับต่ำ แสดงให้เห็นว่านักเรียนไทยมีปัญหาในการเรียนที่ต้องการการพัฒนาอย่างเร่งด่วน นอกจากคะแนน O-NET จะชี้ให้เห็นถึงปัญหาการเรียนภาษาอังกฤษของเด็กไทยแล้วนั้น นิวออร์กโทมส์ยังได้รายงานผลการวิจัยของบริษัท เอดูเคชั่น เฟิร์สต์ ที่จัดอันดับความสามารถใช้ภาษาอังกฤษในกลุ่มประเทศที่ไม่ได้ใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาแม่จำนวน 54 ชาติ โดยการวิจัยดังกล่าวสำรวจตัวอย่างประชากรประมาณ 1.7 ล้านคนทั่วโลก ผลสรุปพบว่า กลุ่มประเทศ 5 อันดับที่ใช้ภาษาอังกฤษต่ำที่สุดได้แก่ โคลัมเบีย ปานามา ซาอุดีอาระเบีย ไทย และลิเบีย (มติชนออนไลน์, 2555) นอกจากนี้การจัด World Economic Forum (WEF) ปี 2014-2015 เป็นการเปรียบเทียบคุณภาพการศึกษาไทยของประเทศสมาชิกทั้งหมด 144 ประเทศทั่วโลก จากรายงานของ Global Competitiveness โดยสรุปขีดความสามารถในการแข่งขันของไทยอยู่เป็นลำดับที่ 31 ของโลก และอันดับที่ 3 ของอาเซียน โดยคุณภาพของระดับอุดมศึกษาของไทยอยู่ลำดับที่ 8 ของอาเซียนและอันดับที่ 87 ของโลก (The Nation, 2014)

เนื่องจากประเทศไทยจะก้าวเข้าสู่ประชาคมอาเซียนอย่างเต็มรูปแบบในปี พ.ศ. 2558 นี้ การพัฒนาความสามารถด้านภาษาอังกฤษของผู้เรียนในขั้นพื้นฐานจึงเป็นสิ่งที่จำเป็นมาก ดังนั้นเพื่อที่จะแก้ปัญหาคำศัพท์ภาษาอังกฤษนั้น ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษากลวิธีในการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนบ้านคุ้ม อำเภอมหาชนะชัย จังหวัดยโสธร ซึ่งเป็นโรงเรียนต้นแบบโรงเรียนในฝัน เนื่องจากโรงเรียนต้นแบบโรงเรียนในฝันเป็นโรงเรียนที่ได้รับการพัฒนาให้ไ้ระดับมาตรฐาน มีสื่อและเทคโนโลยีที่ทันสมัยและมีจำนวน

เพียงพอแก่นักเรียน โดยเน้นการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและภาษาอังกฤษเป็นเครื่องมือในการสืบค้นข้อมูลเพื่อให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของโลกในอนาคต โรงเรียนต้นแบบโรงเรียนในฝันเป็นโรงเรียนในชนบทที่คนในชุมชนที่มีรายได้น้อยได้ส่งลูกหลานของพวกเขาได้เข้าเรียนเพื่อให้มีการศึกษาที่ดี มีคุณภาพชีวิตที่ดี (ฉันทนันท ป็องวัน, 2550) กระทรวงศึกษาธิการ (2546) ได้กำหนดลักษณะของโรงเรียนต้นแบบโรงเรียนในฝันไว้ว่า เป็นโรงเรียนที่มีมาตรฐานสามารถเทียบเคียงโรงเรียนชั้นนำ มีครู ผู้บริหารและบุคลากรที่เป็นมืออาชีพ มีแหล่งเรียนรู้และสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนทำให้ผู้เรียนได้เรียนอย่างมีความสุข

ดังนั้นการวิจัยครั้งนี้จะทำให้ทราบถึงกลวิธีในการเรียนรู้คำศัพท์ของเด็กระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นในโรงเรียนต้นแบบโรงเรียนในฝันและสามารถนำผลมาปรับใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน และเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดในการเรียนภาษาอังกฤษ

2. วัตถุประสงค์ในการวิจัย

เพื่อศึกษากลวิธีในการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นโรงเรียนบ้านคุ้ม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายโสธร เขต 1 อำเภอมหาชนะชัย จังหวัดยโสธร

3. วิธีดำเนินการวิจัย

1. ผู้เข้าร่วมในการวิจัย

ผู้เข้าร่วมในการวิจัยครั้งนี้ คือนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น (ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 – 3) จำนวน 52 คนที่กำลังศึกษาอยู่ในโรงเรียนบ้านคุ้ม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายโสธร เขต 1 อำเภอมหาชนะชัย จังหวัดยโสธร โดยแบ่งออกเป็น

นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 22 คน

นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 16 คน

นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 14 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการวิจัยครั้งนี้ มีดังต่อไปนี้

2.1 แบบสอบถาม

แบบสอบถามกลวิธีการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษแบ่งออกเป็น 3 ส่วนใหญ่คือ

1) ข้อมูลพื้นฐานของผู้เข้าร่วมการวิจัย ซึ่งประกอบไปด้วย เพศ และระดับชั้น

2) คำอนุญาตการขอเก็บข้อมูลเพิ่มเติม

3) กลวิธีในการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษ ได้มีการออกแบบโดยยึดตามกรอบของ Schmitt (1997) ซึ่งถูกออกแบบมาเฉพาะสำหรับวัตถุประสงค์ของการวิจัย

2.2 การสัมภาษณ์แบบสนทนากลุ่ม

ข้อคำถามในการสัมภาษณ์มีทั้งหมด 6 ข้อ

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินเก็บรวบรวมข้อมูลในช่วงภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2557 โดยมีการดำเนินการดังนี้

1. ติดต่อประสานงานกับผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านคุ้ม เพื่อยื่นหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูลกับกลุ่มเป้าหมาย

2. ติดต่อประสานงานกับครูที่ปรึกษาในส่วนของระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 เพื่อขออนุญาตเก็บข้อมูล

3. จัดแจงวัตถุประสงค์ ขั้นตอน และวิธีการทำแบบสอบถามและการสัมภาษณ์

4. ดำเนินการเก็บข้อมูลโดยการแจกแบบสอบถามกับผู้เข้าร่วมการวิจัย ซึ่งก็คือนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 ที่กำลังศึกษาอยู่ในโรงเรียนบ้านคุ้ม อำเภอมหาชนะชัย จังหวัดยโสธร โดยก่อนทำแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้อธิบายถึงรายละเอียดและเปิดโอกาสให้ผู้เข้าร่วมการวิจัยได้ซักถามก่อนแล้วจึงดำเนินการทำแบบสอบถาม

5. หลังจากทำแบบสอบถามเสร็จแล้ว ผู้วิจัยนัดหมายผู้เข้าร่วมการวิจัยที่ยินยอมให้การสัมภาษณ์ โดยการสัมภาษณ์จะถูกบันทึกโดยการจดบันทึกและการใช้เครื่องบันทึกเสียง

6. หลังจากตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามและคำตอบของการสัมภาษณ์ที่ได้แล้ว ผู้วิจัยได้นำข้อมูลที่ได้ไปทำการวิเคราะห์ คำนวณ แปลความหมาย

5. ผลการวิจัยและอภิปรายผล

จากการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามและการสัมภาษณ์แบบสนทนากลุ่ม การศึกษาพฤติกรรมการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น พบว่านักเรียนมีการใช้ทั้ง 5 กลวิธีหลักในการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษ คือ กลวิธีการเรียนรู้ด้วยตนเอง กลวิธีเชิงสังคม กลวิธีการจดจำ กลวิธีเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจ กลวิธีอภิปราย ส่วนกลวิธีที่พบว่าถูกใช้บ่อยที่สุดคือ กลวิธีการเรียนรู้ด้วยตนเอง ซึ่งประกอบด้วยกลวิธีย่อย ได้แก่ วิเคราะห์ความหมายของคำศัพท์จากรูปภาพที่พบในเนื้อหา เดาความหมายของคำศัพท์จากบริบทแวดล้อม ในประโยค หาความหมายคำศัพท์จากพจนานุกรมอังกฤษ-ไทย หาความหมายคำศัพท์จากพจนานุกรมไทย-อังกฤษ หาความหมายคำศัพท์จากพจนานุกรมออนไลน์ในอินเทอร์เน็ต เป็นต้น ซึ่งกลวิธีย่อยที่ถูกใช้มากที่สุดคือ หาความหมายคำศัพท์จากพจนานุกรมอังกฤษ-ไทย

ส่วนกลวิธีที่นักเรียนใช้น้อยที่สุดคือ กลวิธีการจดจำ ซึ่งประกอบด้วยกลวิธีย่อย ได้แก่ จดจำความหมายของคำศัพท์จากรูปภาพ จินตนาการถึงความหมายของคำศัพท์ เชื่อมโยงคำศัพท์ที่มีความหมายคล้ายกันและคำศัพท์ที่มีความหมายตรงกันข้าม ใช้แผนผังความคิดช่วยในการจดจำคำศัพท์ อ่านออกเสียงคำศัพท์นั้นๆ เพื่อให้จำได้ เป็นต้น

กลวิธีการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษ ทั้งกลวิธีในการค้นหาความหมายของคำศัพท์ใหม่ และกลวิธีเพื่อรวบรวมคำศัพท์ใหม่ที่ได้ค้นพบ พบว่ามีการใช้แต่ละกลวิธีมากน้อยแตกต่างกันไป ผลการวิจัยในแต่ละกลวิธีการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษจะอภิปรายผล ดังต่อไปนี้

1. กลวิธีการเรียนรู้ด้วยตนเอง

จากการวิเคราะห์ข้อมูลแสดงให้เห็นว่ากลวิธีการเรียนรู้ด้วยตนเองเป็นกลวิธีที่นักเรียนนิยมใช้บ่อยที่สุดเมื่อเปรียบเทียบกับกลวิธีอื่นๆ และกลวิธีย่อยที่นักเรียนใช้บ่อยในกลวิธีนี้คือ การใช้พจนานุกรมอังกฤษ-ไทย ในการหาความหมายของคำศัพท์ใหม่ จากการสัมภาษณ์ นักเรียนให้เหตุผลในการเลือกใช้กลวิธีนี้ เพราะสามารถเข้าถึงความหมายของคำศัพท์ได้ง่ายและเข้าใจคำอธิบายความหมายได้ดีเพราะเป็นภาษาไทย และนอกจากนี้ในการเรียนวิชาภาษาอังกฤษนักเรียนจะมีพจนานุกรม อังกฤษ-ไทย ส่วนตัว เพื่อใช้ในการค้นหาความหมายคำศัพท์ในระหว่างชั่วโมงเรียน นอกจากนี้กลวิธีย่อยที่พบว่าถูกใช้บ่อยที่สุดในกลวิธีการเรียนรู้ด้วยตนเองคือ การใช้

พจนานุกรม อังกฤษ-อังกฤษ ซึ่งจากการสัมภาษณ์ นักเรียนให้เหตุผลว่า พวกเขาไม่เข้าใจคำอธิบายที่เป็นภาษาอังกฤษ และไม่สามารถสรุปใจความ หรือความหมายที่ให้ได้ ไม่เหมือนกับพจนานุกรม อังกฤษ-ไทย ที่จะบอกความหมายตรงตัวมาให้ ทำให้สะดวกและรวดเร็วในการได้ความหมายของคำศัพท์ ส่วนกลวิธีอื่นๆที่นักเรียนเลือกใช้อยู่ในระดับใช้บ่อย ได้แก่กลวิธีเดาความหมายของคำศัพท์จากบริบทแวดล้อมในประโยค การหาความหมายคำศัพท์จากพจนานุกรมออนไลน์ในอินเทอร์เน็ต และวิเคราะห์ความหมายของคำศัพท์จากรูปภาพที่พบในเนื้อหา

นักเรียนให้ความสำคัญในการหาความหมายคำศัพท์ใหม่โดยการใช้พจนานุกรม อังกฤษ-ไทยมากที่สุด และมีการใช้พจนานุกรม อังกฤษ-อังกฤษน้อยที่สุด ในการจัดการเรียนการสอนโดยใช้พจนานุกรมนั้น ครูผู้สอนควรให้ความสำคัญในการสอนการใช้พจนานุกรมที่ถูกวิธี เพราะพจนานุกรมมีส่วนประกอบหลายส่วน เช่น ชนิดของคำ คำที่ออกเสียงเหมือนกัน คำอุปสรรค ส่วนที่เขียนเหมือนกันแต่ความหมายแตกต่างกัน คำศัพท์ที่เป็นเอกพจน์และพหูพจน์ วิธีเน้นเสียง หนักเบา และความหมายของคำ

2. กลวิธีเชิงสังคม

กลวิธีเชิงสังคมเป็นอีกกลวิธีหนึ่งที่มีการใช้อยู่ในระดับใช้บ่อย และกลวิธีย่อยที่นักเรียนใช้ในการหาความหมายของคำศัพท์ใหม่นี้คือ ถามเพื่อนเมื่อไม่รู้ความหมายของคำศัพท์ ซึ่งจากข้อมูลในแบบสอบถามและการสัมภาษณ์นั้นนักเรียนได้ให้เหตุผลว่าสามารถได้ความหมายรวดเร็วกว่าการใช้วิธีอื่น อาจเป็นไปได้ว่านักเรียนสามารถรู้ความหมายของคำศัพท์นั้นได้ดีจากการอธิบายของเพื่อน และมีความสะดวกและรวดเร็วมากกว่าวิธีอื่นๆ

อย่างไรก็ตามในการใช้กลวิธีถามเพื่อนนั้น เพื่อให้ได้ความหมายของคำศัพท์ที่ถูกต้อง นักเรียนควรเลือกถามเพื่อนที่มีพื้นฐานความรู้ทางภาษาอังกฤษที่ดี ที่สามารถให้ความหมายคำศัพท์และการนำไปใช้ได้ถูกต้อง นอกจากนี้แล้วกลวิธีทางสังคมที่นักเรียนใช้บ่อยรองลงมาก็คือหาความหมายของคำศัพท์โดยการจับกลุ่มกับเพื่อนทำกิจกรรมหรือพูดคุยกัน ซึ่งจากการวิเคราะห์กลวิธีย่อยที่นักเรียนใช้สามารถอนุมานได้ว่านักเรียนมักจะทำงานร่วมกันเป็นกลุ่มเพื่อที่จะปรึกษารื้อกัน ดังนั้นเมื่อนักเรียนคนใดคนหนึ่งพบคำศัพท์ใหม่ที่ไม่รู้ความหมายก็จะมีการจับกลุ่มพูดคุยซักถาม เพื่อให้ได้ความหมายของคำศัพท์นั้นๆ

3. กลวิธีการจดจำ

กลวิธีการจดจำมีการใช้อยู่ในระดับปานกลาง แต่เป็นกลวิธีที่ถูกรับว่าใช้น้อยที่สุดจาก 5 กลวิธีหลัก เมื่อพิจารณากลวิธีย่อยพบว่า นักเรียนใช้กลวิธีจัดกลุ่มคำศัพท์เป็นหมวดหมู่ตามคำประเภทเดียวกันมากที่สุด เช่น ส่วนต่างๆของร่างกายมากที่สุด เพื่อที่จะจำคำศัพท์นั้นๆ ส่วนกลวิธีย่อยที่ถูกใช้น้อยที่สุดคือ คำอุปสรรค/คำปัจจัย (prefix/suffix) ในการเรียนคำศัพท์ จากการวิเคราะห์พบว่าเหตุผลที่นักเรียนเลือกใช้กลวิธีการจดจำเพราะว่า มีการจัดคำศัพท์เป็นหมวดหมู่อย่างเป็นระเบียบ ทำให้คำศัพท์เกิดความเชื่อมโยงกัน เกิดความง่ายและสะดวกต่อการจดจำ

ในการเรียนการสอน ครูผู้สอนควรมีเทคนิคการสอนที่ทำให้ให้นักเรียนได้ใช้กลวิธีการจดจำ เชื่อมโยงกับความสามารถส่วนตัวของนักเรียน จะเห็นได้ว่านักเรียนได้เลือกใช้รูปภาพเข้ามาเป็นส่วนเกี่ยวข้องในการจดจำความหมายคำศัพท์ เพราะฉะนั้นครูผู้สอนควรจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการเข้ากับกลุ่มสาระศิลปะ เพื่อทำให้นักเรียนสามารถจำคำศัพท์ได้ง่ายขึ้นรวมทั้งเป็นการได้ใช้สมองทั้ง 2 ซีกพร้อมๆกัน

4. กลวิธีเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจ

กลวิธีเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจเป็นกลวิธีที่ถูกใช้อยู่ในระดับปานกลาง นักเรียนมีการใช้กลวิธีย่อย ได้แก่ ฝึกพูดคำศัพท์นั้นซ้ำๆ ฝึกเขียนคำศัพท์นั้นซ้ำๆ จดบันทึกคำศัพท์ที่ได้เรียนขณะที่เรียนในห้องเรียน เขียนคำจำกัดความของคำศัพท์ลงในหนังสือในส่วนที่พบคำศัพท์นั้น และเขียนคำศัพท์ไว้บนกระดานเล็กๆแล้วนำไปติดไว้ในส่วนต่างๆของบ้าน การฝึกพูดคำนั้นซ้ำๆ เป็นกลวิธีย่อยที่ถูกใช้น้อยที่สุดในกลวิธีเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจ โดยนักเรียนให้เหตุผลว่า การพูดคำนั้นซ้ำๆเพราะการท่องจำโดยพูดบ่อยๆนั้น ทำให้จำได้ดี เมื่อพูดซ้ำกันบ่อยๆเข้าก็สามารถจำคำศัพท์ได้ นอกจากการฝึกพูดคำนั้นซ้ำๆแล้ว นักเรียนยังใช้วิธีเขียนคำซ้ำๆ เพื่อที่จะช่วยในการจดจำและสามารถเขียนคำศัพท์ได้อย่างถูกต้อง จะเห็นได้ว่านักเรียนใช้กลวิธีเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจ โดยการพูดและเขียนคำศัพท์ซ้ำๆ โดยพวกเขาเชื่อว่าการที่ทำอะไรโดยการทำซ้ำไปเรื่อยๆจะทำให้เกิดการคุ้นชิน เช่นการพูดซ้ำจะทำให้จำได้ดีติดปาก การเขียนซ้ำจะทำให้ติดตา เป็นต้น

ในการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษตั้งแต่อดีตถึงปัจจุบัน มักจะเป็นแบบการท่องจำเป็นส่วนใหญ่ โดยที่นักเรียนจะมีการจดคำศัพท์ลงบนสมุดแล้วนำไปท่องซ้ำๆ ซึ่งส่วนมากนักเรียนมักจะทำในช่วงเวลาสั้นๆ ช่วงใดช่วงหนึ่ง เช่นมีการสอบท่องคำศัพท์ หรือสอบเขียนคำศัพท์ เพราะฉะนั้นในการเรียนการสอน ครูผู้สอนควรให้นักเรียนได้ทบทวนคำศัพท์ที่อยู่เป็นประจำ เพื่อที่จะทำให้สามารถจำความหมายได้ในระยะยาว

5. กลวิธีอภิปัญญา

กลวิธีอภิปัญญาเป็นกลวิธีที่ถูกใช้อยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งในกลวิธีนี้ นักเรียนจะมีการวางแผนในการเรียนรู้และมีการตรวจสอบการเรียนรู้คำศัพท์ของตนเองเพื่อที่ตัวเองจะสามารถจดจำและมีความรู้ในด้านคำศัพท์ได้แค่ไหน จากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่านักเรียนมีการใช้แต่ละกลวิธีย่อยในระดับใกล้เคียงกัน เช่น การใช้สื่อภาษาอังกฤษต่างๆ ได้แก่ การฟังเพลง, ภาพยนตร์และดูข่าว การเล่นเกมต่างๆ เช่น crossword, scrabble และการฝึกทำแบบทดสอบคำศัพท์ เหตุผลที่นักเรียนเลือกการเล่นเกมหรือการใช้สื่อบันเทิงต่างๆ ในการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษ เพราะเกมและสื่อต่างๆ จะทำให้เกิดความเพลิดเพลิน ทั้งยังทำให้เกิดการเรียนรู้คำศัพท์โดยอัตโนมัติ นักเรียนสามารถใช้สื่อภาษาอังกฤษต่างๆ ได้ในเวลาว่างจากการเรียน โดยที่นักเรียนสามารถเลือกสื่อหรือกลวิธีได้ตามใจชอบและยังสามารถชวนเพื่อนร่วมกิจกรรมเล่นเกมภาษาอังกฤษ หรือดูภาพยนตร์ร่วมกัน ทำให้นักเรียนรู้สึกผ่อนคลาย และเกิดการเรียนรู้ได้ดีกว่าการท่องจำจากในหนังสือเรียน

ดังนั้นในการเรียนการสอน ครูผู้สอนควรเลือกใช้เกมที่เหมาะสม เข้ามาเป็นกิจกรรมในการเรียนภาษาอังกฤษ นอกจากจะทำให้บรรยากาศในการเรียนสนุกสนานๆ นักเรียนเกิดความรู้สึกผ่อนคลาย ส่งเสริมให้นักเรียนมีความสามัคคีเคารพกฎ กติกาแล้ว ยังช่วยฝึกทักษะทางภาษาและทบทวนเนื้อหาวิชาที่เรียนมาได้อีกด้วย

โดยสรุป นักเรียนมีการใช้กลวิธีหลากหลายในการเรียนรู้ และเลือกวิธีที่เหมาะสมกับตัวเอง นอกจากนั้นนักเรียนควรได้รับการแนะนำการใช้กลวิธีต่างๆ ในการเรียนรู้คำศัพท์ทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน อีกทั้งการมีส่วนร่วมของครอบครัวและคนในชุมชนที่จะมีส่วนช่วยในการเรียนรู้ของผู้เรียน เนื่องจากโรงเรียนต้นแบบโรงเรียนในฝันเป็นโรงเรียนดีประจำตำบลที่ทุกคนในชุมชนจะมีส่วนร่วมในการพัฒนาการเรียนการสอนภายนอกห้องเรียน เช่น การมีครูอาสาที่เป็นบุคคลในชุมชนสอนภาษาอังกฤษให้กับนักเรียนโดยไม่มีค่าใช้จ่าย ซึ่งการร่วมมือแลกเปลี่ยนเรียนรู้นี้จะทำให้เกิดการเรียนรู้ที่ต่อเนื่องและยั่งยืน

6. ข้อเสนอแนะ

จากผลการศึกษางานวิจัยนี้ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์แก่โรงเรียนในฝันทั้งผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการสอนคำศัพท์ภาษาอังกฤษ ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะแก่ทางโรงเรียน

โรงเรียนในฝัน เป็นโรงเรียนที่มีสื่อและเทคโนโลยีที่ทันสมัย มีห้องคอมพิวเตอร์ ห้องปฏิบัติการทางภาษาที่เอื้อต่อการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษ ดังนั้นทางโรงเรียนควรดูแลรักษาอุปกรณ์ให้ใช้งานได้อยู่เสมอ ด้านสื่อการเรียนควรมีการปรับปรุงให้ทันสมัย เพื่อเร้าต่อการเรียนรู้ของผู้เรียนในการเรียนสิ่งใหม่ๆ รวมทั้งมีอบรมและแนะนำการใช้งาน วิดีโอแลกรักษาอุปกรณ์ต่างๆ แก่นักเรียนเพื่อให้อุปกรณ์มีอายุการใช้งานที่ยาวนานขึ้น

2. ข้อเสนอแนะแก่บุคลากร

ครูผู้สอนควรเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ใช้สื่อต่างๆอย่างเต็มที่และมีการแนะนำวิธีการใช้ที่ถูกต้อง ซึ่งในการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษ นักเรียนมีการใช้กลวิธีการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษที่หลากหลายและแตกต่างกันไปตามความชอบและความถนัดของแต่ละบุคคล ดังนั้นครูผู้สอนควรศึกษากลวิธีการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษให้เข้าใจและสามารถอธิบายถึงหลักการและวิธีการใช้ให้นักเรียนเข้าใจว่าแต่ละกลวิธีมีประโยชน์อย่างไรต่อการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษ นอกจากนั้นแล้วครูผู้สอนควรมีเทคนิคที่จะสามารถดึงความสามารถของผู้เรียนออกมาให้มีการใช้สื่อสังคมออนไลน์ที่กำลังได้รับความนิยมในปัจจุบันเพื่อกระตุ้นความสนใจให้การเรียนรู้มีประสิทธิภาพและประสบผลสำเร็จในการเรียนคำศัพท์ภาษาอังกฤษต่อไป

7. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนบ้านคุ้มซึ่งเป็นโรงเรียนต้นแบบโรงเรียนในฝัน ซึ่งจุดประสงค์ของการวิจัยเพื่อศึกษากลวิธีในการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษ ในการวิจัยครั้งต่อไปควรมีผู้เข้าร่วมการวิจัยที่เป็นกลุ่มนักเรียนโรงเรียนต้นแบบโรงเรียนในฝันในเขตพื้นที่เดียวกันจำนวนมากกว่านี้ เพื่อผลในการวิจัยจะสามารถอ้างอิงไปยังกลุ่มประชากรทั้งหมดได้

ควรมีการศึกษาเพิ่มเติมเรื่องผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนที่เกิดจากการใช้กลวิธีในการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษ เพื่อให้ทราบว่ากลวิธีในการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษกลวิธีใดบ้างที่มีส่วนช่วยให้นักเรียนมีผลการเรียนที่ดีขึ้น

ผลการวิจัยครั้งนี้แสดงให้เห็นว่า กลวิธีการใช้พจนานุกรม อังกฤษ-ไทย ถูกใช้มากที่สุดในการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษ ดังนั้นในการวิจัยครั้งต่อไปควรมีการศึกษาถึงการใช้พจนานุกรมภาษาเดียว (Monolingual dictionary) และพจนานุกรมสองภาษา (Bilingual dictionary)

วิธีสอนโดยใช้การแสดงบทบาทสมมติ (Role Play) เป็นเทคนิคหนึ่งที่มีประสิทธิภาพในการเรียนการสอนและการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษ ช่วยกระตุ้นความสนใจของผู้เรียนและทำให้การเรียนรู้ภาษาคำศัพท์มีความน่าประทับใจ

นอกจากนี้ควรมีการใช้เครื่องมือในการวิจัยเพิ่มเติม เช่น การสังเกตการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (Classroom observation) เพราะผลจากการสังเกตจะทำให้เห็นสภาพปัญหาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และพฤติกรรมของนักเรียนแต่ละคนในการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษ

VOCABULARY LEARNING STRATEGIES USED BY LOWER-SECONDARY STUDENTS : A CASE STUDY OF LAB SCHOOL PROJECT IN MAHACHANACHAI DISTRICT, YASOTHON PROVINCE

PHANNITA KAEYONPRASERT 5537182 LCCD/M

M.A. (LANGUAGE AND CULTURE FOR COMMUNICATION AND DEVELOPMENT)

THEMATIC PAPER ADVISORY COMMITTEE: SINGHANAT NOMNIAN, Ed.D., SUMITTRA SURARATDECHA, Ph.D.

EXTENDED SUMMARY

1. Significance of the study

Vocabulary is important in learning a second language. However, in the present learning and teaching process, many teachers still believe that grammar is the most important to the point of neglecting to teach vocabulary. A number of researchers have described how major problems in learning English for learners are vocabulary – based problems including lack of vocabulary knowledge and sufficient levels of vocabulary, leading to problems with the four language skills which are listening, speaking, reading, and writing. (Kuhasuwan, 2006; Marttinen, 2008). Dickinson (1920) states that if learners lack vocabulary as well as an effective way to increase vocabulary, they will encounter learning failure. Dellar and Hocking (n.d., cited in Thornbury, 2002: 13) state that, while supporting the importance of vocabulary, “If you spend most of your time studying grammar, your English will not improve very much. You will see most improvement if you learn more words and expressions. You can say very little with grammar, but you can say almost anything with words”.

Given the importance of vocabulary then, it can be concluded that it is essential for students of English as a foreign language. Students should pay close attention to finding strategies for learning in order to develop sufficient knowledge of vocabulary for effective communication (Suwanno et al. 2004). The Department of Curriculum and Instruction Development (2001) states that a strategy for learning vocabulary is a form of learning tactic in relation to which the teacher will be a facilitator, who encourages and supports students in practice in a variety of ways. Likewise, Yao (2011) points out that the strategy for learning English vocabulary will help students choose a method that is suitable for them and help improve efficiency in learning English. In addition, this also helps teachers manage the learning and teaching process appropriately according to students' needs. O'Malley & Chamot (1990) and Tarone (1983) argue that language learning strategies are important tools in the development of the ability to communicate because learning vocabulary is not easy for learners in general to be able to acquire the meaning of new words and use these them appropriately. As a result, learners must be taught or recommended the use of a vocabulary learning strategies to find the method that is suitable for them.

Because of such problems in learning English, The National Institute of Educational Testing Service (NIETS) has published the results of an analysis related to the ability of students in Prathom 6, Mathayom 3 and Mathayom 6 from O-NET scores recorded in academic years 2011-2013.

Semester	Pratom 6	Mathayom 3	Mathayom 6
2554	38.37	30.49	21.80
2555	36.98	28.71	22.13
2556	33.82	30.35	25.35

The above results reflect the study achievement, and it can be seen that Thai students have problems related to learning English which need to be urgently addressed. Apart from the fact that O-NET scores indicate Thai children's problems in learning English, The New York Times also reported the research findings of Education First, which ranked the English use ability of 54 countries in which English

is not the mother tongue. This research was carried out by random sampling of the population about 1.7 million people worldwide. The results reveal that the 5 countries with the lowest English competency included Columbia, Panama, Saudi Arabia, Thailand and Libya (Matichon Online, 2012). Besides, Thailand is ranked 87th in the world in the World Economic Forum (WEF) Global Competitiveness Report 2014-2015 behind most other member-countries of ASEAN. Moreover Thailand is ranked 31st for overall competitiveness among the 144 countries surveyed. Within ASEAN, the Kingdom comes third. However, in terms of the quality of higher education, Thailand is ranked eighth. (The Nation, 2014)

As Thailand fully integrates into ASEAN in 2015, it is necessary to develop students' English language competency at a fundamental level. Therefore, in order to resolve problems regarding learning English vocabulary, the researcher is interested in studying the strategies used for learning vocabulary of lower-secondary students at Ban Khoom School, Mahachanachai District, Yasothon Province. The Lab School Project has been developed to meet the highest standards with a range of modern media as well as sufficient technology for students. Emphasis is placed on the use of information technology and English as a tool to search for information so as to keep pace with rapid global changes in the future.

The Lab School Project involves schools located in rural areas wherein people in communities with low income send their children to be educated in order to gain a better quality of life (Pongwan, 2003). The Ministry of Education (2003) has determined the following nature of The Lab School Project. The Lab School Project focuses on schools that have a standard comparable to leading schools with the availability of professional teachers, administrators and staff, learning place and environment that are favorable for learning, allowing students to learn joyfully.

Thus, this research seeks to explore the students' vocabulary learning strategies used by lower-secondary students in the Lab school project. The results of this study will help to improve students' vocabulary learning by teaching them strategies to be consistent with their needs in order to maximize their competency in English learning.

2. Objective

To investigate the vocabulary learning strategies used by lower-secondary students of Ban Khoom School, Yasothon Primary Educational Service Area Office 1 in Mahachanachai District, Yasothon Province.

3. The process of research

1) The case study research

The participants of this study were 52 lower-secondary students (Mathayom 1-3) at Ban Khoom School, Yasothon Primary Educational Service Area Office 1 in Mahachanachai District, Yasothon Province. The participants include:

22 students from Mathayom 1

16 students from Mathayom 2

14 students from Mathayom 3

2) The tools of the research

The tools of the research consist of:

2.1 Questionnaires

The questionnaire is in Thai and consists of three main parts:

1. Background information
2. The questionnaire asks for the participants' contact information and preparedness to participate in a focus group interview related to vocabulary learning strategy use.
3. The questionnaire, which is constructed based on Schmitt's (1997) framework for vocabulary learning strategies.

2.2 Focus group interview

4. Data Collection

The researcher started collecting the data from Semester 1, 2014. The process involved:

1. Coordination with the principal of Ban Khoom School to request helps in data collection.
2. Coordination with the Mathayom 1-3 teachers for permission to collect data in the school area.
3. Explanation of the objectives and the process of this research.
4. Handing out questionnaires to the target participants, who were in Mathayom 1-3 at Ban Khoom School, Mahachanachai District, Yasothon Province. The researcher first explained the details of the content and offered an opportunity for students to ask questions before the interview.
5. Appointments were made with the students for the interviews. All interview data was noted and recorded on digital sound recorder.
6. Analysis of data collected from questionnaires and interviews.

5. The Results and Discussion

The data regarding the students' vocabulary learning strategies were obtained from questionnaires and interviews. The results showed that the students frequently used moderate vocabulary learning strategies in five categories, namely, determination strategy, social strategy, memory strategy, cognitive strategy and metacognitive strategy. The most frequently employed vocabulary learning strategy was using an English-Thai dictionary as part of determination strategy and asking friends for meaning in social strategy. Memory, cognitive and metacognitive strategies were moderately used by students, which memory strategies found to be employed less than the others.

According to the research conducted on English vocabulary learning strategies, which include strategies for discovering the meaning of a new word and strategies for consolidating a new word once it has been encountered, it was found

that the use of the strategies varied under different circumstances. The research findings of each strategy will be discussed as follows.

5.1 Determination strategy

The finding reveal that determination strategy was the most frequently employed vocabulary learning strategies group compared other vocabulary learning strategies. The participants reported using English-Thai dictionaries to discover the meaning of a new word. According to the interviews, the main reason for this might be that on English-Thai dictionary can be easily accessed, and definitions provided in Thai language were easier to understand compared to English-English dictionaries. The interviews revealed that they could not understand the definition of words, so they preferred using an English-Thai dictionary.

Additionally, the participants also guessed the meaning from the context, using an online dictionary website or guessed using available pictures or gestures.

Students placed the most importance on looking up new words by using English-Thai dictionaries while the use of English-English dictionaries was kept to a minimum. When developing a lesson plan which requires the use of dictionaries, teachers should concentrate on teaching their students to use dictionaries correctly since there are numerous components such as parts of speech, homonyms, prefixes, homographs, singular and plural nouns, stress, and meaning of the words.

5.2 Social strategy

Social strategy is another vocabulary learning strategy group used frequently by the participants. According to the questionnaires and interviews, the participants often asked their classmates for the meaning of new words because they could learn the new words more conveniently that way.

However, if the participants could choose people to ask, they would prefer asking classmates who seemed knowledgeable enough to provide them with the correct word meanings and uses of the word. Additionally, the participants also used group work activities to discover the new meaning. After analyzing the strategies that the students used, it can be inferred that students usually worked in groups in order to discuss. Therefore, when any of them encountered a new word that they did not know,

they would assemble and brainstorm ideas until they discovered the meaning of the new word.

5.3 Memory strategy

Memory strategy is moderately employed by the students, but it was found to be the least employed vocabulary learning strategy group compared to other vocabulary learning strategies. The most frequently used strategy was grouping words together. Prefixes and suffixes were found to be the least employed vocabulary learning strategy. In addition, the reason why students used the memory strategy might be convenient when trying to study vocabulary, categorizing words systematically helps build a relation between words and makes them easy to memorize.

During the lesson, teachers should apply a teaching technique which encourages students to adopt a memorizing strategy in accordance with their own ability. It could be seen that students tended to make use of photos to help them memorize the meaning of the words. Accordingly, teachers should integrate art into their lesson plans to facilitate the students' memorization and to enable them to use both sides of their brains at the same time.

5.4 Cognitive strategy

Cognitive strategy is moderated employed by the participants. In order to evaluate their vocabulary learning, the students reported using some mechanical means such as saying or writing words repeatedly, taking notes in class or putting English labels on physical objects when consolidating vocabulary meaning. Saying words repeatedly was the most frequently used cognitive strategy. In order to enhance word memorization, students explained that repeating the same word also helped them memorize the word. Apart from repeating, rewriting was another strategy they used to help them memorize the words and also write them correctly. It could be seen that the strategies they used were concerned with their understanding. They believed that the more they kept repeating an action, the more accustomed they got to it. To illustrate, when they kept repeating a word, they would become accustomed to saying that word.

Meanwhile, when they kept rewriting a word, that word would stay fresh in their memory.

English lesson plans from the past to the present have mostly involved learning by heart. That is, students will note down the vocabulary in their notebooks and go through all of the words again afterwards to memorize them. Interestingly, most students do this only infrequently, for instance, before they have a quiz or a dictation test. Therefore, in class, teachers should encourage students to review the vocabulary on a regular basis to enhance their long-term retention.

5.5 Metacognitive Strategy

Metacognitive strategy was another strategy that was moderately used. With this strategy, students would plan their own study and also examine their vocabulary learning to assess how good they had become at memorizing and understanding the vocabulary. It was also found that there were no significant differences between the usage rates of the different strategies. For example, they used a variety of media in the English language such as music, movies, news, games, and vocabulary quizzes. The reason they played games or used different types of media was that they could entertain themselves and automatically learn a new vocabulary simultaneously. Furthermore, they could access them whenever they were free after school. They could use any types of media or apply any strategies according to their preferences and furthermore, their friends could also get involved such as playing games or watching movies. These made them feel relaxed and helped them achieve a better understanding compared with learning by heart.

Consequently, teachers should use appropriate games in teaching English. This not only brightens up the atmosphere in class, but it also helps students relax. In addition, it can encourage them to cooperate, abide by the rules and regulations, improve their English skills, as well as review the lessons that they have previously studied.

In conclusion, students applied a wide range of strategies into their learning and then chose the one that worked best for them. However, they should be introduced to other strategies for learning English vocabulary both inside and outside the classroom to promote continuous and consistent learning. Hence, the involvement

from the family and community could help the Lab School Project become a success and be the best in the district. The people in the community could help participates outside class room by volunteering teach students English.

6. Recommendations

The school

The Lab School Project is a project school equipped with advanced technologies. A computer room and a language laboratory are made available to encourage English vocabulary learning. It is, thus, the teacher's duty to ensure that all equipment is in functional condition. Likewise, teaching aids should always be kept up to date in order to stimulate students to learn new things. Training sessions should also be conducted so that students learn how to properly use and maintain the equipment for prolonged utility.

The staff

Teachers should allow students to have full access to all types of media and give them the right instructions. In learning English vocabulary, students applied various learning strategies according to their preferences and proficiency. Hence, teachers should study each of the English vocabulary strategies thoroughly to be able to demonstrate its principles and application to students so that they can understand how each strategy will benefit them when learning English vocabulary.

7. Suggestions for further research

The sample group used in this research was lower-secondary students from Ban Khoom School which is one of the schools in the Lab School Project. The purpose of this research was to investigate vocabulary learning strategies. A future research should be based on a larger group of students from other lab schools within the same area so that the findings can be used to predict the entire population.

A further study of students' achievements after adopting strategies for learning English vocabulary should be conducted in order to find out which of the strategies contributes to helping students attain better results.

English-Thai dictionaries were most used in learning English vocabulary, so future research could potentially address the use of monolingual and bilingual dictionaries.

Role Play is one of an effective technique for teaching and learning English vocabulary, aroused the interests of learners, and make the language learning impressive.

More research methods such as classroom observation should be introduced because the observation results can indicate the problems of organizing learning activities and the behavior of each student when learning English vocabulary.

บรรณานุกรม

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2544). *หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544*. กรุงเทพฯ: อักษรเจริญทัศน์.
- (2546). *แผนหลักโครงการหนึ่งอำเภอหนึ่งโรงเรียนในฝัน*. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- (2551). *ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลางกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- กัญญามน อินทว้าง. (2555). *ระเบียบวิธีวิจัย*. พิษณุโลก : โรงพิมพ์ มหาวิทยาลัยพิษณุโลก จำกัด.
- เกียรติสุดา ศรีสุข. (2552). *ระเบียบวิธีวิจัย*. เชียงใหม่ : โรงพิมพ์ครองช้าง.
- ณัฐนนท์ ป้องวัน. (2550). *การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของโรงเรียนในโครงการหนึ่งอำเภอหนึ่งโรงเรียนในฝันเขตพื้นที่การศึกษาลำพูน เขต 2*. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- นงลักษณ์ ประเสริฐและจิรพร วินทะไชย์. (2548). *หลักการแนะแนว*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- บุญยาพร สุวันโน, ปราณอม ศรีวรรณ, ภิรพันธ์ เฉชะวงษ์, อุดมลักษณ์ เฉชะวงษ์และพานิ พรหมชาติ. (2547). *การศึกษากลวิธีการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนแจ้ห่มวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลำปาง เขต 3 อำเภอแจ้ห่ม จังหวัดลำปาง*. สารนิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาอังกฤษ มหาวิทยาลัยนเรศวร, พิษณุโลก.
- ผดุง พรหมมูล. (2546). *หนึ่งอำเภอ หนึ่งโรงเรียนในฝัน*, 12 มีนาคม พ.ศ. 2556. http://www.moe.go.th/1A/mp1Sch/executive_summary.htm
- พรสวรรค์ สีป้อ. (2550). *สอศขอควิธีสอนภาษาอังกฤษ นำไปสู่การจัดการเรียนรู้ของครูยุคใหม่*. กรุงเทพฯ: อักษรเจริญทัศน์
- แพรวพรรณ พริ้งพร้อม. (2552). *การศึกษาการใช้กลยุทธ์การเรียนรู้ภาษาอังกฤษของนักศึกษา มหาวิทยาลัยกรุงเทพ ชั้นปีที่ 1 และชั้นปีที่ 2*. *BU Academic Review*, 8(2) 15-26.

- มติชนออนไลน์. (2555). นวัตกรรมไทยสู่ทางพลวิชัยไทย รุ่งท่าย – ใช้อย่างอังกฤษยอดเยี่ยม, 8 มกราคม พ.ศ. 2556. http://www.matichon.co.th/news_detail.php?newsid=1351601722&grpid=01&catid=01
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2546). พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542. กรุงเทพฯ: นานมีบุ๊คส์พับลิเคชั่น.
- ลักขณา สรวิวัฒน์. (2548). การศึกษารายกรณี. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.
- ศิริพร ขุนจร. (2546). การพัฒนาแบบฝึกทักษะการใช้พจนานุกรมภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านลาดวิทยา อำเภอบ้านลาด จังหวัดเพชรบุรี. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษในฐานะภาษาต่างประเทศ มหาวิทยาลัยศิลปากร, กรุงเทพฯ.
- สถาบันพัฒนาคุณภาพวิชาการ. (2558). การพัฒนาการคิดด้วยกระบวนการ GPAS 5STEPS ยกผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสู่มาตรฐานสากล. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์บริษัทพัฒนาคุณภาพวิชาการ (พว.) จำกัด.
- สุคนธ์ ลินธพานนท์. (2553). นวัตกรรมการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาคุณภาพของเยาวชน. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: ห้างหุ้นส่วนจำกัด 9119 เทคนิควรรณคดี.
- สุรางค์ จันทวานิช. (2553). วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ. (พิมพ์ครั้งที่ 18). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อรสา ยิ่งยง. (2551). การศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์และความคงทนในการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษที่เรียนด้วยบทเรียนเกมคอมพิวเตอร์ และบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนวิชาภาษาอังกฤษ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จังหวัดนครปฐม. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร, กรุงเทพฯ.
- อรุณี อ่อนสวัสดิ์. (2551). ระเบียบวิธีวิจัย. (พิมพ์ครั้งที่ 3). พิษณุโลก: ภาควิชาการศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- เอี่ยมพร หลินเจริญ. (2555). เทคนิคการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ. วารสารการวัดผลการศึกษา, 17 (1) 17-29.
- Al-Khasawneh, F.M. (2012). Vocabulary learning strategies: A case of Jordan university of science and technology. *English for Specific Purposes World*, 34 (12) 1-15.
- Asgari, A. & Mustapha, G. (2012). Vocabulary learning strategies of Malaysian ESL students. *Pertanika J. Soc. Sci. & Hum.* 20 (3) 751 – 764.

- Cameron, L. (2001). *Teaching languages to young learners*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Catalán, R. M. J. (2003). Sex differences in L2 vocabulary learning strategies. *International Journal of Applied Linguistics*, 13 (1) 54-77.
- Chinpakdee, M. (2013). *English vocabulary knowledge and vocabulary learning strategies of Thai undergraduate students in science program*. Paper presented at the 3rd STOU Graduate Research Conference, Bangkok, Thailand. Retrieved from http://www.stou.ac.th/thai/grad_std/Masters/%E0%B8%9D%E0%B8%AA%E0%B8%AA/research/3nd/FullPaper/SS/Poster/P-SS%20004%20%E0%B8%99%E0%B8%B2%E0%B8%87%E0%B8%AA%E0%B8%B2%E0%B8%A7%E0%B8%A1%E0%B8%B8%E0%B8%97%E0%B8%B4%E0%B8%95%E0%B8%B2%20%E0%B8%8A%E0%B8%B4%E0%B8%99%E0%B8%A0%E0%B8%B1%E0%B8%81%E0%B8%94%E0%B8%B5.pdf
- Dickinson, D. (1920). The importance of vocabulary in reading. *The Elementary School Journal*, 20 (7) 537-546.
- Finocchiaro, M. and Brumfit, J. C. (1986) *The functional – national approach : From Theory to Practice*. New York : Oxford University Press.
- Flower, J. (2000). *Start building your vocabulary*. Hove: Language Teaching.
- Folse, K. S. (2004). *Vocabulary myths*. Michigan: The University of Michigan Press.
- Gu, Y. & Johnson, R.K. (1996) Vocabulary learning strategies and language learning outcomes. *Language Learning*, 46 (4) 643-679.
- Guilloteau, N. (2010). *Vocabulary : Foreign language teaching method*. Retrieved November29, 2012, Website <http://coerll.utexas.edu/methods/modules/vocabulary/>
- Hornby, A.S. (1999). *The oxford advanced learner's dictionary of current English*. London: Oxford University Press.
- Intaraprasert, C. (2005). A preliminary investigation of vocabulary learning strategies employed by EST students. *Suranaree Journal of Science and Technology*, 12 (2) 163-171.
- Kudo, Y. (1999). *L2 vocabulary learning strategies*. Honolulu : Second Language Teaching and Curriculum Center, University of Hawaii. Retrieved March 2, 2014, Website

<http://scholarspace.manoa.hawaii.edu/bitstream/handle/10125/8951/NW14.pdf?sequence=1>

- Kuhasuwan, J. (2006). *English vocabulary teaching strategies used by primary school teachers at Sacred Heart School, Chiang Mai* (Master's dissertation). Chiang Mai University, Chiang Mai.
- Laufer, B., & Hader, L. (1997). Assessing the effectiveness of monolingual, bilingual, and bilingualised dictionaries in the comprehension and production of the new words. *The Modern Language Journal*, 81 (2) 189-196.
- Lee, T. S. O. (2012). Task - based vocabulary teaching for tertiary students: Procedures and Tips. *Thailand TESOL New FOCUS*, 13-18.
- Likert, R. (1967). "The method of constructing and attitude scale", *reading in attitude theory and measurement*. Fishbein, Martin, Ed. New York : Wiley & Son.
- Marttinen, M. (2008). *Vocabulary learning strategies used by upper secondary school students studying English as a second language*. A Pro Gradu Thesis in English. University of JYVÄSKYLÄ, Finland.
- McCarthy, M. J. (1990). *Vocabulary*. Oxford: Oxford University Press.
- , (1992). Interactive lexis: prominence and paradigms. In Coulthard, R.M. (ed) *Advances in spoken discourse analysis*. London: Routledge, pp.197-208.
- Mingsakoon, P. (2003). *A comparative study of vocabulary learning strategies between mattayom suksa six students in science and arts programmes at Hunkhapittayakom school, Chainat province*. (Master's dissertation). Mahidol University, Nakhon Pathom.
- Mongkol, N. (2008). *A study of vocabulary learning strategies of the first and second year students from English Department at Petchaburi Rajabhat University* (Master's dissertation). Kasetsart University, Bangkok.
- Morgan, D. L. (1988). *Focus groups as qualitative research*. Newbury Park, CA: Sage.
- Nation, P. (1998). *Dictionaries and language learning. Learners' dictionaries: State of the art*. Singapore: SEAMEO-RELC.
- Nation, P. (2001). *Learning vocabulary in another language*. Cambridge: Cambridge University Press.

- O'Malley, J. M., & Chamot, A. U. (1990). *Learning strategies in second language acquisition*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Oxford, R. (1990). *Language learning strategies: What every teacher should know*. New York: Newbury House / Harper & Row.
- Riankamol, N. (2008). *A survey study of vocabulary learning strategies of gifted English students at Triam Udomsuksa school in the first semester of academic year 2008* (Master's dissertation). Thammasat University, Bangkok.
- Schmitt, N. (1997). Vocabulary learning strategies. In N. Schmitt and M. McCarthy (Eds.), *Vocabulary: Description, acquisition and pedagogy*. Cambridge: Cambridge University Press, 77-85.
- Schmitt, N. (2000). *Vocabulary in language teaching*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Shoebottom, P. (2011). *The importance of vocabulary*. Retrieved November 22, 2012, Website : <http://esl.fis.edu/parents/advice/vocab.htm>
- Siriwan, M. (2007). *English vocabulary learning strategies employed by Rajabhat University students* (Doctor dissertation). Suranaree University of Technology, Nakhon Ratchasima.
- Stern, H. (1992). *Issues and options in language teaching*. Oxford: Oxford University Press.
- Takač, V. P. (2008). *Vocabulary learning strategies and foreign language acquisition*. Bristol: Multilingual Matters.
- Tarone, E. (1983). Some thoughts on the notion of communicative strategy. In C. Faerch and G. Kasper (Eds.), *Strategies in interlanguage communication*. London: Longman, 61-74.
- The Nation. (2014). *Lao children are better educated than Thai kids*. . Retrieved January 22, 2015, Website : <http://www.nationmultimedia.com/opinion/Lao-children-are-better-educated-than-Thai-kids-30243024.html>.
- Thornbury, S. (2002). *How to teach vocabulary*. England: Longman.
- Wilkins, D. A. (1972). *Linguistics and language teaching*. London: Edward Arnold.

- Yao, Y. (2011). *English vocabulary learning strategies: A case study of English program at Cholkunyanukool school, Chonburi, Thailand* (Master's dissertation). Buarapha University, Chonburi.
- Yin, R. K. (2003). *Case study research: Design and method*. (3rd ed.). Thousand Oaks, CA: Sage Publications, Inc.
- Yothasamutr, H. (2006). *A survey study of English vocabulary learning strategies used by M6 students at Bangkokvittiya school* (Master's dissertation). Thammasat University, Bangkok.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

แบบสอบถามเกี่ยวกับกลวิธีการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษ

คำชี้แจง แบบสอบถามฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับกลวิธีการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โดยข้อมูลที่ได้นำไปประกอบการวิจัย ทั้งนี้ขอให้นักเรียนอ่านข้อคำถามทุกข้อให้ละเอียดแล้วทำเครื่องหมาย ✓ ในการเลือกตอบข้อใดข้อหนึ่งเท่านั้น คำตอบที่นักเรียนเลือกตอบไม่มีผลกระทบต่อการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ

แบบสอบถามชุดนี้มีทั้งหมด 3 ส่วน ได้แก่

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของนักเรียน

ส่วนที่ 2 คำอนุญาตในการขอเก็บข้อมูลเพิ่มเติม

ส่วนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับกลวิธีการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษทั้งหมด 32 ข้อ

ผู้วิจัยขอขอบคุณที่กรุณาสละเวลาให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามฉบับนี้มา ณ
ที่นี้

นางสาวพนิดา แก้วยนต์ประเสริฐ

นักศึกษาหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต

(วิชาเอกการสอนภาษา)

สาขาวิชาภาษาและวัฒนธรรมเพื่อการสื่อสารและการ
พัฒนา

สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเอเชีย

มหาวิทยาลัยมหิดล

ส่วนที่ 1 : ข้อมูลทั่วไปของนักเรียน

คำชี้แจง ให้นักเรียนใส่เครื่องหมาย ✓ ในช่องระดับความคิดเห็นใดช่องหนึ่งเท่านั้น

1. เพศ ☐ ชาย ☐ หญิง

2. ระดับชั้น ☐ มัธยมศึกษาปีที่ 1
☐ มัธยมศึกษาปีที่ 2
☐ มัธยมศึกษาปีที่ 3

ส่วนที่ 2 : คำอนุญาตในการขอเก็บข้อมูลเพิ่มเติม

ในกรณีที่ผู้วิจัยต้องการขอข้อมูลเพิ่มเติม

☐

ข้าพเจ้ายินดีที่จะให้ข้อมูล

ชื่อ-สกุล.....

ระดับชั้น.....

หมายเลขโทรศัพท์มือถือ.....

(หมายเหตุ: ข้อมูลของท่านจะถูกเก็บไว้เป็นความลับ เพื่อใช้ในการวิจัยเท่านั้น)

☐

ข้าพเจ้าไม่ยินดีที่จะให้ข้อมูล

ส่วนที่ 3 : แบบสอบถามเกี่ยวกับกลวิธีการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษทั้งหมด 32 ข้อ

คำชี้แจง : ให้นักเรียนใส่เครื่องหมาย ✓ ในช่องระดับการใช้กลวิธีการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษใดช่องหนึ่ง ที่ตรงกับการปฏิบัติที่แท้จริงของนักเรียน

ระดับการใช้กลวิธีการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษมีความหมายดังต่อไปนี้

5 = ใช้บ่อยมาก   4 = ใช้บ่อย   3 = ใช้ปานกลาง   2 =ใช้น้อย   1 = ไม่เคยใช้เลย

ตัวอย่าง

ข้อ	กลวิธีการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษ	ระดับการใช้				
		5	4	3	2	1
0	วิเคราะห์ความหมายของคำศัพท์จากรูปภาพที่พบในเนื้อหา	✓				

แบบสอบถามเกี่ยวกับกลวิธีการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษ

ข้อ	กลวิธีการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษ	ระดับการใช้				
		5	4	3	2	1
1	วิเคราะห์ความหมายของคำศัพท์จากรูปภาพที่พบในเนื้อหา					
2	เดาความหมายของคำศัพท์จากบริบทแวดล้อมในประโยค					
3	หาความหมายคำศัพท์จากพจนานุกรมอังกฤษ-ไทย					
4	หาความหมายคำศัพท์จากพจนานุกรมไทย-อังกฤษ					
5	หาความหมายคำศัพท์จากพจนานุกรมอังกฤษ-อังกฤษ					
6	หาความหมายคำศัพท์จากพจนานุกรมออนไลน์ในอินเทอร์เน็ต					
7	ถามความหมายคำศัพท์ที่ไม่เข้าใจจากครู โดยให้ครูช่วยแปลความหมายเป็นภาษาไทย					
8	ถามความหมายของคำศัพท์ที่ไม่เข้าใจจากครู โดยให้ครูบอกคำภาษาอังกฤษที่มีความหมายเหมือนกับคำนั้น					
9	ถามเพื่อนเมื่อไม่รู้จักความหมายของคำศัพท์					

ข้อ	กลวิธีการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษ	ระดับการใช้				
		5	4	3	2	1
10	หาความหมายของคำศัพท์โดยการจับกลุ่มกับเพื่อนทำกิจกรรมหรือพูดคุยกัน					
11	ศึกษาและฝึกฝนการใช้คำศัพท์ในกลุ่มเพื่อนๆ					
12	จดจำความหมายของคำศัพท์จากรูปภาพ					
13	จินตนาการถึงความหมายของคำศัพท์ เช่น คำว่า white ก็จะนึกถึงตัวการ์ตูน snow white ที่มีผิวสีขาว					
14	เชื่อมโยงคำศัพท์ที่มีความหมายคล้ายกันและคำศัพท์ที่มีความหมายตรงกันข้าม เช่น คำว่า good ก็เชื่อมโยงกับคำที่มีความหมายคล้ายกันคือ well ขณะเดียวกันก็เชื่อมโยงกับคำที่มีความหมายตรงกันข้าม เช่น bad					
15	ใช้แผนผังความคิดช่วยในการจดจำคำศัพท์					
16	จัดกลุ่มคำศัพท์เป็นหมวดหมู่ตามคำประเภทเดียวกัน เช่น ส่วนต่างๆของร่างกาย					
17	อ่านออกเสียงคำศัพท์นั้นดัง ๆ เพื่อให้จำได้					
18	จดจำความหมายของคำศัพท์โดยใช้วิธีขีดเส้นใต้ที่ตัวอักษรแรกของคำศัพท์					
19	จำรากศัพท์ (root) ในการเรียนคำศัพท์ เช่น ในการจำรากศัพท์ คำว่า micro จะมีความหมายว่า small ตัวอย่างเช่น microscope ซึ่งหมายถึงกล้องจุลทรรศน์					
20	คำเสริมหน้าเสริมท้าย (prefix/suffix) ในการเรียนคำศัพท์ เช่น คำว่า unable มีคำว่า un เป็นคำเสริมหน้า ซึ่งแปลว่าไม่ และคำว่า able แปลว่าสามารถ ดังนั้น unable จึงแปลว่าไม่สามารถ					

ข้อ	กลวิธีการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษ	ระดับการใช้				
		5	4	3	2	1
21	จำคำศัพท์โดยการแสดงท่าทางประกอบไปด้วย เช่น นักเรียนจะจำคำว่า cry นักเรียนก็ทำท่าร้องไห้ไปด้วยท่อนไปด้วย					
22	ฝึกพูดคำศัพท์นั้นซ้ำๆ					
23	ฝึกเขียนคำศัพท์นั้นซ้ำๆ					
24	จดบันทึกคำศัพท์ที่ได้เรียนขณะที่เรียนในห้องเรียน					
25	เขียนคำศัพท์ไว้บนกระดาษเล็กๆแล้วนำไปติดในสิ่งของที่มีความหมายเดียวกันเช่น คำว่า book ติดไว้บนหนังสือ					
26	เขียนคำศัพท์ไว้บนกระดาษเล็กๆแล้วนำไปติดไว้ในส่วนต่างๆของบ้าน เช่น ประตู กระจก เป็นต้น					
27	บันทึกคำศัพท์ลงในสมุดพก แล้วนำติดตัวไว้เพื่อทบทวน					
28	เขียนคำจำกัดความของคำศัพท์ลงในหนังสือในส่วนที่พบคำศัพท์นั้น					
29	เรียนรู้คำศัพท์จากสื่อภาษาอังกฤษต่างๆ เช่น เพลง, ภาพยนตร์, ข่าว					
30	เล่นเกมต่างๆ ที่เกี่ยวกับคำศัพท์ภาษาอังกฤษ เช่น crossword, scrabble ฯลฯ					
31	ฝึกทำแบบทดสอบเพื่อทดสอบความรู้ด้านคำศัพท์ของตนเอง					
32	ข้ามคำศัพท์ใหม่ที่ไม่สามารถเดาความหมายได้					

ขอขอบคุณที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

ภาคผนวก ข

คำถามในการสัมภาษณ์

1. นักเรียนชื่นชอบกลวิธีในการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษ กลวิธีไหนมากที่สุด
2. ทำไมนักเรียนถึงชื่นชอบกลวิธีนั้นๆ
3. นักเรียนใช้กลวิธีในการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษดังกล่าวตอนไหน
4. นักเรียนใช้กลวิธีในการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษดังกล่าวที่ไหนบ้าง (เช่น บ้านหรือโรงเรียน)
5. นักเรียนมีกลวิธีหรือเทคนิคอื่นๆที่ใช้ในการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษหรือไม่
6. นักเรียนใช้สื่อการเรียนอื่นๆหรือแหล่งเรียนรู้ภายในห้องเรียนหรือในโรงเรียน เช่น คอมพิวเตอร์ ทีวี ห้องสมุด หรือ ห้องปฏิบัติการทางภาษาในการเรียนรู้คำศัพท์หรือไม่/อย่างไรบ้าง

ภาคผนวก ก

ข้อมูลโรงเรียนต้นแบบโรงเรียนในฝันในงานวิจัย

ประวัติโรงเรียนบ้านคุ้ม

โรงเรียนบ้านคุ้ม ชื่อเดิมโรงเรียนประชาบาลคูเมือง 2 (วัดบ้านคุ้ม) ตั้งขึ้นเมื่อวันที่ 14 มิถุนายน พ.ศ. 2464 โดยมีนายแก่นจันทร์ สันตมาศ กรรมการผู้ก่อตั้ง มีพระภิกษุพร คำภักดิ์เป็นครูใหญ่สอนเฉพาะชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 หลังจากนั้น พ.ศ.2492 ศาเลาวัตรุดโทรมจึงได้ย้ายโรงเรียนมาที่สนามกลางหมู่บ้านและเปลี่ยนชื่อเป็นโรงเรียนคุ้มราษฎร์สามัคคีวิทยาในปี พ.ศ.2495 ปัจจุบันโรงเรียนบ้านคุ้ม ได้เปิดสอน 3 ระดับคือ

1. ระดับอนุบาล 1-2
2. ระดับประถมศึกษาปีที่ 1-6
3. ระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 (ขยายโอกาส)

มีครูและบุคลากรทางการศึกษาทั้งหมด 21 คน มีผู้บริหารคนปัจจุบันคือ นายสมชัย สังฆะพันธ์

โรงเรียนบ้านคุ้มเป็นโรงเรียนที่มีความสัมพันธ์กับชุมชนอย่างมาก มีคณะกรรมการสถานศึกษาที่ร่วมกันขับเคลื่อนความก้าวหน้าโรงเรียน โดยทางชุมชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาโรงเรียน โดยมีการบริจาคเงินในการก่อสร้างซุ้มประตู และอาคารสหกรณ์ มีการพึ่งพาอาศัยระหว่างวัดและโรงเรียน ในวันสำคัญทางศาสนา ทางโรงเรียนจะมีการนำนักเรียนไปร่วมทำบุญและฟังเทศน์ที่วัด นอกจากนี้ทางโรงเรียนยังมีกองทุนการศึกษามากถึง 6 กองทุน เพื่อเป็นขวัญกำลังใจให้นักเรียนที่เรียนดีและช่วยเหลือทางโรงเรียน

โรงเรียนบ้านคุ้ม มีการจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการ ที่เกิดผลดีแก่ผู้เรียน ซึ่งจะทำให้นักเรียนมีส่วนร่วมอย่างเต็มที่ในกิจกรรมการเรียน จนทำให้โรงเรียนได้รับรางวัลดีเด่นในด้านต่างมากมาย เช่น รางวัลสถานศึกษาพอเพียง รางวัลกลุ่มเกษตรกรดีเด่นจังหวัดยโสธร รางวัลทันตสุขภาพดีเด่น โรงเรียนวิถีพุทธชั้นนำ โรงเรียนสุจริต และโรงเรียนต้นแบบโรงเรียนในฝัน รุ่นที่ 2 เมื่อวันที่ 18 มีนาคม พ.ศ. 2553

หลักสูตรและการบริหารหลักสูตร

โรงเรียนบ้านคุ้มได้ศึกษาวิจัยและพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาตามหลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 มีการพัฒนาให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน ชุมชน ท้องถิ่น ได้มีการจัดสาระเพิ่มเติม การศึกษามีงานทำ ขางพาราพรวาย ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ การงานอาชีพและเทคโนโลยี อาเซียนศึกษาในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและ วัฒนธรรม มีการจัดหน่วยการเรียนรู้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงบูรณาการทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ จัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนและระเบียบในการวัดผลและประเมินผล อย่างชัดเจน

กิจกรรมเสริมหลักสูตรและการเรียนรู้

โรงเรียนได้จัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรและการเรียนรู้เพื่อพัฒนา อาทิเช่น ชมรม To Be Number One กิจกรรมสถานักเรียน กิจกรรมสหกรณ์ร้านค้า ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง กิจกรรม การเลี้ยงไก่พันธุ์ไข่ กิจกรรมปลูกไผ่เลี้ยงหวาน กิจกรรมปฎิบัติอินทรีย์ชีวภาพ กิจกรรมวิถีพุทธชั้นนำ กิจกรรมค่ายภาษาอาเซียน เป็นต้น

บริการทางการศึกษา

โรงเรียนได้ให้บริการส่งเสริมการศึกษา และการเรียนรู้ เช่น การบริการห้องสมุด 3D ศูนย์การเรียนรู้อาเซียนศึกษา ห้องปฏิบัติการวิทยาศาสตร์ ห้องปฏิบัติการคณิตศาสตร์ ห้องปฏิบัติการภาษาต่างประเทศ ห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ ห้องดนตรี นาฏศิลป์ ห้องเกียรติยศ ศูนย์การเรียนรู้ 8 ศูนย์ 1 กิจกรรม เป็นต้น

ภาคผนวก ง

เอกสารรับรองจากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในคน

COA.No. 2014/110.1704

Documentary Proof of The Committee for Research Ethics (Social Sciences)

Title of Project:	Vocabulary Learning Strategies Used by Lower-Secondary Students : A Case Study of Lab School Project in Mahachanachai District, Yasothon Province
Principal Investigator:	Miss Phannita Kaeoyonprasert
Name of Institution:	Research Institute for Languages and Cultures of Asia, Mahidol University
Approval includes:	1) MU-SSIRB Submission form version received date 11 April 2014 2) Assent Form version date 7 March 2014 3) Participant Information sheet for Questionnaire version date 7 March 2014 4) Participant Information sheet for Focus Group version date 7 March 2014 5) Informed Consent form version date 11 April 2014 6) Questionnaire received date 7 March 2014 7) Focus Group Guideline received date 7 March 2014

The Committee for Research Ethics (Social Sciences) is in full compliance with International Guidelines of Human Research Protection such as Declaration of Helsinki, The Belmont Report, CIOMS Guidelines and the International Conference on Harmonization in Good Clinical Practice (ICH-GCP)

Date of Approval:	17 April 2014
Date of Expiration:	16 April 2015

Signature of Chairman:.....

(Emeritus Professor Santhat Sermsri)

Signature of Head of the Institute:.....

(Assoc.Prof.Dr.Wariya Chinwarino)

Dean of Faculty of Social Sciences and Humanities

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ - สกุล

นางสาวพณิศา แก้วยนต์ประเสริฐ

วัน เดือน ปีเกิด

7 มกราคม พ.ศ.2526

สถานที่เกิด

จังหวัดอุบลราชธานี ประเทศไทย

วุฒิการศึกษา

มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี พ.ศ. 2544 – 2548

ศิลปศาสตรบัณฑิต (ภาษาอังกฤษ)

มหาวิทยาลัยมหิดล พ.ศ. 2555 – 2558

ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (ภาษาและวัฒนธรรม-

เพื่อการสื่อสารและการพัฒนา)

ที่อยู่ปัจจุบัน

497/1 ม.2 ต.ลุมพุก อ.คำเขื่อนแก้ว จ.ยโสธร 35110

โทรศัพท์ 080-1622020

E-mail: ohmdorajazz@hotmail.com